

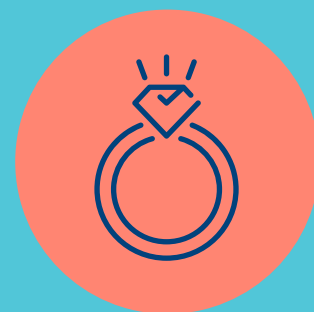

Έτος Ίδρυσης 2006

ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ

Ινστιτούτο Μικρών Επιχειρήσεων
ΓΣΕΒΕΕ

Εργαστήριο
πρόγνωσης &
παρακολούθησης
αλλαγών
επαγγελμάτων

Αργυροχρυσόχος

Οδικός χάρτης
προσαρμογής
επαγγέλματος

Αργυροχρυσόχος

Ταυτότητα έκδοσης

Εκδότης
IME ΓΣΕΒΕΕ

Χρονολογία έκδοσης
2021

Τίτλος
Οδικός χάρτης προσαρμογής επαγγέλματος «Αργυροχρυσόχοος»

Εκπόνηση μελέτης
Αγγελική Δεμερτζή

Μεθοδολογική προσέγγιση & επιστημονική παρακολούθηση
IME ΓΣΕΒΕΕ: Παρασκευάς Λιντζέρης, Αναστασία Αυλωνίτου,
Πέτρος Πρωτοπαπαδάκης, Αντώνης Αγγελάκης, Ελένη Μόκα

Τυπογραφική επιμέλεια - Διόρθωση
Ιωάννα Προφύρη

Σχεδιασμός & σελιδοποίηση
The Birthdays Design

Παραγωγή
Cloudprint digital & display products

IME ΓΣΕΒΕΕ

Ινστιτούτο Μικρών Επιχειρήσεων Γενικής Συνομοσπονδίας Επαγγελματιών Βιοτεχνών Εμπόρων Ελλάδας

Αριστοτέλους 46, 10433 Αθήνα
T: 210 8846852, F: 210 8846853, E: info@imegseevee.gr
www.imegseevee.gr

Βιβλιογραφική αναφορά:

Δεμερτζή Α. & ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ (2021), *Οδικός χάρτης προσαρμογής του επαγγέλματος «Αργυροχρυσόχοος». Μελέτη του Εργαστηρίου πρόγνωσης και παρακολούθησης αλλαγών επαγγελματών*, Αθήνα: ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ

ISBN 978-618-5025-92-2

© ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ

Η παρούσα μελέτη υλοποιήθηκε στο πλαίσιο του υποέργου 2 της πράξης «Παρεμβάσεις της ΓΣΕΒΕΕ για τη συστηματική παρακολούθηση και πρόγνωση αλλαγών του παραγωγικού και επιχειρηματικού περιβάλλοντος των μικρομεσαίων επιχειρήσεων» με κωδικό ΟΠΣ 5003864 που συγχρηματοδοτείται από την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) μέσω του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα & Καινοτομία 2014-2020».

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Περιεχόμενα

1	Εισαγωγή	
	1.1. Το ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ	11
	1.2. Το Εργαστήριο παρακολούθησης αλλαγών επαγγελματών	12
2	Μεθοδολογία – Πηγές πληροφόρησης	14
3	Αποτύπωση και ανάλυση επαγγέλματος	
	3.1. Περιγραφή επαγγέλματος	22
	3.2. Θεσμικό πλαίσιο άσκησης επαγγέλματος	24
	3.3. Επαγγελματικοί φορείς	24
	3.4. Τάσεις απασχόλησης	25
	3.5. Επιχειρηματική δραστηριότητα	26
	3.6. Μελέτη επαγγέλματος στην Ευρώπη	27
	3.7. Καινοτόμος δραστηριότητα στο επάγγελμα	28
4	Μελέτη παραγόντων αλλαγής επαγγέλματος	
	4.1. Επιχειρηματικό περιβάλλον, οικονομία και πλαίσιο ανταγωνισμού	32
	4.2. Θεσμικές μεταβολές και αλλαγές πολιτικής	34
	4.3. Τάσεις και εξελίξεις της σχετικής αγοράς αγαθών και υπηρεσιών	36
	4.4. Τεχνολογικός μετασχηματισμός και καινοτομία	38
	4.5. Νέα επιχειρηματικά μοντέλα και μοντέλα εργασίας	40
	4.6. Κλιματική αλλαγή και πράσινη οικονομία	42
	4.7. Βασικές τάσεις και δυναμικές επαγγέλματος	44
5	Ανάλυση δεξιοτήτων επαγγέλματος	
	5.1. Καταγραφή και πρόγνωση σημαντικότητας δεξιοτήτων	47
	5.2. Δεξιότητες σε έλλειψη	53
	5.3. Άλλα χαρακτηριστικά δεξιοτήτων	54
	5.4. Ψηφιακές δεξιότητες	56
	5.5. Βασικά σημεία μελέτης δεξιοτήτων	58
6	Ανάλυση SWOT του επαγγέλματος	60
7	Διαμόρφωση στρατηγικών προτάσεων προσαρμογής	
	7.1. Προτάσεις σε επαγγελματικό/κλαδικό επίπεδο	67
	7.2. Προτάσεις σε θεσμικό επίπεδο	72
	7.3. Σύνοψη στρατηγικών προτάσεων – χρονοδιάγραμμα	76
	Βιβλιογραφία	79
	Ομάδα εμπειρογνομόνων και πληροφορητές	82
	Ομάδες εστιασμένης συζήτησης	83
	Βιογραφικό σημείωμα επιστημονικού συνεργάτη	84
	Σύντομα βιογραφικά σημειώματα ομάδας έργου ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ	85

Επιτελική σύνοψη Οδικού χάρτη

Τα κοσμήματα και τα προϊόντα της αργυροχρυσοχοΐας από την αρχαιότητα έως σήμερα αποτελούν έναν τρόπο ή μέσο επικοινωνίας, καθώς μέσω των κοσμημάτων υποδηλώνεται η κοινωνική θέση, το γούστο, η αισθητική, το αξίωμα, η οικογενειακή ή/και θρησκευτική κατάσταση του ατόμου.

Ειδικά για τον ελλαδικό χώρο, η ιστορία της τέχνης της αργυροχρυσοχοΐας ξεκινά τουλάχιστον 6.000 χρόνια πριν και εντοπίζεται σε όλες τις ιστορικές περιόδους και πολιτισμούς που αναπτύχθηκαν στη χώρα.

Σήμερα, ο κλάδος της αργυροχρυσοχοΐας στην Ελλάδα βρίσκεται σε ένα κρίσιμο μεταίχμιο. Με βάση απολογιστικά στοιχεία, ο κλάδος άντεξε στη 10ετη οικονομική κρίση συγκριτικά με άλλους κλάδους, όχι όμως χωρίς σημαντικές απώλειες. Οι λόγοι που η αργυροχρυσοχοΐα έδειξε αυτήν την ανθεκτικότητα είναι ποικίλοι. Εστιάζουν, κυρίως, στην αξεπέραστη ποιότητα του ελληνικού χειροποίητου κοσμήματος που το κάνει μοναδικό και τη βαθιά γνώση της τέχνης που κατέχεται και μεταφέρεται στις επόμενες γενιές τεχνιτών, μιας τέχνης που συνεχίζει για πολλούς αιώνες. Σημαντικό ρόλο, επίσης, έχει η διασύνδεση του ελληνικού κοσμήματος με τις αυξητικές τάσεις στον τουρισμό όπως και οι συνέργειες και τα άτυπα δίκτυα συνεργασίας αλληλοσυμπληρούμενων ειδικοτήτων αργυροχρυσόχων που αναπτύσσονται στα αστικά κέντρα. Ξεχωριστή μνεία, επίσης, έχει η εξαγωγική δυναμική του κλάδου (45% του προϊόντος εξάγεται), δυναμική που καταγράφεται σε ελάχιστους μεταποιητικούς κλάδους.

Από την άλλη, μια σειρά αλλαγών που συμβαίνουν ή επίκεινται στο μέλλον, τόσο στο εσωτερικό όσο και στο εξωτερικό περιβάλλον, συνιστούν επιβραδυντικούς παράγοντες εξέλιξης του κλάδου και οι επαγγελματίες πρέπει να προσαρμοστούν αποτελεσματικά.

Η υψηλή φορολογία και η ειδική φορολογία (φόρος πολυτελείας) σε συνδυασμό με μια σειρά θεσμικών αδυναμιών (όπως η έλλειψη κανονιστικού πλαισίου παραγωγής και διακίνησης προϊόντων) και τη γενικότερη γραφειοκρατία δημιουργούν ένα κλίμα «ασφυξίας» στους επαγγελματίες, πόσο μάλλον σε όσους σκοπεύουν να εισέλθουν στο επάγγελμα.

Από την άλλη, στη διεθνή αγορά συμβαίνουν ραγδαίες αλλαγές που επηρεάζουν το επάγγελμα και στην Ελλάδα. Οι διεθνείς τάσεις της ζήτησης στρέφονται πλέον είτε στην «γρήγορη μόδα» (χαμηλής ποιότητας και χαμηλής τιμής προϊόντα που εναλλάσσονται ανά τακτά χρονικά διαστήματα), είτε σε προϊόντα διεθνών και καταξιωμένων οίκων & brands, που διασφαλίζουν την ποιότητα για

τους καταναλωτές. Ταυτόχρονα, εξελίσσονται και εντάσσονται συνεχώς νέες τεχνολογίες που εντείνουν την παραγωγικότητα και την διαθεσιμότητα των προϊόντων (3D Printing, ψηφιακός σχεδιασμός, τεχνολογίες laser, ψηφιακές πλατφόρμες διάθεσης), ενώ ζητήματα περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης (κυκλική οικονομία, περιβαλλοντική και εργασιακή ηθική) ανέρχονται ολοένα και περισσότερο στη διεθνή ατζέντα διαμορφώνοντας και κομμάτια της ζήτησης.

Όλα τα παραπάνω συνθέτουν το προφίλ του επαγγελματία στον κλάδο της αργυροχρυσοχοΐας: θα πρέπει να είναι γνώστης της τέχνης του και να παράγει ποιοτικά και μοναδικά προϊόντα σε συνδυασμό με εξειδικευμένες γνώσεις όπως η αδαμαντοδεσία ή η χαρακτηριστική, θα πρέπει να είναι εξοικειωμένος με τις νέες τεχνολογίες παρακολουθώντας, ταυτόχρονα, τις εξελίξεις και στις τεχνολογίες διανομής των προϊόντων (ψηφιακές πλατφόρμες, ηλεκτρονικό εμπόριο), να γνωρίζει για θέματα περιβάλλοντος και πολιτισμικής ευαισθητοποίησης, να έχει αναπτυγμένη την δεξιότητα της δημιουργικότητας και της αισθητικής. Τέλος, θα πρέπει να ψηλαφίζει έγκαιρα τις αλλαγές στο διεθνές περιβάλλον, ώστε ευέλικτα να διατηρεί ή/και να αυξάνει την εξωστρέφεια και τη δυναμική του.

Ο κλάδος στρατηγικά – πάντοτε με τη συνδρομή κρατικών και όλων των εμπλεκόμενων φορέων – θα πρέπει να ακολουθήσει συγκεκριμένα και μελετημένα βήματα για την επόμενη πενταετία. Ενδεικτικά:

- Είναι πιο ώριμη από ποτέ η ιδέα συγκρότησης κοινού brand «Ελληνικό Κόσμημα», για την προώθηση του ελληνικού κοσμηματος στις διεθνείς αγορές με αξιώσεις.
- Η συγκρότηση Φορέα για την εθνική πολιτική και την προώθηση της αργυροχρυσοχοΐας αποτελεί βήμα αποφασιστικής σημασίας για τη χάραξη πολιτικής και παρακολούθησης του κλάδου.
- Η δημιουργία ευνοϊκού οικονομικού περιβάλλοντος με την κατάργηση της ειδικής φορολογίας και την κατάργηση γραφειοκρατικών μέτρων λειτουργίας.
- Η θέσπιση πλαισίου ρύθμισης της παραγωγής, εισαγωγής, διάθεσης και ελεύθερης διακίνησης προϊόντων αργυροχρυσοχοΐας.
- Η αναδιοργάνωση κι ενίσχυση των εκπαιδευτικών δομών και βαθμίδων.
- Η ενίσχυση των πολιτικών συνεργατικότητας (clusters, hubs αργυροχρυσοχοΐας).

1. Εισαγωγή

1.1

Το ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ

1.2

Το Εργαστήριο
παρακολούθησης
αλλαγών επαγγελμάτων

1.1 Το ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ

Το Ινστιτούτο Μικρών Επιχειρήσεων της Γενικής Συνομοσπονδίας Επαγγελματιών Βιοτεχνών Εμπόρων Ελλάδας (ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ) ιδρύθηκε το 2006 και αποτελεί φορέα μελέτης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων της χώρας και επιστημονικό σύμβουλο της ΓΣΕΒΕΕ.

Στρατηγικό όραμα του φορέα αποτελεί η ανάδειξη του ρόλου των μικρών επιχειρήσεων ως καθοριστικού και δυναμικού συντελεστή της κοινωνικής και οικονομικής ανάπτυξης της χώρας. Για τον λόγο αυτόν, δίνεται σαφής έμφαση στη δημιουργία και διάχυση της επιστημονικής γνώσης για θέματα που ενδιαφέρουν τις μικρές επιχειρήσεις ενδυναμώνοντας τον ρόλο της ΓΣΕΒΕΕ και ενισχύοντας το ανθρώπινο δυναμικό των επιχειρήσεων στην προσαρμογή του στο μεταβαλλόμενο οικονομικό περιβάλλον.

Ειδικότερα, στο πλαίσιο των βασικών δραστηριοτήτων του, παρέχει στη ΓΣΕΒΕΕ τεκμηριωμένες θέσεις, καθώς μελετά, αξιολογεί και εκπονεί προτάσεις πολιτικής για θέματα οικονομικής ανάπτυξης, χρηματοδότησης επιχειρήσεων, φορολογίας, απασχόλησης, κοινωνικής ασφάλισης, ανταγωνισμού και αναβάθμισης των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού των μικρών επιχειρήσεων.

Η μέχρι σήμερα λειτουργία του ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ συνέπεσε με την υλοποίηση των προγραμματικών περιόδων 2007-2013 και 2014-2020 του ΕΣΠΑ, στο πλαίσιο των οποίων υλοποίησε δράσεις και έργα σε θεματικά πεδία και αντικείμενα ενδιαφέροντος της ΓΣΕΒΕΕ. Έτσι, το ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ αξιοποίησε τις ευκαιρίες και τις χρηματοδοτικές δυνατότητες των επιχειρησιακών προγραμμάτων του ΕΣΠΑ, για να διεξάγει έρευνες και να εκπονήσει εξειδικευμένες μελέτες. Παράλληλα, παρείχε υπηρεσίες υψηλής ποιότητας στα πεδία της συμβουλευτικής για την υποστήριξη των επιχειρήσεων, αλλά και της επαγγελματικής κατάρτισης των απασχολούμενων στις μικρές επιχειρήσεις.

1.2 Το Εργαστήριο παρακολούθησης αλλαγών επαγγελματών

Μετά από σχεδόν μια δεκαετία οικονομικής κρίσης και με έντονες τις επιπτώσεις της πρόσφατης υγειονομικής κρίσης εξαιτίας της πανδημίας της Covid-19, το τοπίο της ελληνικής οικονομίας, της επιχειρηματικότητας και των επαγγελματών που δραστηριοποιούνται εντός αυτής έχει μεταβληθεί σε διάφορα επίπεδα. Ο διάλογος για την κατάσταση των μικρών επιχειρήσεων, το επίπεδο απασχόλησης, τις μεταβολές σε πλήθος επαγγελματών και στις δεξιότητες του ανθρώπινου δυναμικού, είναι πιο επίκαιρος από ποτέ.

Υπό το πρίσμα αυτό, το ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ ανέλαβε την πρωτοβουλία συγκρότησης ενός μηχανισμού για τη συστηματική παρακολούθηση των μεταβολών που αναμένεται να επηρεάσουν συγκεκριμένα επαγγέλματα στο άμεσο μέλλον. Κεντρικός στόχος της πρωτοβουλίας αυτής είναι να καλύψει ένα κενό στρατηγικής πληροφόρησης σε επίπεδο μικρών επιχειρήσεων και ειδικότερα όσον αφορά την έγκαιρη αναγνώριση τάσεων, εξελίξεων και μεταβολών στο ευρύτερο επιχειρηματικό, θεσμικό, οικονομικό και τεχνολογικό περιβάλλον, μέσα από ένα σύστημα παρακολούθησης, τεκμηρίωσης και αναλυτικής επεξεργασίας.

Ο παραπάνω μηχανισμός του ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ υλοποιείται μέσα από τη δράση με τίτλο: «Εργαστήριο πρόγνωσης και παρακολούθησης παραγόντων αλλαγής του παραγωγικού περιβάλλοντος κλάδων και επαγγελματών» (εφεξής «Εργαστήριο πρόγνωσης και παρακολούθησης αλλαγών επαγγελματών»). Βασικό παραγόμενο της δράσης αποτελεί η προετοιμασία και εκπόνηση Οδικών Χαρτών Προσαρμογής Επαγγελματών, σε πρώτη φάση για είκοσι (20) επαγγέλματα, οι οποίοι θα επικαιροποιούνται τακτικά, ώστε να αποτελέσουν διαρκείς οδηγούς δράσης για την αποτελεσματική ανταπόκριση των επιχειρήσεων στις επερχόμενες αλλαγές.

Σε συνέχεια των αποτελεσμάτων των Οδικών Χαρτών, αναμένεται να υλοποιηθούν στοχευμένες δράσεις για τα υπό μελέτη επαγγέλματα, όπως η εκπόνηση επαγγελματικών περιγραμμάτων, η ανάπτυξη εκπαιδευτικού περιεχομένου και υλικών, η διαμόρφωση σχημάτων πιστοποίησης κ.ά.

Ο παρών Οδικός Χάρτης, που αφορά στο επάγγελμα του «Αργυροχρυσόχου», εκπονήθηκε από την επιστημονική συνεργατίδα του ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ κα Δεμερτζή Αγγελική υπό τον άμεσο συντονισμό της ομάδας έργου του Ινστιτούτου και συνοψίζει τα σημαντικότερα ευρήματα, όπως προέκυψαν από τη διαδικασία διερεύνησης των προοπτικών του επαγγέλματος.

2. Μεθοδολογία- Πηγές πληροφόρησης

Η διαδικασία της διερεύνησης των προοπτικών των επαγγελματιών επικεντρώνεται στην ανάδειξη τεκμηριωμένων ευρημάτων, τα οποία συνθέτουν την εικόνα των τάσεων και δυναμικών, έχοντας ως κύριο στόχο τη δημιουργία ενός πλαισίου κατευθύνσεων που θα βοηθήσει επαγγελματίες, εμπλεκόμενους παραγωγικούς κλάδους και φορείς στην προσαρμογή τους στις νέες εξελίξεις.

Αναφορικά με τη μεθοδολογία που ακολουθήθηκε για την προετοιμασία και την εκπόνηση του Οδικού Χάρτη Επαγγέλματος, αυτή περιλαμβάνει έναν συνδυασμό τεχνικών και εργαλείων διερεύνησης ανά φάση υλοποίησης.

Αναλυτικότερα, στη συνέχεια, αποτυπώνεται μια σύντομη περιγραφή της κάθε τεχνικής που εφαρμόζεται εξειδικεύοντας στις βασικές μεθόδους «προοπτικής διερεύνησης» που αξιοποιήθηκαν και στα παραγόμενα αποτελέσματα κάθε φάσης, όπως αυτά προέκυψαν από τη διαδικασία προετοιμασίας και εκπόνησης του Οδικού χάρτη προσαρμογής του επαγγέλματος του «Αργυροχρυσόχου».

Βιβλιογραφική επισκόπηση – αρχική μελέτη επαγγέλματος

1.

Η βιβλιογραφική επισκόπηση¹ αποτελεί ένα βασικό μέρος της διαδικασίας διερεύνησης και περιλαμβάνει τη μελέτη και εξέταση παραμέτρων, δεδομένων και άλλων σχετικών ποσοτικών και ποιοτικών στοιχείων που αφορούν στο επάγγελμα. Διατρέχει όλες τις φάσεις υλοποίησης, επειδή η συγκέντρωση, η επεξεργασία, η συμπλήρωση και η ενσωμάτωση στοιχείων πραγματοποιείται απαραίτητα καθ' όλη τη διάρκεια της μελέτης του επαγγέλματος.

Κατά την επισκόπηση αυτή, αξιοποιήθηκαν επίσημες πηγές και βάσεις δεδομένων από

εθνικούς και ευρωπαϊκούς φορείς (ενδεικτικά: Ελληνική Στατιστική Αρχή, Μηχανισμός Διάγνωσης Αναγκών της αγοράς εργασίας, Ευρωπαϊκή Στατιστική Αρχή, Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης, ESCO, Cedefop, ESI, κ.α.), δημοσιευμένες μελέτες, ερευνητικά κείμενα, εκπαιδευτικά υλικά και άλλες πηγές που κρίθηκαν απαραίτητες για την τεκμηριωμένη μελέτη και ανάλυση του επαγγέλματος.

Παραγόμενο αποτέλεσμα:

Ανάλυση υφιστάμενης κατάστασης και αρχική μελέτη επαγγέλματος

¹ Παράρτημα Ι – Βιβλιογραφία

Ημι-δομημένες συνεντεύξεις & Ομάδα εμπειρογνομώνων, πληροφορητών

2.

Οι ημι-δομημένες συνεντεύξεις με εμπειρογνομους και πληροφορητές² (expert interviews) αρχικά πραγματοποιήθηκαν παράλληλα με τη βιβλιογραφική επισκόπηση και κατά περίπτωση -αναλόγα με τις ιδιαίτερες ανάγκες- στα επόμενα στάδια της διερεύνησης των προοπτικών, τάσεων και δυναμικών του επαγγέλματος. Διαδραμάτισαν σημαντικό ρόλο στην αξιολόγηση, την τεκμηρίωση και επικύρωση των ευρημάτων, καθώς διασταυρώθηκαν με άλλες πηγές πληροφοριών (π.χ. ομάδες εστιασμένης συζήτησης). Κατά τη διεξαγωγή τους χρησιμοποιήθηκε ημι-δομημένο ερωτηματολόγιο που λειτούργησε βοηθητικά στην προσέγγιση και συζήτηση των πεδίων μελέτης που σχετίζονται με το υπό εξέταση επάγγελμα.

Αναλυτικότερα, στάλθηκαν προσκλήσεις συμμετοχής σε στελέχη των φορέων Δημόσιας Διοίκησης, σε φορείς εκπροσώπησης επαγγελματιών, σε ερευνητικούς οργανισμούς, καθώς και σε επιχειρήσεις/επαγγελματίες. Στο πλαίσιο της διαδικασίας αυτής συγκροτήθηκε ομάδα εμπειρογνομώνων (expert panel) που συνεργάστηκε με τον επιστημονικό συνεργάτη του ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ καθ' όλη τη διαδικασία διερεύνησης των προοπτικών του επαγγέλματος.

Η παραπάνω ομάδα διαδραμάτισε σημαντικό ρόλο στην επικύρωση τάσεων και δυναμικών αλλαγής, όπως αυτές αναδείχθηκαν σε όλες τις φάσεις διερεύνησης, ενώ συνέβαλε στο να επιτευχθεί συναίνεση σε βασικά ζητήματα και στον εντοπισμό προτεραιοτήτων, να συγκεντρωθεί χρήσιμη πληροφορία σε σχετικά πεδία και να συμπληρωθούν κενά που προέκυψαν κατά τη διερεύνηση των προοπτικών του επαγγέλματος.

Παράλληλα με την ομάδα εμπειρογνομώνων, πραγματοποιήθηκαν συνεντεύξεις με εξειδικευμένους πληροφορητές που συνέβαλλαν στην συλλογή, ανάδειξη και αξιοποίηση γνώσεων και πληροφοριών απαραίτητων κατά τη διερεύνηση του επαγγέλματος.

Παραγόμενο αποτέλεσμα:

Συλλογή εμπειρικής γνώσης, επικύρωση αρχικών ευρημάτων και ανάδειξη νέας πληροφορίας η οποία δεν είχε διερευνηθεί

² Παράρτημα ΙΙ – Ομάδα εμπειρογνομώνων και πληροφορητές

Ομάδες εστιασμένης συζήτησης (focus groups)

3.

Οι συναντήσεις εστιασμένης συζήτησης (focus groups) αποτελούν τα κατεξοχήν εργαλεία των ασκήσεων προοπτικής διερεύνησης, καθότι προσφέρουν τη δυνατότητα συγκέντρωσης και επεξεργασίας απόψεων από διαφορετικά είδη πηγών, φορέων και ατόμων, ενώ επίσης δημιουργούν τη δυνατότητα επεξεργασίας και σύνθεσης διαφορετικών απόψεων επί συγκεκριμένων θεμάτων.

Συνολικά πραγματοποιήθηκαν δύο (2) συναντήσεις εστιασμένης συζήτησης³ (focus groups) με εκπροσώπους φορέων Δημόσιας Διοίκησης, Ομοσπονδιών/Σωματείων, ερευνητικών οργανισμών, φορέων εκπαίδευσης, και επαγγελματίες του κλάδου. Η πρώτη συνάντηση πραγματοποιήθηκε μέσω τηλεδιάσκεψης στις 06/05/2020), είχε οκτώ (8) συνολικά συμμετέχοντες και οκτώ (8) παρατηρητές και εστίασε στη διερεύνηση

των παραγόντων αλλαγής που αναμένεται να επηρεάσουν το υπό εξέταση επάγγελμα τα επόμενα έτη. Η δεύτερη συνάντηση πραγματοποιήθηκε επίσης μέσω τηλεδιάσκεψης στις 10/6/2020 με την συμμετοχή τεσσάρων (4) ατόμων και επικεντρώθηκε εκτεταμένα στο θέμα των υφιστάμενων αλλά και αναδυόμενων γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων, που θεωρούνται αναγκαίες στο υπό μελέτη επάγγελμα.

Παραγόμενο αποτέλεσμα:

Προσδιορισμός/επικύρωση τάσεων και δυναμικών και χαρακτηρισμός τους ως προς την πιθανότητα πραγμάτωσης και την επίπτωση που θα έχουν στο επάγγελμα. Ενδελεχής μελέτη υφιστάμενων, απαραίτητων και μελλοντικά αναδυόμενων δεξιοτήτων.

³ Παράρτημα ΙΙΙ - Ομάδες εστιασμένης συζήτησης

Σύνθεση ευρημάτων – εκπόνηση Οδικού χάρτη επαγγέλματος

4.

Στα προηγούμενα στάδια της διαδικασίας, με τη χρήση της παραπάνω δέσμης μεθόδων προοπτικής διερεύνησης εντοπίστηκαν σημαντικές δυνάμεις αλλαγής (π.χ. ανίχνευση περιβάλλοντος, εκτίμηση πιθανότητας εκδήλωσης φαινομένων), αναλύθηκαν οι επιπτώσεις τους (π.χ. ανάλυση τάσεων και δυναμικών) και αξιολογήθηκε η συνθετική αλληλεπίδρασή τους σε σημαντικά πεδία (π.χ. ανάλυση δεξιοτήτων).

Δύο εξειδικευμένα εργαλεία που αξιοποιήθηκαν κατά τα προηγούμενα στάδια και πρέπει να επισημανθούν, ως εργαλεία βάσης της όλης της μεθοδολογίας, είναι τα εξής:

Εργαλείο 1: Διάταξη εξειδίκευσης παραγόντων αλλαγής

Αφορά ουσιαστικά σε ένα δομημένο υπόδειγμα, το οποίο εξέτασε συγκεκριμένες περιοχές μελέτης (παραγόντες αλλαγής) και αξιοποιήθηκε ως μέσο αποθήκευσης συνοπτικής και ουσιαστικής πληροφορίας σε σχέση με τις τάσεις/δυναμικές του επαγγέλματος, όπως αυτή αντλήθηκε μέσα από την υλοποίηση των διεργασιών διερεύνησης (έρευνα πεδίου, βιβλιογραφική επισκόπηση, συνεντεύξεις, focus groups κοκ).

Εργαλείο 2: Διάγνωση και ανάλυση δεξιοτήτων

Αφορά επίσης σε δομημένο υπόδειγμα, από-

λυτα εξειδικευμένο στο πεδίο των δεξιοτήτων, τόσο σε επίπεδο διάγνωσης («ποιες είναι οι σημαντικότερες δεξιότητες για την άσκηση του επαγγέλματος σήμερα;»), όσο και σε επίπεδο μελλοντικής εκτίμησης («ποιες θα είναι οι σημαντικότερες τα επόμενα έτη;»). Τα σχετικά ευρήματα αναδείχθηκαν μέσα από την υλοποίηση των διεργασιών διερεύνησης (έρευνα πεδίου σε αντίστοιχες μελέτες, επαγγελματικά περιγράμματα, κείμενα εκπαιδευτικών προγραμμάτων κοκ, υλοποίηση συνεντεύξεων, focus groups κοκ).

Τα αποτελέσματα που προέκυψαν από το σύνολο της διαδικασίας και την αξιοποίηση των παραπάνω εργαλείων, τροφοδότησαν το περιεχόμενο του Οδικού χάρτη προσαρμογής του επαγγέλματος.

Οι Οδικοί χάρτες αποτελούν ουσιαστικά το επιστέγασμα όλης της παραπάνω προσπάθειας και εργασίας, ενώ περιλαμβάνουν και τη διαμόρφωση στρατηγικών συμπερασμάτων και προτάσεων για το επάγγελμα και την προσαρμογή του στις επερχόμενες αλλαγές.

Παραγόμενο αποτέλεσμα:

Οδικός χάρτης προσαρμογής επαγγέλματος

Η εικόνα της παραπάνω μεθοδολογίας αποτυπώνεται στο διάγραμμα που ακολουθεί, όπου αναλύονται τα βήματα που εφαρμόστηκαν ανά φάση για την παρακολούθηση και προοπτική διερεύνηση των αλλαγών του επαγγέλματος.

Μεθοδολογία και φάσεις διερεύνησης προοπτικών επαγγέλματος:

3. Αποτύπωση και ανάλυση επαγγέλματος

3.1

Περιγραφή
επαγγέλματος

3.2

Θεσμικό πλαίσιο
άσκησης επαγγέλματος

3.3

Επαγγελματικοί
φορείς

3.4

Τάσεις
απασχόλησης

3.5

Επιχειρηματική
δραστηριότητα

3.6

Μελέτη
επαγγέλματος
στην Ευρώπη

3.7

Καινοτόμος
δραστηριότητα στο
επάγγελμα

Στην ενότητα αυτή, αρχικά προσδιορίζεται το πλαίσιο στο οποίο ασκείται το επάγγελμα και εν συνεχεία αναλύεται η υφιστάμενη κατάσταση βάσει ποσοτικών και ποιοτικών δεδομένων, όπως προέκυψαν από την διερεύνησή του.

Πρώτα εξετάζεται η αντιστοίχιση του επαγγέλματος με υφιστάμενα επαγγελματικά περιγράμματα, όπως και με τα ισχύοντα συστήματα ταξινόμησης επαγγελμάτων και κλάδων οικονομικής δραστηριότητας. Βάσει αυτών πραγματοποιείται συσχέτιση του επαγγέλματος με κλάδους προτεραιότητας της Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης του ΕΣΠΑ 2014-2020, ενώ γίνεται διασύνδεση με άλλα επαγγέλματα που δραστηριοποιούνται στην αλυσίδα αξίας.

Γίνονται επίσης αναφορές στο θεσμικό/ρυθμιστικό πλαίσιο, όπως και σε φορείς εκπροσώπησης του επαγγέλματος σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο. Στο ίδιο πλαίσιο και με βάση την αντιστοίχιση με τα παραπάνω συστήματα ταξινόμησης καταγράφονται οι τάσεις στην απασχόληση και την επιχειρηματική δραστηριότητα που αναφέρονται στο επάγγελμα.

Η ενότητα κλείνει με την ποιοτική διερεύνηση της καινοτόμου δραστηριότητας εντοπίζοντας τα πεδία και τα παραδείγματα, στα οποία το επάγγελμα εμφανίζει στοιχεία καινοτομίας.

3.1

Περιγραφή επαγγέλματος

Με τον όρο «Αργυροχρυσοχόος» αναφέρεται στην πράξη το επάγγελμα που ασχολείται με τον σχεδιασμό, κατασκευή, προσαρμογή, επιδιόρθωση ή εκτίμηση τεχνουργημάτων από πολύτιμα μέταλλα.

Ως βασικό αντικείμενο ο «Αργυροχρυσοχόος» αναλαμβάνει εργασίες χύτευσης κοσμημάτων, δημιουργίας νέων σχεδίων ή τροποποίησης υφιστάμενων σχεδίων, με χρήση ηλεκτρονικών υπολογιστών. Ακόμη, αναλαμβάνει την κοπή σχεδίων σε καλούπια, επισκευή, αναμόρφωση και ανασυγκρότηση παλαιών κοσμημάτων. Ανάλογα με την ειδικότητα, ο αργυροχρυσοχόος κατασκευάζει ολοκληρωμένα κοσμήματα ή αντικείμενα, εξετάζει τις επιφάνειες των πολύτιμων λίθων με οπτικά όργανα, αναλαμβάνει την κοπή και στίλβωση πολύτιμων λίθων και τα τοποθετεί. Τέλος, αναλαμβάνει την εγχάραξη και ανάγλυφη αποτύπωση γραμμάτων και σχεδίων και την εξέταση συναρμολογημένων ή τελικών προϊόντων για τη διασφάλιση της συμμόρφωσής τους με τις τεθείσες προδιαγραφές.

Ο όρος «Αργυροχρυσοχόος» αφορά μία σειρά υπό-ειδικοτήτων (π.χ. χαράκτης, αδαμαντοδέτης) που μπορεί να ασκούνται από το ίδιο ή/και περισσότερα άτομα.

Πηγή: ISCO

Συναφές Επαγγελματικό Περιγραμμά (βάσει λίστας ΕΠ του ΕΟΠΠΕΠ) :

Ο/η σύγχρονος/η αργυροχρυσοχόος στην Ελλάδα σχεδιάζει, κατασκευάζει και επιδιορθώνει κοσμήματα (σκουλαρίκια, βραχιόλια, δαχτυλίδια, σταυρούς, μενταγιόν) και χρηστικά αντικείμενα (εκκλησιαστικά είδη, βάζα, δίσκους κ.ά.). Για την άσκηση του επαγγέλματος απαιτούνται ειδικές γνώσεις και δεξιότητες που αποκτούνται είτε μέσω προγραμμάτων σπουδών σε ΕΠΑ.Λ. και ΙΕΚ είτε μέσω της μαθητείας στα εργαστήρια της αργυροχρυσοχοΐας. Δεν υπάρχει κάποιο πρόγραμμα σπουδών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην Ελλάδα, ούτε επαγγελματικό περιγραμμά από τον ΕΟΠΠΕΠ.

Αντιστοίχιση επαγγέλματος με το ισχύον Σύστημα Ταξινόμησης Επαγγελμάτων (ISCO 08):

731 – Χειροτέχνες

7313 – Κοσμηματοποιοί και τεχνίτες πολύτιμων μετάλλων

Αντιστοίχιση επαγγέλματος με το ισχύον Σύστημα Ταξινόμησης Κλάδων Οικονομικής Δραστηριότητας (ΣΤΑΚΟΔ 08):

32.1 – Κατασκευή κοσμημάτων, πολύτιμων αντικειμένων και συναφών ειδών

32.12 – Κατασκευή κοσμημάτων και συναφών ειδών

46.4 – Χονδρικό εμπόριο ειδών οικιακής χρήσης

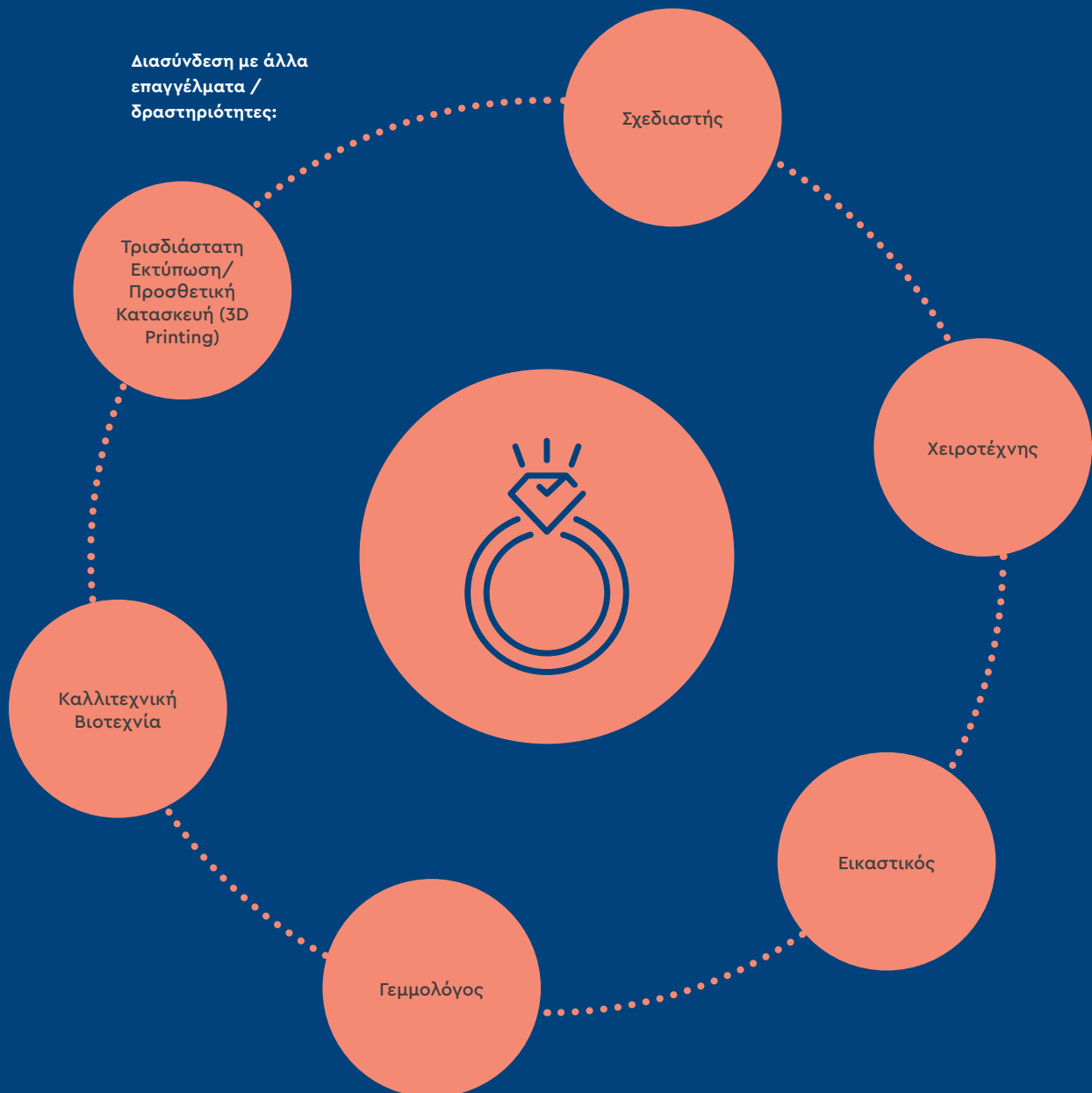
46.48 – Χονδρικό εμπόριο ρολογιών και κοσμημάτων

47.7 – Λιανικό εμπόριο άλλων ειδών σε εξειδικευμένα καταστήματα

47.77 – Λιανικό εμπόριο ρολογιών και κοσμημάτων σε εξειδικευμένα καταστήματα

Συσχέτιση επαγγέλματος
με τομείς και κλάδους
προτεραιότητας της
Στρατηγικής Έξυπνης
Εξειδίκευσης –
RIS3 (Research and
Innovation Strategy
for Smart Specialisation):

Πολιτιστικές και
Δημιουργικές
Βιομηχανίες (ΠΔΒ)

⁴ Η συσχέτιση του επαγγέλματος με κλάδους-τομείς της RIS3, συνεπάγεται ότι υφίστανται δυνατότητες χρηματοδότησης της δραστηριότητας μέσω των δράσεων που υλοποιούνται στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2014–2020.

3.2

Θεσμικό πλαίσιο άσκησης επαγγέλματος

Δεν υπάρχει νομοθεσία που να ορίζει τις προϋποθέσεις για την άσκηση του επαγγέλματος του «Αργυροχρυσοχόου», ωστόσο θα πρέπει υποχρεωτικά να γνωστοποιείται η εγκατάσταση & λειτουργία του εργαστηρίου του σύμφωνα με τον Ν. 4442/2016. Επίσης, σύμφωνα με τους Κανόνες Διακίνησης και Εμπορίας Προϊόντων και Παροχής Υπηρεσιών (Δι.Ε.Π.Π.Υ.- Υ.Α. 91354/2017, ΦΕΚ 2983Β', ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6- ΕΝΟΤΗΤΑ 6.1, ΑΡΘΡΑ 53-59) οι Αργυροχρυσοχόοι εγγράφονται στο Ειδικό Μητρώο Αργυροχρυσοχόων του Βιοτεχνικού Επιμελητηρίου το οποίο χορηγεί κωδικό αριθμό ταυτότητας κατασκευαστή, με τον οποίον οι ενδιαφερόμενοι σφραγίζουν με μεταλλική σφραγίδα όλα τα κοσμήματα που κατασκευάζουν.

Βασική νομοθεσία σε εθνικό επίπεδο σε επίπεδο επαγγέλματος/κλάδου:

- Υπουργική Απόφαση 91354/2017, ΦΕΚ Β' 2983/30-8-2017, «Κωδικοποίηση Κανόνων Διακίνησης και Εμπορίας Προϊόντων και Παροχής Υπηρεσιών (Κανόνες Δι.Ε.Π.Π.Υ.)»
- Ν. 4177/2013, ΦΕΚ 173 Α' 2013 και ιδίως τα άρθρα 4 και 22 του «Κανόνες ρύθμισης της αγοράς προϊόντων και της παροχής υπηρεσιών και άλλες διατάξεις»
- Ν. 4072/2012, κεφάλαιο ΙΒ, ΦΕΚ Α' 86/11-04-2012, «Σήμα Ελληνικών προϊόντων και υπηρεσιών»

Βασική νομοθεσία σε ευρωπαϊκό/διεθνές επίπεδο:

- ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) 2017/821 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΪ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ της 17ης Μαΐου 2017 «για τον προσδιορισμό υποχρεώσεων δέουσας επιμέλειας στην αλυσίδα εφοδιασμού των ενωσιακών εισαγωγών κασσιτέρου, τανταλίου και βολφραμίου, των μεταλλευμάτων τους, καθώς και χρυσού, που προέρχονται από περιοχές συγκρούσεων και υψηλού κινδύνου»
- ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΚ) αριθ. 765/2008 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΪ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ της 9ης Ιουλίου 2008 «για τον καθορισμό των απαιτήσεων διαπίστευσης και εποπτείας της αγοράς όσον αφορά την εμπορία των προϊόντων και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 339/93 του Συμβουλίου»
- ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΚ) αριθ. 1272/2008 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΪ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ της 16ης Δεκεμβρίου 2008 «για την ταξινόμηση, την επισήμανση και τη συσκευασία των ουσιών και των μειγμάτων, την τροποποίηση και την κατάργηση των οδηγιών 67/548/ΕΟΚ και 1999/45/ΕΚ και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1907/2006»
- ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΚ) αριθ. 1907/2006 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΪ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ της 18ης Δεκεμβρίου 2006 «για την καταχώριση, την αξιολόγηση, την αδειοδότηση και τους περιορισμούς των χημικών προϊόντων (REACH) και για την ίδρυση του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Χημικών Προϊόντων καθώς και για την τροποποίηση της οδηγίας 1999/45/ΕΚ και για κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 793/93 του Συμβουλίου και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1488/94 της Επιτροπής καθώς και της οδηγίας 76/769/ΕΟΚ του Συμβουλίου και των οδηγιών της Επιτροπής 91/155/ΕΟΚ, 93/67/ΕΟΚ, 93/105/ΕΚ και 2000/21/ΕΚ»

- ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) 2019/515 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΪ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ της 19ης Μαρτίου 2019 «σχετικά με την αμοιβαία αναγνώριση των εμπορευμάτων που κυκλοφορούν νόμιμα στην αγορά άλλου κράτους μέλους και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 764/2008»

3.3 Επαγγελματικοί φορείς

Σε εθνικό επίπεδο:

- Πανελλήνια Ομοσπονδία Βιοτεχνών Αργυροχρυσόχων Κοσμηματοπωλών Ωρολογοπωλών (ΠΟΒΑΚΩ)

Σε ευρωπαϊκό/διεθνές επίπεδο:

- Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία Κοσμημάτων – European Federation of Jewellery (EJF)

- Παγκόσμια Συνομοσπονδία Κοσμημάτων – World Jewellery Confederation (CIBJO)
- Διεθνές Συμβούλιο Υπεύθυνης Αργυροχρυσόχας – Responsible Jewellery Council (RJC)
- Διεθνές Συμβούλιο Ασημιού – Silver Institute
- Παγκόσμιος Σύνδεσμος Γυναικών Αργυροχρυσόχων – Women's Jewelry Association (WJA)

3.4 Τάσεις απασχόλησης

Εκτίμηση απασχόλησης σύμφωνα με την οικονομική δραστηριότητα και τους βασικούς τετραψήφιους Κωδικούς Αριθμούς Δραστηριότητας (ΚΑΔ) που σχετίζονται με το επάγγελμα:

Κωδικός Αριθμός Δραστηριότητας (ΚΑΔ)	Αριθμός Απασχολούμενων		
	2016	2017	2018
32.12 – Κατασκευή κοσμημάτων και συναφών ειδών	3.032	2.765	2.779
46.48 – Χονδρικό εμπόριο ρολογιών και κοσμημάτων	1.551	1.387	1.487
47.77 – Λιανικό εμπόριο ρολογιών και κοσμημάτων σε ειδικευμένα καταστήματα	8.230	7.454	8.031

Πηγή: Μητρώο Επιχειρήσεων ΕΛ.ΣΤΑΤ (2016-2018)

Εκτίμηση απασχόλησης της ευρύτερης ομάδας επαγγελματιών όπου υπάγεται το επάγγελμα βάσει του Συστήματος Ταξινόμησης Επαγγελματιών (ISCO 08):

Κωδικός Επαγγέλματος (ISCO 08)	Αριθμός Απασχολούμενων		
	2016	2017	2018
731 – Χειροτέχνες	7.361	7.121	8.955

Πηγή: Μηχανισμός Διάγνωσης Αναγκών της Αγοράς Εργασίας, Ετήσια Έκθεση 2019 Στοιχεία ΕΛ. ΣΤΑΤ.

Εκτίμηση ποσοστού αυτοαπασχόλησης⁵ της ευρύτερης ομάδας επαγγελματιών όπου υπάγεται το επάγγελμα βάσει του Συστήματος Ταξινόμησης Επαγγελματιών (ISCO 08):

Κωδικός Επαγγέλματος (ISCO 08)	Αριθμός Απασχολούμενων		
	2016	2017	2018
731 – Χειροτέχνες	41,3%	37,3%	49,3%

Πηγή: Μηχανισμός Διάγνωσης Αναγκών της Αγοράς Εργασίας, Ετήσια Έκθεση 2019 Στοιχεία ΕΛ. ΣΤΑΤ.

⁵ Το ποσοστό των αυτοαπασχολούμενων υπολογίστηκε βάσει της Ευρωπαϊκής Έρευνας Εργατικού Δυναμικού (EU LFS) αθροίζοντας τους κυρίως αυτοαπασχολούμενους που είναι οι εργαζόμενοι για δικό τους λογαριασμό (αυτοαπασχολούμενοι χωρίς προσωπικό) με τα συμβοηθούμενα μέλη (βοηθοί στην οικογενειακή επιχείρηση) και διαιρώντας το παραπάνω σύνολο με το σύνολο της απασχόλησης. Στον υπολογισμό δεν συμπεριλήφθηκε η κατηγορία των εργοδοτών (αυτοαπασχολούμενοι με προσωπικό).

3.5 Επιχειρηματική δραστηριότητα

Εκτίμηση επιχειρηματικής δραστηριότητας, ως προς τη μεταβολή του αριθμού επιχειρήσεων και του κύκλου εργασιών, σύμφωνα με τους βασικούς τετραψήφιους Κωδικούς Αριθμούς Δραστηριότητας (ΚΑΔ) που σχετίζονται με το επάγγελμα:

Κωδικός Αριθμός Δραστηριότητας (ΚΑΔ)	Αριθμός επιχειρήσεων		
	2016	2017	2018
32.12 – Κατασκευή κοσμημάτων και συναφών ειδών	1.407	1.344	1.352
46.48 – Χονδρικό εμπόριο ρολογιών και κοσμημάτων	732	668	659
47.77 – Λιανικό εμπόριο ρολογιών και κοσμημάτων σε ειδικευμένα καταστήματα	4.073	3.906	3.815

Πηγή: Μητρώο
Επιχειρήσεων
ΕΛ.ΣΤΑΤ
(2016-2018)

Κωδικός Αριθμός Δραστηριότητας (ΚΑΔ)	Κύκλος εργασιών (εκ. €)		
	2016	2017	2018
32.12 – Κατασκευή κοσμημάτων και συναφών ειδών	99,4	102,6	108,8
46.48 – Χονδρικό εμπόριο ρολογιών και κοσμημάτων	193,6	194	210,6
47.77 – Λιανικό εμπόριο ρολογιών και κοσμημάτων σε ειδικευμένα καταστήματα	366,8	391	416,2

Πηγή: Μητρώο
Επιχειρήσεων
ΕΛ.ΣΤΑΤ
(2016-2018)

Αξιολόγηση εξαγωγικής δραστηριότητας:

Η εξαγωγική δραστηριότητα των επιχειρήσεων που σχετίζονται με το επάγγελμα του Αργυροχρυσοχόου στην Ελλάδα είναι 7η σε τζίρο στην ευρωπαϊκή κατάταξη της αργυροχρυσοχοΐας (102,6 εκ.€) εξάγοντας το 45% του προϊόντος της (46,5 εκ. €). Ωστόσο, το μερίδιό της στη διεθνή αγορά είναι κάτω του 1%. Πρώτες σε μερίδια της διεθνούς αγοράς κοσμημάτων είναι η Κίνα και η Ινδία (12%), οι ΗΠΑ (8%), Ιταλία και Γαλλία (6%) και η Τουρκία (4%). Η εικόνα αυτή αποτυπώνει ότι το ελληνικό κόσμημα είναι δυναμικό για ειδικούς λόγους (σχεδιαστική πρωτοτυπία, χειροποίητη παραγωγή, παραδοσιακές τεχνονγνωσίες, μοναδικότητα), από την άλλη πλευρά όμως λόγοι εσωτερικού κι εξωτερικού περιβάλλοντος – όπως περιγράφονται στη συνέχεια – εμποδίζουν την ανάπτυξη της εξωστρέφειάς του. Παρόλα αυτά, θα πρέπει να σημειωθεί ότι ελάχιστοι μεταποιητικοί κλάδοι έχουν την δυνατότητα εξαγωγής σχεδόν του 50% του προϊόντος τους ή βρίσκονται στην πρώτη δεκάδα των χωρών της ΕΕ και αυτό είναι αξιοσημείωτο.

3.6

Μελέτη επαγγέλματος στην Ευρώπη

Κωδικός Αριθμός Δραστηριότητας (ΚΑΔ)	Αριθμός επιχειρήσεων		
	2016	2017	2018
32.12 – Κατασκευή κοσμημάτων και συναφών ειδών	28.277	28.118	28.872
46.48 – Χονδρικό εμπόριο ρολογιών και κοσμημάτων	12.272	11.719	11.294
47.77 – Λιανικό εμπόριο ρολογιών και κοσμημάτων σε ειδικευμένα καταστήματα	65.720	62.915	60.686

Πηγή: Structural Business Statistics Eurostat (2016–2018), EU-28

Κωδικός Αριθμός Δραστηριότητας (ΚΑΔ)	Αριθμός Απασχολούμενων		
	2016	2017	2018
32.12 – Κατασκευή κοσμημάτων και συναφών ειδών	84.858	89.734	n.a.
46.48 – Χονδρικό εμπόριο ρολογιών και κοσμημάτων	50.127	51.561	50.434
47.77 – Λιανικό εμπόριο ρολογιών και κοσμημάτων σε ειδικευμένα καταστήματα	258.080	248.224	246.451

Πηγή: Structural Business Statistics Eurostat (2016–2018), EU-28

Κωδικός Αριθμός Δραστηριότητας (ΚΑΔ)	Κύκλος εργασιών (εκ. €)		
	2016	2017	2018
32.12 – Κατασκευή κοσμημάτων και συναφών ειδών	11.906,7	12.488,8	12.549,8
46.48 – Χονδρικό εμπόριο ρολογιών και κοσμημάτων	18.830,3	18.744,9	19.790,4
47.77 – Λιανικό εμπόριο ρολογιών και κοσμημάτων σε ειδικευμένα καταστήματα	32.513,3	32.427,7	31.471,7

Πηγή: Structural Business Statistics Eurostat (2016–2018), EU-28

3.7 Καινοτόμος δραστηριότητα στο επάγγελμα

Στην τελευταία ενότητα της ανάλυσης της υφιστάμενης κατάστασης περιγράφονται τα βασικά πεδία όπου εντοπίζονται στοιχεία καινοτομίας στο επάγγελμα, ως αποτέλεσμα της ποιοτικής διερεύνησης των χαρακτηριστικών του επαγγέλματος.

Πεδία εισαγωγής καινοτομίας βάσει της μελέτης του επαγγέλματος

Τεκμηρίωση και αναφορά σε συγκεκριμένα παραδείγματα

Καινοτομία προϊόντος/υπηρεσίας

- εισαγωγή στην αγορά ενός νέου ή σημαντικά βελτιωμένου προϊόντος (υλικού αγαθού ή υπηρεσίας), σε σχέση με τα βασικά χαρακτηριστικά του

Το προϊόν του ελληνικού κοσμήματος είναι κατεξοχήν καινοτομικό, καθώς είναι χειροποίητο, αξιοποιώντας παραδοσιακές τεχνονγνωσίες και τεχνικές που το καθιστούν αυθεντικό κι εν πολλοίς μοναδικό. Με άλλα λόγια, το ελληνικό κόσμημα χαρακτηρίζεται από τη σχεδιαστική του πρωτοτυπία και την ενσωματωμένη δημιουργική εργασία. Επίσης, τα τελευταία χρόνια οι νεότεροι επαγγελματίες, πιο ευαισθητοποιημένοι και πιο ενημερωμένοι για τις διεθνείς τάσεις και προοπτικές, στρέφονται στην κατασκευή «ηθικών» (ethical) προϊόντων που πληρούν αυστηρούς κανόνες ως προς το περιβάλλον, τις συνθήκες παραγωγής και διάθεσης με στόχο την ιχνηλασιμότητα της αλυσίδας προσφοράς (supply chain traceability).

Καινοτομία διαδικασίας

- εισαγωγή καινούριων συστατικών στοιχείων στην παραγωγική, κυρίως, λειτουργία, όπως νέων πρώτων υλών, νέων μηχανισμών και εργαλείων ροής εργασιών και πληροφοριών, καθώς και καινούριου εξοπλισμού

Υπάρχουν, πλέον, σημαντικές εξελίξεις στον εξοπλισμό εργαστηρίων αργυροχρυσοχοΐας, βασισμένες στις νέες τεχνολογίες που αφορούν, τόσο στον σχεδιασμό όσο και στην κατασκευή του κοσμήματος. Έτσι, οι επαγγελματίες έχουν τη δυνατότητα με σχετικά φθινό τεχνολογικό εξοπλισμό να αυξήσουν αφενός την παραγωγικότητά τους κι αφετέρου να υλοποιήσουν σύνθετες σχεδιαστικές προτάσεις με ακρίβεια. Τέλος, οι τεχνολογίες τρισδιάστατης εκτύπωσης και προσθετικής κατασκευής (3D printing) ανοίγουν νέους δρόμους στο επάγγελμα, τόσο για την παραγωγή προϊόντων όσο και για την εύκολη αναπαραγωγή καλουπιών.

Καινοτομία στην οργάνωση/λειτουργία

- εισαγωγή νέων μεθόδων και διαδικασιών στις πρακτικές του επαγγέλματος, στην οργάνωση της εργασίας ή στις εξωτερικές σχέσεις μιας επιχείρησης

Σε επίπεδο οργάνωσης του κλάδου/επαγγέλματος είναι γνωστό εδώ και πολλές δεκαετίες ότι συνηθίζεται με άτυπο τρόπο τα εργαστήρια, τα καταστήματα και οι προμηθευτές τους να συσπειρώνονται χωρικά ή πολλές φορές να συστεγάζονται στα ίδια κτίρια διαμορφώνοντας μια άτυπη αλυσίδα αξίας αποτελούμενη από αλληλοσυμπληρούμενες ειδικότητες. Η χωρική εγγύτητα των αργυροχρυσόχων (κατά τα πρότυπα της βιομηχανικής συμβίωσης ή/και του clustering) αποτελεί μια παραδοσιακή πρωτοτυπία που θα πρέπει υποστηριχθεί και να διαφυλαχθεί, καθώς η συνύπαρξή τους στα κέντρα των πόλεων δημιουργεί πολλαπλά οφέλη στην παραγωγικότητα, στην προμήθεια πρώτων υλών αλλά και στη διάθεση των τελικών προϊόντων.

Καινοτομία marketing

- εισαγωγή νέας μεθόδου marketing (προβολής/ διαφήμισης) που περιλαμβάνει σημαντικές αλλαγές στο σχεδιασμό των προϊόντων ή τη συσκευασία τους, την τοποθέτηση, την προώθηση ή την τιμολόγησή τους

Υπάρχουν και θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν καινοτόμοι τρόποι προβολής και προώθησης του ελληνικού κοσμήματος, είτε με τη χρήση νέων τεχνολογιών είτε με την υποστήριξη συμμετοχής σε διεθνή γεγονότα είτε, σε θεσμικό επίπεδο, μέσω μιας ολοκληρωμένης διαδικασίας πιστοποίησης του ελληνικού κοσμήματος. Σήμερα, διατίθενται σημαντικά εργαλεία λογισμικού για τη διάθεση και τη διακίνηση των προϊόντων, ιδίως μέσω του ηλεκτρονικού εμπορίου που δείχνει να ανέρχεται ιδιαίτερα.

4.

Μελέτη παραγόντων αλλαγής επαγγέλματος

4.1

Επιχειρηματικό περιβάλλον, οικονομία και πλαίσιο ανταγωνισμού

4.2

Θεσμικές μεταβολές και αλλαγές πολιτικής

4.3

Τάσεις και εξελίξεις της σχετικής αγοράς αγαθών και υπηρεσιών

4.4

Τεχνολογικός μετασχηματισμός και καινοτομία

4.5

Νέα επιχειρηματικά μοντέλα και μοντέλα εργασίας

4.6

Κλιματική αλλαγή και πράσινη οικονομία

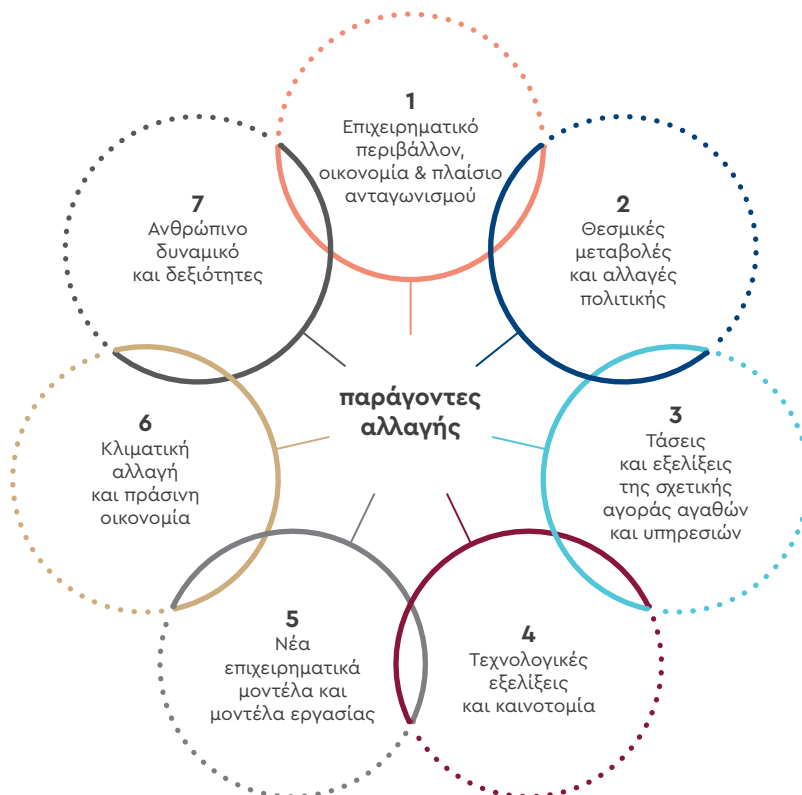
4.7

Βασικές τάσεις και δυναμικές επαγγέλματος

Βασικό τμήμα της διαδικασίας διερεύνησης των προοπτικών του επαγγέλματος αποτέλεσε ο εντοπισμός συγκεκριμένων ενοτήτων διερεύνησης που συχνά αναφέρονται ως «παράγοντες αλλαγής».

Ως «παράγοντας αλλαγής» προσδιορίζεται οποιαδήποτε εξέλιξη ή φαινόμενο που μπορεί να επηρεάσει το επάγγελμα μελλοντικά. Ο όρος λειτουργεί ως μια ευρύτερη ενότητα που καλύπτει δυναμικές, σήματα, τάσεις, μεγατάσεις, αβεβαιότητες κ.ά. Η ανάλυση ενός «παράγοντα αλλαγής» περιλαμβάνει μια αλληλουχία ενεργειών που αφορούν στη συγκέντρωση έγκυρων ποσοτικών και ποιοτικών στοιχείων μέσα από ένα ευρύ φάσμα πηγών και τη συνθετική ανάλυση πληροφοριών. Τα στάδια αυτής της λογικής αλληλουχίας επιτελούνται στο πλαίσιο συγκεκριμένων τεχνικών που συνδυάζονται κατά την υλοποίηση της διαδικασίας προοπτικής διερεύνησης.

Συγκεκριμένα, οι παράγοντες αλλαγής, όπως προσδιορίστηκαν ως διακριτές περιοχές μελέτης, κατηγοριοποιήθηκαν ως εξής:

Βάσει της παραπάνω προσέγγισης, ακολουθούν τα σημαντικότερα ευρήματα ανά παράγοντα αλλαγής, όπως προέκυψαν από τη διαδικασία διερεύνησης συγκεκριμένων υπο-πεδίων μελέτης. Η μελέτη του ανθρώπινου δυναμικού και των δεξιοτήτων (7ος παράγοντας αλλαγής) ακολουθεί σε διακριτό κεφάλαιο του Οδικού Χάρτη, καθώς έχει έντονη αλληλεπίδραση και εφαρμογή σε όλους τους παράγοντες αλλαγής του επαγγέλματος.

4.1

Επιχειρηματικό περιβάλλον, οικονομία και πλαίσιο ανταγωνισμού

Στην πρώτη βασική ενότητα μελέτης αποτυπώνονται δυναμικές και τάσεις που αφορούν σε οριοθετημένες κατηγορίες του επιχειρηματικού περιβάλλοντος και αναφέρονται σε μεταβολές, τάσεις, επικείμενες αλλαγές ή άλλα γεγονότα στο επιχειρηματικό περιβάλλον, την οικονομία και το πλαίσιο ανταγωνισμού που αναμένεται να επηρεάσουν τη λειτουργία και την ανάπτυξη του επαγγέλματος.

Εξειδικευμένα πεδία μελέτης της ενότητας:

διάρθρωση επαγγέλματος / κλάδου	φορολογική πολιτική	επίδραση γραφειοκρατίας
χρηματοδότηση/ επενδύσεις	επιχειρηματικότητα και δομές στήριξης	εμπορική δραστηριότητα
εισαγωγές/ εξαγωγές	ανταγωνισμός	δημόσιες προμήθειες

Στην επόμενη σελίδα αναλύονται οι βασικότερες τάσεις/δυναμικές που εντοπίστηκαν στο πλαίσιο μελέτης του παράγοντα αλλαγής «Επιχειρηματικό περιβάλλον, οικονομία & πλαίσιο ανταγωνισμού»

Η Πιθανότητα αφορά στην εκτίμηση να εκδηλωθεί η τάση/δυναμική στο επάγγελμα και ταξινομείται από:

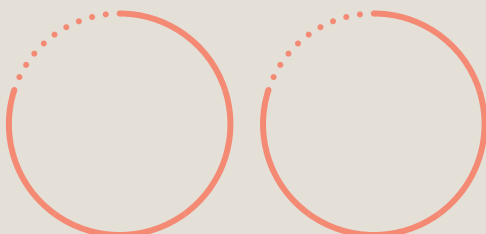
Η Επίπτωση αφορά στον βαθμό επίδρασης της τάσης/δυναμικής στο επάγγελμα και ταξινομείται από:

Διατήρηση της ευαλωτότητας και της εξάρτησης της αργυροχρυσοχοΐας από διεθνείς παράγοντες (ανταγωνισμός, α' ύλες, εξοπλισμός)

Πιθανότητα

Επίπτωση

Αναλυτική περιγραφή:

Η τάση αυτή εντείνεται σε συνθήκες πανδημίας και οικονομικής δυσχέρειας. Το επάγγελμα του αργυροχρυσοχόου είναι απολύτως εξαρτημένο από τις τιμές των πολύτιμων μετάλλων, ειδικά στην παρούσα συγκυρία που οι τιμές τους καταγράφουν ιστορική άνοδο. Ακόμη, το συντριπτικό ποσοστό του εξοπλισμού είναι εισαγόμενο. Τέλος, παρατηρείται διεθνώς η τάση των καταναλωτών να αγοράζουν κοσμήματα από ηλεκτρονικά καταστήματα, γεγονός που ενισχύει τους διεθνείς οίκους που μπορούν να πιστοποιήσουν την αυθεντικότητα των προϊόντων τους και ούτως ή άλλως διαμορφώνουν τις καταναλωτικές τάσεις. Τέλος, το ελληνικό κόσμημα επηρεάζεται σημαντικά από τις αθρόες εισαγωγές κοσμημάτων από τρίτες χώρες που είναι αμφιβόλου ποιότητας και στοχεύουν στο τουριστικό κοινό.

Χρόνος εκδήλωσης: 1-3 έτη

Λέξεις-κλειδιά: ευμετάβλητες τιμές μετάλλων, χαμηλή ανταγωνιστικότητα, εξάρτηση από εξωγενείς παράγοντες, εισαγωγές πρώτων υλών και εισαγωγές μέσων παραγωγής

Δημιουργία ευνοϊκού φορολογικού πλαισίου – Κατάργηση υψηλής & ειδικής φορολογίας για τα αργυροχρυσοχοϊκά προϊόντα

Πιθανότητα

Επίπτωση

Αναλυτική περιγραφή:

Η υψηλή φορολογία που επιβλήθηκε στα χρόνια της κρίσης έχει επηρεάσει πολύ αρνητικά τον κλάδο. Πέραν της φορολογίας, που αφορά όλη την αγορά, ο κλάδος της αργυροχρυσοχοΐας επηρεάζεται ακόμα περισσότερο από την επιβολή του φόρου πολυτελείας (10% για αντικείμενα αξίας άνω των 1.000€) και του ΦΠΑ στις πρώτες ύλες. Αυτοί οι δύο φόροι δεν ισχύουν σε καμία από τις ανταγωνίστριες χώρες (Τουρκία, Ιταλία, Κίνα κ.λπ.), γεγονός που καθιστά το ελληνικό κόσμημα λιγότερο ανταγωνιστικό. Για τον λόγο αυτό δεν είναι σπάνιο το φαινόμενο μεταφοράς της έδρας της επιχείρησης σε χώρες του εξωτερικού. Η δημιουργία ενός ευνοϊκότερου πλαισίου, παρότι δεν φαίνεται πιθανό, θα έχει, ωστόσο, αναπτυξιακή συνέπεια για τον κλάδο. Άλλωστε, με την επιβολή της υψηλής και ειδικής φορολογίας δεν υπολογίζονται τα χαμένα έσοδα που θα προέκυπταν από τον φόρο εισοδήματος, των κερδών και ΦΠΑ αν ο κλάδος ήταν σε ανάπτυξη και κερδοφόρος. Ως αποτέλεσμα, βάσει της υφιστάμενης κατάστασης το φορολογικό κέρδος είναι πολύ χαμηλό και συμβάλλει στη διαρκή συρρίκνωση του επαγγέλματος αλλά και την απώλεια της ανταγωνιστικότητάς του.

Χρόνος εκδήλωσης: 1-3 έτη

Λέξεις-κλειδιά: αναπτυξιακά μέτρα, εξωστρέφεια, ανταγωνιστικότητα, ευνοϊκό πλαίσιο λειτουργίας, φόρος πολυτελείας, διαφυγόντα έσοδα, αντιαναπτυξιακή πολιτική

4.2

Θεσμικές μεταβολές και αλλαγές πολιτικής

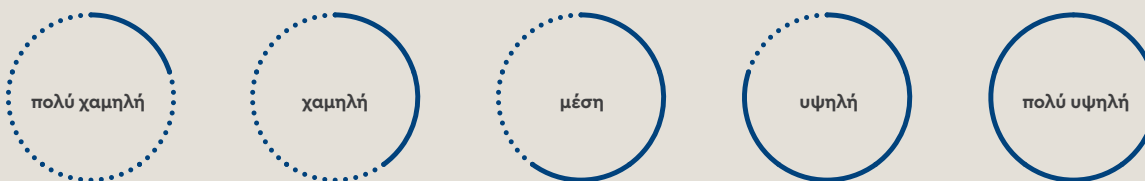
Στη δεύτερη ενότητα μελέτης αποτυπώνονται συγκεκριμένες τρέχουσες ή επικείμενες θεσμικές αλλαγές και αλλαγές πολιτικής που αφορούν στην ευρύτερη επιχειρηματική, οικονομική και κοινωνική δραστηριότητα, τόσο σε εθνικό όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Εξειδικευμένα πεδία μελέτης της ενότητας:

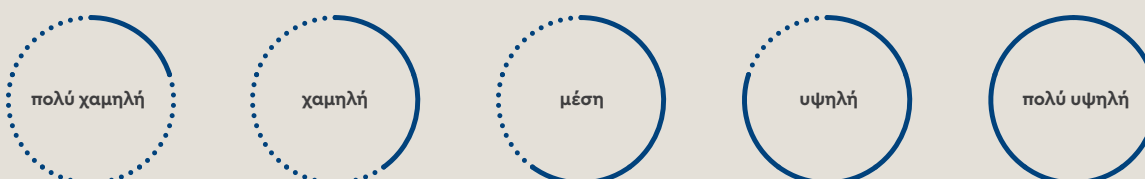
υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο	πρόσφατα νομοθετήματα	αναμενόμενα νομοθετήματα
συμπληρωματικότητα νόμων	βαθμός θεσμικής ολοκλήρωσης	

Στην επόμενη σελίδα αναλύονται οι βασικότερες τάσεις/δυναμικές που εντοπίστηκαν στο πλαίσιο μελέτης του παράγοντα αλλαγής «Θεσμικές μεταβολές και αλλαγές πολιτικής»

Η Πιθανότητα αφορά στην εκτίμηση να εκδηλωθεί η τάση/δυναμική στο επάγγελμα και ταξινομείται από:

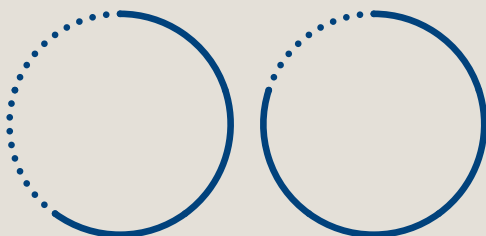
Η Επίπτωση αφορά στον βαθμό επίδρασης της τάσης/δυναμικής στο επάγγελμα και ταξινομείται από:

Θέσπιση νέου ολοκληρωμένου πλαισίου για τα τεχνουργήματα από πολύτιμα μέταλλα

Πιθανότητα

Επίπτωση

Αναλυτική περιγραφή:

Ο σημαντικότερος παράγοντας που αναμένεται να επηρεάσει τη λειτουργία και ανάπτυξη του κλάδου σε επίπεδο θεσμικών μεταβολών είναι η θέσπιση ενός νέου πλαισίου παραγωγής, εισαγωγής, διάθεσης και ελεύθερης διακίνησης των τεχνουργημάτων από πολύτιμα μέταλλα. Είναι ένα νομοθετικό πλαίσιο ολοκληρωμένο, βασισμένο στην οδηγία της ΕΕ για τα πολύτιμα μέταλλα που εντάχθηκε το 1990. Μέχρι τώρα, ο κλάδος στηριζόταν σε απλουστευμένες νομοθετικές ρυθμίσεις. Στόχος της Τεχνικής Νομοθεσίας είναι η Ιχνηλασιμότητα που οδηγεί στον κατασκευαστή, η πιστοποίηση της παραγωγής, η δυναμική του κλάδου σε εξαγωγικές δραστηριότητες. Επίσης, στόχος είναι η εφαρμογή διαδικασιών ποιότητας σε όλα τα στάδια παραγωγής (από τον σχεδιασμό έως την προώθηση του προϊόντος) και η κατοχύρωση του κοσμήματος μέσω υφιστάμενων δομών (π.χ. Οργανισμός Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας). Είναι πολύ σημαντική, όχι μόνο η θέσπιση του πλαισίου αλλά και η άμεση και συντονισμένη προσπάθεια για τις εφαρμοστικές διατάξεις που διέπουν το νέο πλαίσιο, ώστε οι επαγγελματίες να προσαρμοστούν ομαλά στις νέες οδηγίες χωρίς να διαταραχθεί η παραγωγική τους διαδικασία. Η θέσπιση κι εφαρμογή του νέου πλαισίου εκτιμάται ότι θα παίξει ιδιαίτερα σημαντικό ρόλο στην άσκηση του επαγγέλματος.

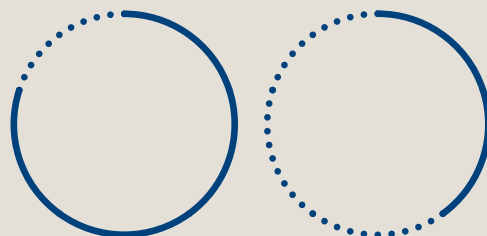
Χρόνος εκδήλωσης: 1-3 έτη

Λέξεις-κλειδιά: διασφάλιση ποιότητας, έλεγχος εισαγόμενων, μη καταστροφικοί έλεγχοι, ιχνηλασιμότητα προϊόντος, πιστοποίηση της παραγωγής, κατοχύρωση σχεδίων και τεχνικών

Καθορισμός Επαγγελματικού Περιγράμματος και κατοχύρωσης επαγγελματικών δικαιωμάτων αργυροχρυσόχου

Πιθανότητα

Επίπτωση

Αναλυτική περιγραφή:

Το πολύ σοβαρό έλλειμμα στις εκπαιδευτικές δομές και την κατοχύρωση των επαγγελματικών δικαιωμάτων των αργυροχρυσόχων φαίνεται να αποτελεί πολύ σημαντική τάση που απειλεί το επάγγελμα και διακινδυνεύει τη συνέχιση της παράδοσης του χειροποίητου ελληνικού κοσμήματος. Ο καθορισμός του επαγγελματικού περιγράμματος που απουσιάζει σήμερα είναι κρίσιμης σημασίας και θα υποστηρίξει την ποιοτική παραγωγή του ελληνικού κοσμήματος. Αν το περίγραμμα του επαγγέλματος συνδεθεί και αντιστοιχηθεί με τις υπάρχουσες εκπαιδευτικές δομές ή τη δημιουργία νέων, αφενός θα εξοπλίζουν τον νέο επαγγελματία κι αφετέρου θα κατοχυρώνουν τα επαγγελματικά του δικαιώματα. Αυτό θα ρυθμίσει ως ένα βαθμό το επάγγελμα, όχι τόσο για τον έλεγχο εισόδου σε αυτό όσο για την κατοχύρωση των επαγγελματικών δικαιωμάτων κι άρα την ευρύτερη εκπροσώπηση και τη διεύρυνση των συλλογικών διαδικασιών διεκδίκησης.

Χρόνος εκδήλωσης: 1-3 έτη

Λέξεις-κλειδιά: επαγγελματικό περίγραμμα, δομές εκπαίδευσης, επαγγελματικά δικαιώματα

4.3

Τάσεις και εξελίξεις της σχετικής αγοράς αγαθών και υπηρεσιών

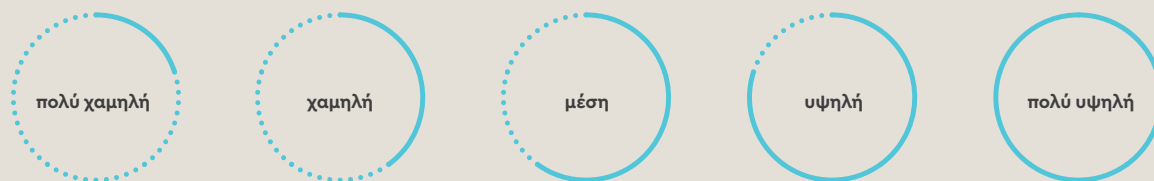
Στη παρούσα ενότητα μελέτης αποτυπώνονται συγκεκριμένες τρέχουσες ή επικείμενες ρυθμιστικές αλλαγές που αφορούν αμιγώς το υπό εξέταση επάγγελμα, σε εθνικό, ευρωπαϊκό ή διεθνές επίπεδο (π.χ. πρότυπα και προδιαγραφές προϊόντων). Επιπλέον, αποτυπώνονται τρέχουσες ή επικείμενες μεταβολές σε κοινωνικό-οικονομικό επίπεδο που σχετίζονται με νέες καταναλωτικές προτιμήσεις, νέες τάσεις προϊόντων ή αλλαγές που αναμένεται να επηρεάσουν τις μεθόδους παραγωγής, διανομής και προώθησης προϊόντων/υπηρεσιών.

Εξειδικευμένα πεδία μελέτης της ενότητας:

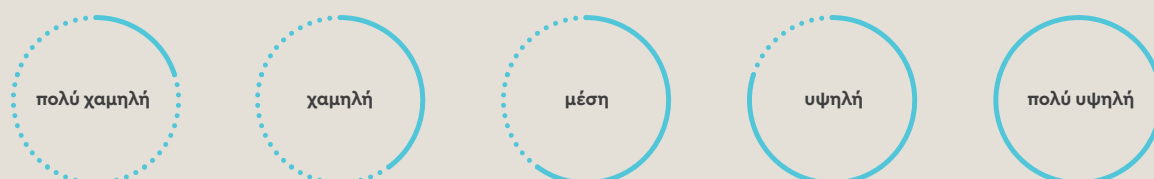
κανονιστικές προδιαγραφές στο επάγγελμα	ευρωπαϊκοί κανονισμοί/οδηγίες	αλυσίδα αξίας (πελάτες, προμηθευτές κοκ)
συναφή επαγγέλματα	κέντρα κόστους λειτουργίας επαγγέλματος	νέα πρότυπα καταναλωτικής ζήτησης

Στην επόμενη σελίδα αναλύονται οι βασικότερες τάσεις/δυναμικές που εντοπίστηκαν στο πλαίσιο μελέτης του παράγοντα αλλαγής «Τάσεις και εξελίξεις της σχετικής αγοράς αγαθών και υπηρεσιών»

Η Πιθανότητα αφορά στην εκτίμηση να εκδηλωθεί η τάση/δυναμική στο επάγγελμα και ταξινομείται από:

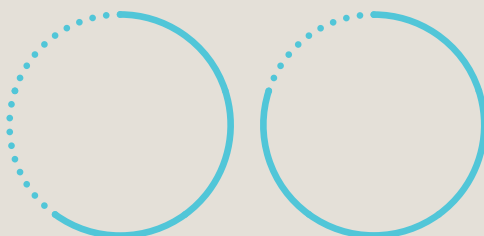
Η Επίπτωση αφορά στον βαθμό επίδρασης της τάσης/δυναμικής στο επάγγελμα και ταξινομείται από:

Αυξανόμενη ροπή για προσαρμογή της αργυροχρυσοχοΐας στη ζήτηση μέσω της μοναδικότητας του κοσμήματος και του καινοτόμου design του

Πιθανότητα

Επίπτωση

Αναλυτική περιγραφή:

Η ζήτηση για τα προϊόντα αργυροχρυσοχοΐας ακολουθεί τις τάσεις που χαρακτηρίζουν την ένδυση/υπόδηση. Αυτό σημαίνει ότι τα επόμενα χρόνια θα επικρατήσουν στην αγορά – ως προς αυτό που ονομάζεται «fine jewelry»- τα brands των διεθνών οίκων (όχι μόνο αργυροχρυσοχοΐας αλλά κι ένδυσης). Συνεπώς, μπορούμε να συμπεράνουμε ότι το ελληνικό κόσμημα θα πρέπει να συνεχίσει να επενδύει στη μοναδικότητά του (μέσω της χειροποίητης κατασκευής), κρατώντας διαρκώς εξελισσόμενο και καινοτόμο τον σχεδιασμό του, το design του. Όσο ο διεθνής ανταγωνισμός εντείνεται και διαμορφώνει ολοένα και νεότερες καταναλωτικές τάσεις, η ελληνική αργυροχρυσοχοΐα θα πρέπει άμεσα να βρει δρόμους προσαρμογής σε αυτές. Αυτό που φαίνεται ότι θα επηρεάσει τη λειτουργία και την ανάπτυξη του κλάδου είναι το αν το ελληνικό κόσμημα θα κάνει την κρίσιμη στροφή στη μοναδικότητα. Αν, δηλαδή, οι Έλληνες αργυροχρυσοχόοι θα διασώσουν τις παραδοσιακές τεχνικές και το χειροποίητο κόσμημα, που διακρίνεται για την ποιότητα της δουλειάς και των υλικών του και θα προσφέρουν στον καταναλωτή ένα μικρό έργο τέχνης υψηλής ποιότητας και μοναδικού, καινοτόμου design.

Χρόνος εκδήλωσης: 5+ έτη

Λέξεις-κλειδιά: ανταγωνιστικό πλεονέκτημα, μοναδικό χειροποίητο κόσμημα, καινοτόμο design, προϊόντα υψηλής καλλιτεχνικής κι αισθητικής αξίας

Αναγκαιότητα για την προσαρμογή της αργυροχρυσοχοΐας στις τάσεις ζήτησης μέσω της μείωσης κύκλου παραγωγής

Πιθανότητα

Επίπτωση

Αναλυτική περιγραφή:

Οι μεταβολές που επιφέρει η παγκοσμιοποιημένη παραγωγή και ζήτηση επηρεάζουν και την αργυροχρυσοχοΐα. Η άμεση κι ευέλικτη προσαρμογή στις τάσεις ζήτησης, που είναι ευμετάβλητες ακολουθώντας κατά κάποιο τρόπο το “fast – fashion” (γρήγορη μόδα) στην ένδυση-υπόδηση, γίνεται ολοένα και πιο ορατή και στην αργυροχρυσοχοΐα. Δηλαδή, γρήγορες εναλλαγές συλλογών, ακόμη και άνω των 2 κατ' έτος. Αυτό δεν σημαίνει ότι πρέπει να ρίξει την ποιότητά του το ελληνικό κόσμημα. Αλλά με την παραγωγή μικρών σειρών με μεγάλο εύρος (τεχνικών, ύφους, υλικών) θα μπορεί γρήγορα να προσαρμόζεται στις αλλαγές μειώνοντας τον κύκλο παραγωγής του κοσμήματος. Με αυτόν τον τρόπο, δηλαδή με τη μείωση του κύκλου παραγωγής μέσω οικονομικών κλίμακας και φάσματος, δημιουργούνται οι προϋποθέσεις για την ευελιξία της παραγωγής και την προσαρμογή στις ευμετάβλητες τάσεις της ζήτησης.

Χρόνος εκδήλωσης: 3-5 έτη

Λέξεις-κλειδιά: γρήγορη μόδα (fast fashion), μείωση κύκλου παραγωγής, ευελιξία παραγωγής, προσαρμογή στην ευμετάβλητη ζήτηση, οικονομίες κλίμακας, οικονομίες φάσματος

4.4

Τεχνολογικός μετασχηματισμός και καινοτομία

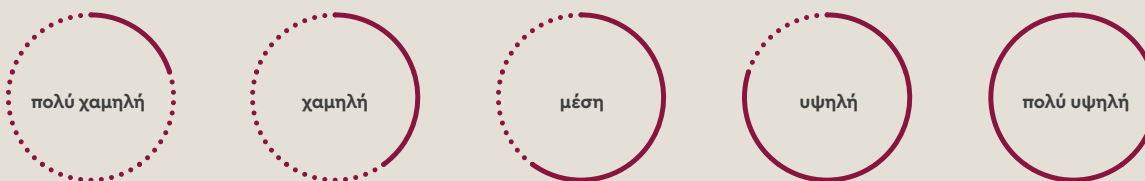
Στην τρέχουσα ενότητα μελέτης αποτυπώνονται δυναμικές και τάσεις που αφορούν σε μεταβολές, εξελίξεις και αλλαγές στο τεχνολογικό περιβάλλον, τόσο σε επίπεδο σχετικών μακρο-τεχνολογικών εξελίξεων όσο και σε επίπεδο εξειδικευμένων τεχνολογικών αλλαγών που αναμένεται να επηρεάσουν άμεσα τη λειτουργία και την ανάπτυξη του επαγγέλματος.

Εξειδικευμένα πεδία μελέτης της ενότητας:

πηγές εισαγωγής τεχνολογίας	βαθμός αξιοποίησης νέων τεχνολογιών	επενδύσεις
επίπεδα εισαγωγής καινοτομίας	νέα προϊόντα/ υπηρεσίες	

Στην επόμενη σελίδα αναλύονται οι βασικότερες τάσεις/δυναμικές που εντοπίστηκαν στο πλαίσιο μελέτης του παράγοντα αλλαγής «Τεχνολογικός μετασχηματισμός και καινοτομία»

Η Πιθανότητα αφορά στην εκτίμηση να εκδηλωθεί η τάση/δυναμική στο επάγγελμα και ταξινομείται από:

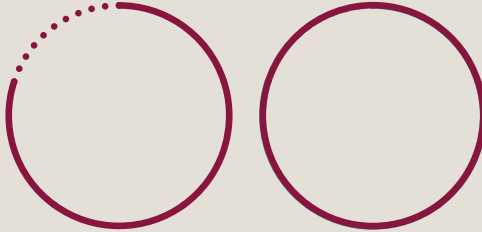
Η Επίπτωση αφορά στον βαθμό επίδρασης της τάσης/δυναμικής στο επάγγελμα και ταξινομείται από:

Στροφή στην Οργανωτική Καινοτομία μέσω της ανάπτυξης δημιουργικών συνεργατικών ομάδων αργυροχρυσοχοΐας

Πιθανότητα

Επίπτωση

Αναλυτική περιγραφή:

Η καινοτομία οργάνωσης, δηλαδή η δικτύωση (και το clustering) είναι μια υφιστάμενη τάση που επηρεάζεται από και ακολουθεί τα διεθνή πρότυπα, αποφέροντας πολλαπλά οφέλη:

- οικονομικά: μέσω της παραγωγής πολλών και διαφορετικών προϊόντων με μειωμένα συνολικά κόστη παραγωγής, προβολής, διανομής
- προβολής: η δικτυωμένη προβολή θα ενισχύσει την ταυτότητα του ελληνικού κοσμήματος στις διεθνείς αγορές
- μεταφοράς τεχνογνωσίας: ανταλλαγή πληροφοριών, γνώσεων και τεχνικών απαραίτητων, τόσο για την εκπαίδευση των νεότερων γενιών όσο και για τη διατήρηση των παραδοσιακών τεχνικών που είναι στοιχείο μοναδικότητας του ελληνικού κοσμήματος.

Οι αργυροχρυσοχόοι, οι πωλητές, οι προμηθευτές, οι επισκευαστές των εργαλείων τους στην Ελλάδα (αλλά και παγκόσμια) τείνουν να συσπειρώνονται χωρικά διαμορφώνοντας μια άτυπη αλυσίδα αλληλοσυμπληρούμενων ειδικοτήτων και παραγωγής. Επιπλέον, διαμορφώνονται ολοένα και συχνότερα συνεργατικοί χώροι εργασίας χτίζοντας αυτό που ορίζεται στην βιβλιογραφία ως «δημιουργικό cluster» ή «δημιουργικό περιβάλλον (milieu)». Συνεπώς, το επάγγελμα διεθνώς «ανοίγει» σε νέες συνεργασίες, νέες μορφές απασχόλησης και νέες ιδέες.

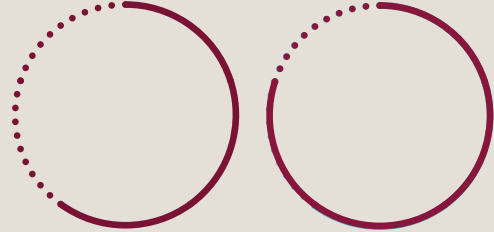
Χρόνος εκδήλωσης: 1 – 3 χρόνια

Λέξεις-κλειδιά: δημιουργικότητα, συνεργασία, οργανωτική καινοτομία, οικονομίες φάσματος

Άνοδος πρωτοποριακού σχεδίου κοσμήματος μέσω των νέων τεχνολογιών και της ψηφιοποιημένης παραγωγής

Πιθανότητα

Επίπτωση

Αναλυτική περιγραφή:

Η αργυροχρυσοχοΐα είναι πλέον εξοπλισμένη με νέα μέσα και τεχνολογίες που επιτρέπουν να παράγει περισσότερα, ακριβέστερα και πιο καινοτόμα σχέδια κοσμημάτων. Τα λογισμικά τρισδιάστατης σχεδίασης λαμβάνουν ολοένα και περισσότερο χώρα στην καθημερινή πρακτική των αργυροχρυσοχόων και των σχεδιαστών δίνοντας επιπλέον δυνατότητες καινοτομίας όχι μόνο σχεδιαστικής αλλά και περιβαλλοντικής (σχεδιασμός με βάση τις αρχές της κυκλικής οικονομίας) με την χρήση νέων υλικών. Η τάση αυτή θα μπορέσει να διασφαλίσει την παραγωγικότητα της ελληνικής αργυροχρυσοχοΐας και να δημιουργήσει τις απαραίτητες συνθήκες για την ευελιξία της.

Χρόνος εκδήλωσης: 1-3 έτη

Λέξεις-κλειδιά: καινοτόμο design, τρισδιάστατος σχεδιασμός, νέα ψηφιακά μέσα

4.5

Νέα επιχειρηματικά μοντέλα και μοντέλα εργασίας

Στην παρούσα ενότητα μελέτης αποτυπώνονται δυναμικές και τάσεις που αφορούν στην εμφάνιση και ανάπτυξη νέων επιχειρηματικών μοντέλων, τα οποία αναμένεται να επηρεάσουν την εξέλιξη του επαγγέλματος αλλά και ολόκληρων συναφών τομέων και αλυσίδων αξίας. Στο πλαίσιο αυτό, αποτυπώνονται νέες τάσεις σε επιχειρηματικά μοντέλα που σχετίζονται με το επάγγελμα και τον ευρύτερο κλάδο και εντοπίζονται, τόσο σε επίπεδο μικρών επιχειρήσεων όσο και σε επίπεδο ευρύτερων τάσεων μεγάλων επιχειρήσεων, ενώ περιγράφονται πιθανές πραγματικές ή δυνητικές επιδράσεις από τις συγκεκριμένες τάσεις.

Εξειδικευμένα πεδία μελέτης της ενότητας:

αναδυόμενα επιχειρηματικά μοντέλα	αναδυόμενα μοντέλα εργασίας	ψηφιακός μετασχηματισμός
διαδικτυακές πλατφόρμες	βαθμός ετοιμότητας επαγγελματιών	

Στην επόμενη σελίδα αναλύονται οι βασικότερες τάσεις/δυναμικές που εντοπίστηκαν στο πλαίσιο μελέτης του παράγοντα αλλαγής «Νέα επιχειρηματικά μοντέλα και μοντέλα εργασίας»

Η Πιθανότητα αφορά στην εκτίμηση να εκδηλωθεί η τάση/δυναμική στο επάγγελμα και ταξινομείται από:

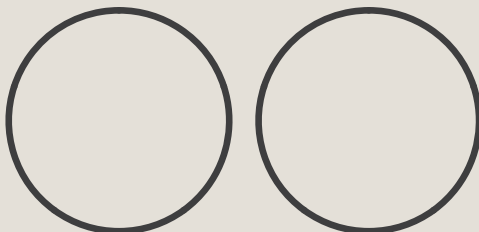
Η Επίπτωση αφορά στον βαθμό επίδρασης της τάσης/δυναμικής στο επάγγελμα και ταξινομείται από:

Δημιουργία Brand Name: «Ελληνικό Κόσμημα»

Πιθανότητα

Επίπτωση

Αναλυτική περιγραφή:

Με δεδομένο ότι το χειροποίητο ελληνικό κόσμημα είναι δεμένο με την πολιτιστική ιστορία της χώρας για 6.000 χρόνια, η συζήτηση μεταξύ των αργυροχρυσόχων για τη δημιουργία του brand «Ελληνικό Κόσμημα» που έχει ξεκινήσει εδώ και χρόνια είναι πλέον ώριμη και είναι μια βασική διέξοδος για τη διεξοδικότητα στις ξένες αγορές και το ηλεκτρονικό εμπόριο. Ειδικά στις συνθήκες της οικονομικής και υγειονομικής αβεβαιότητας, η τάση αυτή μεταξύ των επαγγελματιών φαίνεται να εντείνεται. Θα είναι αποφασιστικής σημασίας, καθώς θα δημιουργήσει πολλαπλασιαστικά οφέλη στις πολύ μικρές επιχειρήσεις αργυροχρυσόχων και επίσης θα «προλάβει» διεθνείς τάσεις που προβλέπουν ότι το επώνυμο κόσμημα θα αυξήσει δραματικά το μερίδιό του στην αγορά.

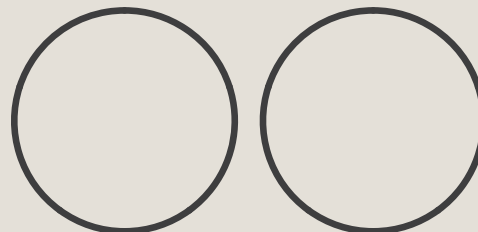
Χρόνος εκδήλωσης: 1-3 έτη

Λέξεις-κλειδιά: κοινό branding, διεθνής ανταγωνισμός, εξωστρέφεια, συνεργασία επαγγελματιών, μέσο επικοινωνίας, διεξοδικότητα στις αγορές

Αναδιοργάνωση παραγωγής και διανομής προϊόντων αργυροχρυσόχων

Πιθανότητα

Επίπτωση

Αναλυτική περιγραφή:

Οι επαγγελματίες αργυροχρυσόχοι βρίσκονται αντιμέτωποι με νέες και σύνθετες προκλήσεις που αφορούν τόσο την αναδιοργάνωση της παραγωγής τους όσο και της διανομής των προϊόντων τους. Είναι γνωστό ότι τα τελευταία χρόνια φθίνουν τα παραδοσιακά κανάλια (εμπορικές εκθέσεις, B2B πωλήσεις, άμεσες εξαγωγές) και αναπτύσσονται δυναμικά νέα κανάλια διανομής προϊόντων αργυροχρυσόχων (έμμεση χονδρική πώληση, πρακτόρευση, multi-brand καταστήματα). Τα νέα κανάλια όπως τα market-places ή τα trade-platforms διαφοροποιούνται αρκετά σε σχέση με τα παραδοσιακά, καθώς είναι ευέλικτα και προσαρμοσμένα στις νέες συνθήκες. Σε αλληλεπίδραση με την τάση για το «Ελληνικό Κόσμημα» διαφαίνονται ισχυρές πιθανότητες παραγωγής και διανομής προϊόντων σε κοινά δίκτυα συνεργασίας που δημιουργούν οικονομίες κλίμακας μειώνοντας το μοναδιαίο κόστος και δημιουργώντας πολλαπλασιαστικά οφέλη.

Χρόνος εκδήλωσης: 1-3 έτη

Λέξεις-κλειδιά: αναδιοργάνωση της παραγωγής, νέα κανάλια διανομής, πλατφόρμες δικτύωσης και διανομής, δικτύωση ηλεκτρονικών καταστημάτων, κοινά δίκτυα συνεργασίας

4.6

Κλιματική αλλαγή και πράσινη οικονομία

Στην παρούσα ενότητα μελέτης αποτυπώνονται τρέχουσες ή επικείμενες δυναμικές, τάσεις και αλλαγές που σχετίζονται με το επάγγελμα και προκύπτουν ως αποτέλεσμα της στροφής σε πολιτικές, δράσεις, πρωτοβουλίες, επιχειρηματικές στρατηγικές και παραγωγικές διαδικασίες που λαμβάνουν υπόψη τους διαστάσεις της κλιματικής αλλαγής, της πράσινης οικονομίας και της κυκλικής οικονομίας.

Εξειδικευμένα πεδία μελέτης της ενότητας:

περιβαλλοντικά πρότυπα και προδιαγραφές	μελλοντικές κανονιστικές αλλαγές	κυκλική οικονομία
«πράσινες» τεχνολογίες	νέες δεξιότητες	

Στην επόμενη σελίδα αναλύονται οι βασικότερες τάσεις/δυναμικές που εντοπίστηκαν στο πλαίσιο μελέτης του παράγοντα αλλαγής «Κλιματική αλλαγή και πράσινη οικονομία»

Η Πιθανότητα αφορά στην εκτίμηση να εκδηλωθεί η τάση/δυναμική στο επάγγελμα και ταξινομείται από:

Η Επίπτωση αφορά στον βαθμό επίδρασης της τάσης/δυναμικής στο επάγγελμα και ταξινομείται από:

Υιοθέτηση κυκλικών πρακτικών στον σχεδιασμό και την κατασκευή κοσμημάτων

Πιθανότητα

Επίπτωση

Αναλυτική περιγραφή:

Η αργυροχρυσοχοΐα χρησιμοποιεί κατά βάση πολύτιμα μέταλλα και πολύτιμους λίθους όπως προκύπτουν από εξόρυξη πρώτων υλών. Παρόλα αυτά, επειδή ακριβώς δεν χάνουν την αξία τους με το πέρασμα του χρόνου, υπάρχει η δυνατότητα να ανακτώνται (ανακυκλώνονται) σχεδόν στο 100%. Η υιοθέτηση περαιτέρω κυκλικών πρακτικών – σύμφωνα με τις ευρύτερες και επιτακτικές περιβαλλοντικές ανάγκες που αφορούν ολόκληρη την οικονομία – π.χ. στη συσκευασία, τη διανομή, την παραγωγή μερών κοσμημάτων είναι σημαντική και θα απασχολήσει στο μέλλον το επάγγελμα.

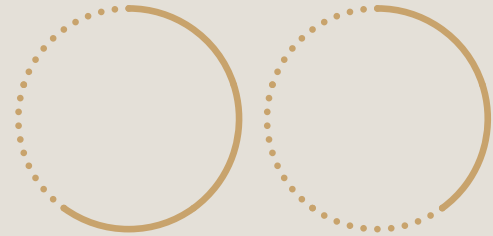
Χρόνος εκδήλωσης: 3-5 έτη

Λέξεις-κλειδιά: κυκλική οικονομία, ανακτήσιμα υλικά, κυκλικές πρακτικές στη συσκευασία και τη διανομή των προϊόντων, περιβαλλοντική εναρμόνιση

Εναρμόνιση της αργυροχρυσοχοΐας με τις ηθικές πρακτικές παραγωγής και εμπορίας κοσμημάτων

Πιθανότητα

Επίπτωση

Αναλυτική περιγραφή:

Η εναρμόνιση της αργυροχρυσοχοΐας με τις ηθικές πρακτικές παραγωγής και εμπορίας κοσμημάτων διαφαίνεται ως μια σημαντική τάση, κρίνοντας από τις συνθήκες που διαμορφώνονται στις χώρες του εξωτερικού και στον διεθνή ανταγωνισμό. Η ανάγκη να μπορεί ο επαγγελματίας να πιστοποιεί ότι το μέταλλο ή ο πολύτιμος λίθος του παρήχθη δίχως για παράδειγμα εκμετάλλευση παιδικής εργασίας ή χωρίς να διαταραχθούν οικοσυστήματα ή ότι το κανάλι διανομής είναι ιχνηλατίσιμο, διαφαίνεται ουσιαστική.

Χρόνος εκδήλωσης: 3-5 έτη

Λέξεις-κλειδιά: ηθική παραγωγή, ηθικό εμπόριο, περιβαλλοντική εναρμόνιση, ιχνηλασιμότητα προϊόντων, ιχνηλασιμότητα α' υλών

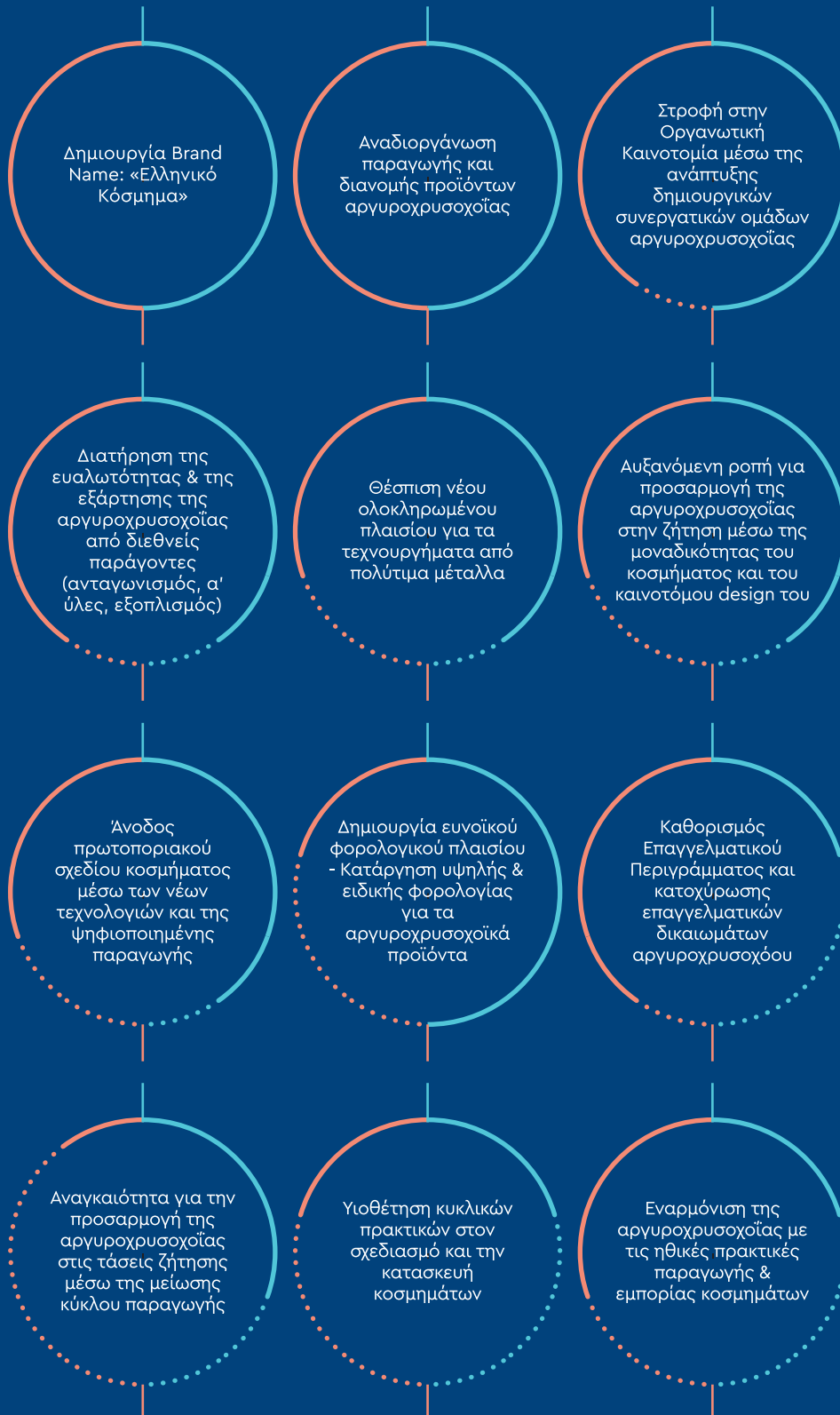
4.7

Βασικές τάσεις και δυναμικές επαγγέλματος

Με βάση την εκτεταμένη μελέτη και ανάλυση των παραγόντων αλλαγής που προηγήθηκε, πραγματοποιείται στη συνέχεια σύνοψη των τάσεων και δυναμικών που θα επηρεάσουν την εξέλιξη του επαγγέλματος του «Αργυροχρυσόχου» τα επόμενα έτη.

Η ακόλουθη σύνοψη απεικονίζει τις βασικές τάσεις και δυναμικές, ξεκινώντας από αυτές που έχουν υψηλότερη πιθανότητα και επίπτωση.

Πιθανότητα	Επίπτωση
Πολύ χαμηλή	Πολύ χαμηλή
Χαμηλή	Χαμηλή
Μέση	Μέση
Υψηλή	Υψηλή
Πολύ υψηλή	Πολύ υψηλή

5.

Ανάλυση δεξιοτήτων επαγγέλματος

5.1

Καταγραφή
και πρόγνωση
σημαντικότητας
δεξιοτήτων

5.2

Δεξιότητες
σε έλλειψη

5.3

Άλλα χαρακτηριστικά
δεξιοτήτων

5.4

Ψηφιακές
δεξιότητες

5.5

Βασικά σημεία
μελέτης δεξιοτήτων

Οι δεξιότητες αποτελούν διακριτή ενότητα μελέτης, καθώς αλληλεπιδρούν έντονα με όλους τους προαναφερθέντες παράγοντες αλλαγής, αποτυπώνοντας δυναμικές, ελλείψεις και αναδυόμενες τάσεις που αφορούν σε μεταβολές, εξελίξεις και αλλαγές στις ανάγκες δεξιοτήτων στην ευρύτερη δομή απασχόλησης του επαγγέλματος. Εξετάστηκαν εκτεταμένα σε συνάρτηση με τις μεταβολές στο ευρύτερο επιχειρηματικό και τεχνολογικό περιβάλλον, τόσο σε επίπεδο γενικών τάσεων όσο και σε επίπεδο εξειδικευμένων δεξιοτήτων (π.χ. επαγγελματικών, ψηφιακών, επιχειρηματικών) που αναμένεται να καταστούν αναγκαίες στα επόμενα έτη ως προς τη λειτουργία και ανάπτυξη του επαγγέλματος.

Κατηγορία (είδος) δεξιοτήτων:

βασικές γνώσεις

γενικές δεξιότητες

επαγγελματικές δεξιότητες

εξειδικευμένες
επαγγελματικές δεξιότητες

ψηφιακές δεξιότητες

ευρύτερες κοινωνικές
δεξιότητες

χαρακτηριστικά,
στάσεις και αξίες

Πεδία αποτίμησης δεξιοτήτων:

σημαντικότητα δεξιοτήτων

ελλείψεις δεξιοτήτων

πολυπλοκότητα,
επαναληπτικότητα, τυποποίηση

χρήση μηχανών, κίνδυνος απαξίωσης δεξιοτήτων

τυποποίηση, συνεργασία

τρόπος απόκτησης
δεξιοτήτων

5.1

Καταγραφή και πρόγνωση σημαντικότητας δεξιοτήτων

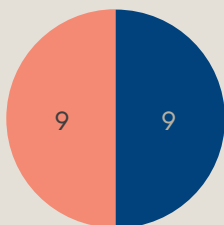
Στο πλαίσιο της μελέτης του επαγγέλματος του «Αργυροχρυσοχόου» εντοπίστηκαν οι πιο σημαντικές δεξιότητες ανά κατηγορία σήμερα, όπως και αυτές που θα είναι σημαντικότερες μετά από πέντε (5) έτη.

Στη συνέχεια, καταγράφονται οι παραπάνω δεξιότητες ταξινομημένες ανά κατηγορία ανάλυσης και με βάση την τιμή, με την οποία αξιολογήθηκε η κάθε συγκεκριμένη δεξιότητα σε δεκαβάθμια κλίμακα (πιο σημαντικές θεωρήθηκαν όσες έχουν τιμή από 7 έως 10).

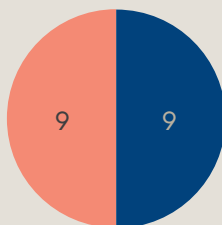
● Σήμερα ● Μετά από 5 χρόνια

Ειδικές επαγγελματικές δεξιότητες

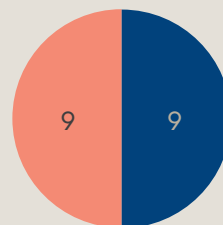
Γνώσεις εφαρμογής βασικών τεχνικών αργυροχρυσοχοΐας (Σέγα, Λίμα, Κόλληση)

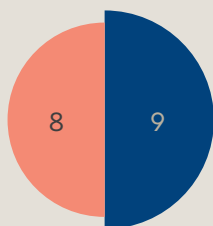
Γνώσεις εφαρμογής Ειδικών Τεχνικών & Τεχνοτροπιών (Σύνθετες κολλήσεις, φυλλώσεις, Filigree, Γιαννιώτικο, Mokume κ.λπ.)

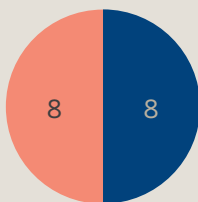
Γνώσεις Κατασκευής ολοκληρωμένων κοσμημάτων (δαχτυλίδια, περιδέραια, βραχιόλια, καρφίτσες και βραχιόλια από υλικά όπως χρυσό, ασήμι, πλατίνα και πολύτιμους ή ημιπολύτιμους λίθους)

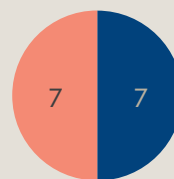
Γνώσεις Διοίκησης Επιχειρήσεων (Κοστολόγηση, Προώθηση πωλήσεων, Σύναψη εμπορικών συμφωνιών, Εξαγωγές)

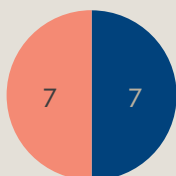
Γνώσεις τεχνικών για την κοπή και στίλβωση πολύτιμων λίθων και τοποθέτησή τους σε μέρη κοσμημάτων

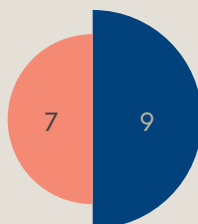
Γνώση Γραμμικού κι Ελεύθερου Σχεδίου

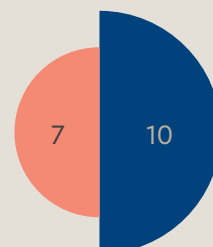
Βασικές γνώσεις Ιστορίας της Τέχνης

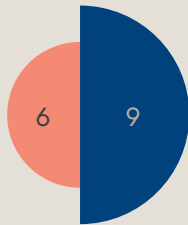
Γνώσεις τεχνικών για την εγχάραξη γραμμάτων, σχεδίων ή διακοσμητικών γραμμών χαρακτικής ή ανάγλυφων σε κοσμήματα και πολύτιμα μεταλλικά είδη

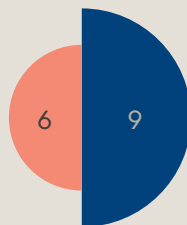
Γνώση σχεδίου με ηλεκτρονικά μέσα και λογισμικά

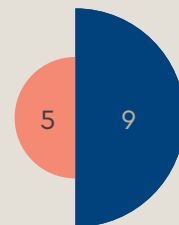
Δεξιότητες για τη δημιουργία σχεδίων κοπής σε καλούπια ή άλλα υλικά που χρησιμοποιούνται ως μοντέλα για την κατασκευή μεταλλικών προϊόντων και κοσμημάτων

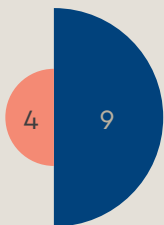
Γνώσεις σχεδιασμού και τρισδιάστατης εκτύπωσης μοντέλων κοσμήματος

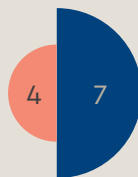
Γνώσεις τροποποίησης των υφιστάμενων τοποθετήσεων κοσμημάτων για την επανατοποθέτηση κοσμημάτων ή για τη ρύθμιση των στηριγμάτων

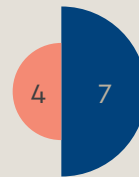
Γνώσεις επισκευών, αναδιαμόρφωσης παλαιών κοσμημάτων ή ειδών από πολύτιμα μέταλλα σύμφωνα με σχέδια ή οδηγίες

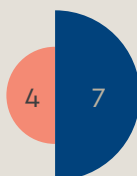
Γνώση, επεξεργασία και τοποθέτηση αλλότριων υλικών (πέτρα, ξύλο, πλαστικό, μάρμαρο κ.λπ.)

Ικανότητα Visual Merchandising

Γνώση περιβαλλοντικής τεχνολογίας

Γνώσεις και δεξιότητες σχετικές με τη χρήση μεγεθυντικών φακών ή οργάνων μέτρησης ακριβείας

● Σήμερα ● Μετά από 5 χρόνια

Επαγγελματικές δεξιότητες

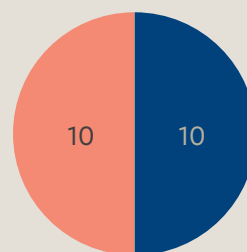
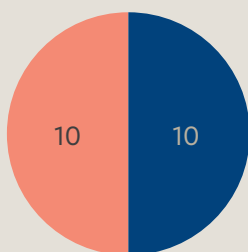
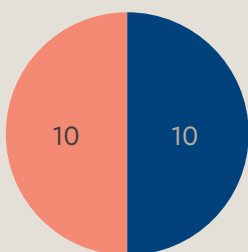
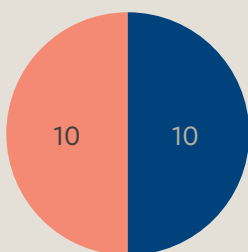
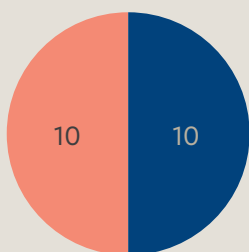
Κατανόηση και τήρηση θεσμικού πλαισίου και κανονισμών

Επικέντρωση και προσοχή

Προσανατολισμός στον πελάτη (Επηρεασμός - Πώληση - Εξυπηρέτηση)

Επιδεξιότητα και ακρίβεια σωματικών χειρισμών

Χρήση εργαλείων και μηχανών

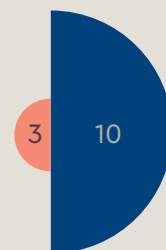
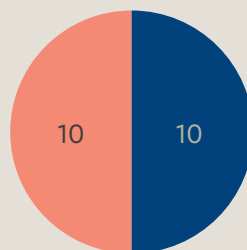
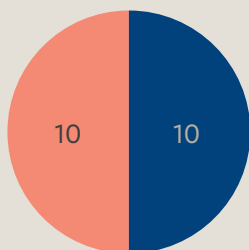
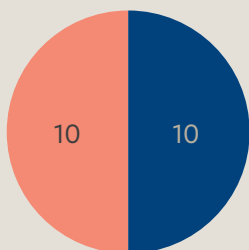

Λειτουργία και έλεγχος εξοπλισμού και υλικών

Δέσμευση αναφορικά με την ποιότητα προϊόντων και υπηρεσιών

Διδασκαλία, υποστήριξη και καθοδήγηση άλλων

Γνώσεις συστημάτων ποιοτικού ελέγχου (συστήματα πιστοποίησης και ιχνηλάτησης)

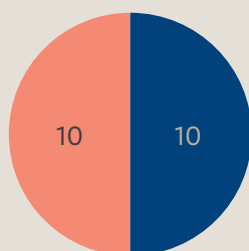
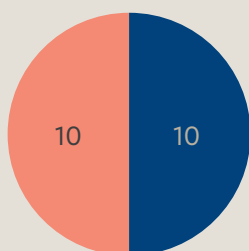
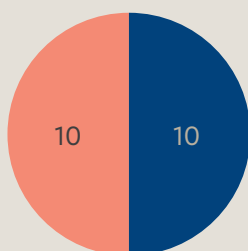

Χαρακτηριστικά, στάσεις και αξίες

Αξιοπιστία

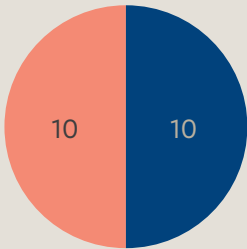
Πρωτοβουλία

Εργασιακή ηθική

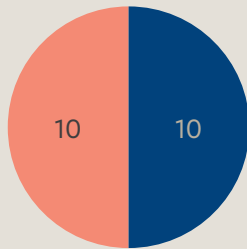

Γενικές δεξιότητες

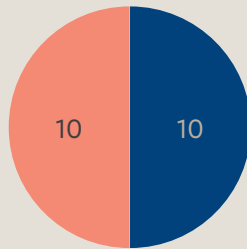
Δημιουργικότητα

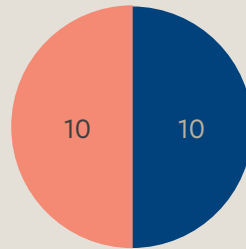
Ικανότητα
συσχέτισης με
άλλα άτομα
(κοινωνικότητα)

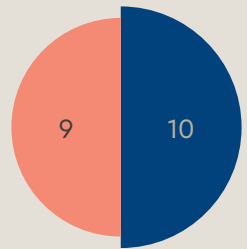
Υπευθυνότητα

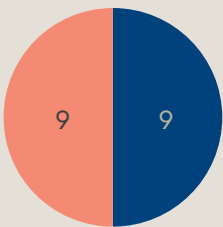
Σχεδιασμός και
οργάνωση

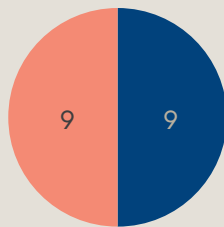
Επικοινωνία

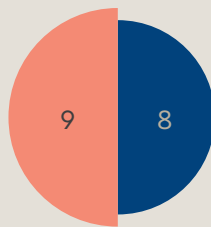
Προσαρμο-
στικότητα

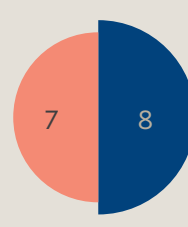
Διαπραγμάτευση

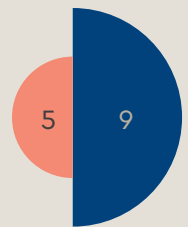
Αυτόνομη,
ανεξάρτητη
εργασία

Αισθητική,
Καλλιτεχνική
Αντίληψη

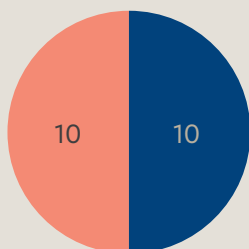

Διά βίου
μάθηση

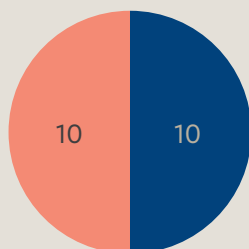

Κοινωνικές δεξιότητες

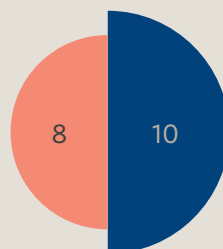
Μέριμνα για την
υγεία και ασφάλεια
στην εργασία

Διασφάλιση της
δημόσιας υγείας
και προστασία
του καταναλωτή

Περιβαλλοντική
μέριμνα και
προστασία

Εν συνεχεία, καταγράφονται οι δεξιότητες που εμφανίζουν τη μεγαλύτερη αύξηση σημαντικότητας καθώς και εκείνες με τη μεγαλύτερη μείωση σημαντικότητας για την περίοδο 2020–2025, ως αποτέλεσμα της σύγκρισης μεταξύ της τρέχουσας και της μελλοντικής σημαντικότητας των δεξιοτήτων.

Δεξιότητες αυξανόμενης σημαντικότητας 2020–2025

Γνώσεις συστημάτων ποιοτικού ελέγχου (συστήματα πιστοποίησης και ιχνηλάτησης)

Γνώσεις και δεξιότητες για την εξέταση των συναρμολογημένων ή τελικών προϊόντων για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τις προδιαγραφές, με τη χρήση μεγεθυντικών φακών ή οργάνων μέτρησης ακριβείας

Γνώσεις επισκευών, αναδιαμόρφωσης παλαιών κοσμημάτων ή ειδών από πολύτιμα μέταλλα σύμφωνα με σχέδια ή οδηγίες

Γνώσεις τροποποίησης των υφιστάμενων τοποθετήσεων κοσμημάτων για την επανατοποθέτηση κοσμημάτων ή για τη ρύθμιση των στηριγμάτων

Διά βίου μάθηση

Χρήση τεχνολογικών εφαρμογών

Δεξιότητες δημιουργίας νέων σχεδίων κοσμημάτων και τροποποίηση υφιστάμενων σχεδίων και υποδειγμάτων, με τη χρήση ηλεκτρονικών υπολογιστών, ανάλογα με τις ανάγκες

Δεξιότητες για τη δημιουργία σχεδίων κοπής σε καλούπια ή άλλα υλικά που χρησιμοποιούνται ως μοντέλα για την κατασκευή μεταλλικών προϊόντων και κοσμημάτων

Γνώσεις σχεδιασμού και τρισδιάστατης εκτύπωσης μοντέλων κοσμήματος

Γνώση σχεδίου με ηλεκτρονικά μέσα και λογισμικά

Δεξιότητες μειούμενης σημαντικότητας 2020–2025

Γνώσεις χύτευσης κοσμημάτων και άλλων μη σιδηρούχων μεταλλικών αντικειμένων με το χέρι

5.2 Δεξιότητες σε έλλειψη

Στην ενότητα αυτή επισημαίνονται οι δεξιότητες που εμφανίζουν μεγάλη έλλειψη κατά την μελέτη του επαγγέλματος. Παράλληλα για κάθε δεξιότητα επισημαίνεται η βασική αιτία της έλλειψης.

Δεξιότητα σε μεγάλη έλλειψη	Βασική αιτία της έλλειψης
Ικανότητα συνεχούς μάθησης	Έλλειψη κινήτρων εργαζόμενου
Περιβαλλοντική μέριμνα και προστασία	Ελλιπής αρχική εκπαίδευση
Επιμέλεια και συντήρηση εγκαταστάσεων και υποδομών	Ελλιπής αρχική εκπαίδευση
Γνώση Γραμμικού κι Ελεύθερου Σχεδίου	Ελλιπής αρχική εκπαίδευση
Βασικές γνώσεις Ιστορίας της Τέχνης	Ελλιπής αρχική εκπαίδευση
Γνώσεις τεχνικών για την εγχάραξη γραμμάτων, σχεδίων ή διακοσμητικών γραμμών χαρακτηριστικής ή ανάγλυφων σε κοσμήματα και πολύτιμα μεταλλικά είδη	Ελλιπής αρχική εκπαίδευση
Γνώση σχεδίου με ηλεκτρονικά μέσα και λογισμικά	Ελλιπής αρχική εκπαίδευση
Δημιουργία Ταυτότητας/ Branding	Άλλη αιτία/ Ελλιπής κλαδική εκπαίδευση
Γνώσεις Χρωματολογίας/ Μεταλλογνωσίας/ Γεμμολογίας	Ελλιπής αρχική εκπαίδευση
Γνώση περιβαλλοντικής τεχνολογίας	Έλλειψη κινήτρων εργαζόμενου

5.3

Άλλα χαρακτηριστικά δεξιοτήτων

Στην ενότητα αυτή αναφέρονται, από το σύνολο της μελέτης δεξιοτήτων, οι σημαντικότερες δεξιότητες που εκδηλώνουν το υπό εξέταση χαρακτηριστικό, π.χ. πολυπλοκότητα, επαναληπτικότητα κοκ.

Πολυπλοκότητα

- Δημιουργικότητα
- Κατανόηση και τήρηση θεσμικού πλαισίου και κανονισμών
- Γνώσεις εφαρμογής Ειδικών Τεχνικών & Τεχνοτροπιών (Σύνθετες κολλήσεις, φυλλώσεις, Filigree, Γιαννιώτικο, Mokume κλπ.)
- Γνώσεις Κατασκευής ολοκληρωμένων κοσμημάτων (δαχτυλίδια, περιδέρια, βραχιόλια, καρφίτσες και βραχιόλια από υλικά όπως χρυσό, ασήμι, πλατίνα και πολύτιμους ή ημιπολύτιμους λίθους)
- Γνώσεις εφαρμογής βασικών τεχνικών αργυροχρυσοχοΐας (Σέγα, Λίμα, Κόλληση
- Γνώσεις τεχνικών για την κοπή και στίλβωση πολύτιμων λίθων και τοποθέτησή τους σε μέρη κοσμημάτων
- Γνώσεις Διοίκησης Επιχειρήσεων (Κοστολόγηση, Προώθηση πωλήσεων, Σύναψη εμπορικών συμφωνιών, Εξαγωγές)
- Γνώση Γραμμικού κι Ελεύθερου Σχεδίου
- Βασικές γνώσεις Ιστορίας της Τέχνης
- Γνώσεις τεχνικών για την εγχάραξη γραμμάτων, σχεδίων ή διακοσμητικών γραμμών χαρακτηριστικής ή ανάγλυφων σε κοσμήματα και πολύτιμα μεταλλικά είδη

Επαναληπτικότητα

- Μελέτη, κατανόηση και εφαρμογή οδηγιών
- Υπολογισμός και διαχείριση του χρόνου
- Προσανατολισμός στον πελάτη (Επηρεασμός - Πώληση - Εξυπηρέτηση)
- Επιδεξιότητα και ακρίβεια σωματικών χειρισμών
- Χρήση εργαλείων και μηχανών

Τυποποίηση

- Χρήση εργαλείων και μηχανών

Συνεργασία

- Δημιουργικότητα
- Κατανόηση και τήρηση θεσμικού πλαισίου και κανονισμών
- Διδασκαλία, υποστήριξη και καθοδήγηση άλλων
- Διασφάλιση της δημόσιας υγείας και προστασία του καταναλωτή
- Ικανότητα συσχέτισης με άλλα άτομα (κοινωνικότητα)
- Ειδικές Τεχνικές & Τεχνοτροπίες (Σύνθετες κολλήσεις, φυλλώσεις, Filigree, Γιαννιώτικο, Mokume κλπ.)
- Κατασκευή ολοκληρωμένων κοσμημάτων, όπως δαχτυλίδια, περιδέραια, βραχιόλια, καρφίτσες και βραχιόλια από υλικά όπως χρυσό, ασήμι, πλατίνα και πολύτιμους ή ημιπολύτιμους λίθους
- Γνώσεις εφαρμογής βασικών τεχνικών αργυροχρυσοχοΐας (Σέγα, Λίμα, Κόλληση)
- Γνώσεις Διοίκησης Επιχειρήσεων (Κοστολόγηση, Προώθηση πωλήσεων, Σύναψη εμπορικών συμφωνιών, Εξαγωγές)
- Γνώσεις τεχνικών για την κοπή και στίλβωση πολύτιμων λίθων και τοποθέτησή τους σε μέρη κοσμημάτων
- Περιβαλλοντική μέριμνα και προστασία

Χρήση μηχανών / εργαλείων / ψηφιακών εφαρμογών

- Επιδεξιότητα και ακρίβεια σωματικών χειρισμών
- Χρήση εργαλείων και μηχανών
- Λειτουργία και έλεγχος εξοπλισμού και υλικών
- Μέριμνα για τη υγεία και ασφάλεια στην εργασία
- Διασφάλιση της δημόσιας υγείας και προστασία του καταναλωτή
- Γνώσεις εφαρμογής βασικών τεχνικών αργυροχρυσοχοΐας (Σέγα, Λίμα, Κόλληση)
- Γνώσεις εφαρμογής Ειδικών Τεχνικών & Τεχνοτροπιών (Σύνθετες κολλήσεις, φυλλώσεις, Filigree, Γιαννιώτικο, Mokume κ.λπ.)
- Γνώσεις Κατασκευής ολοκληρωμένων κοσμημάτων (δαχτυλίδια, περιδέραια, βραχιόλια, καρφίτσες και βραχιόλια από υλικά όπως χρυσό, ασήμι, πλατίνα και πολύτιμους ή ημιπολύτιμους λίθους)
- Γνώσεις τεχνικών για την κοπή και στίλβωση πολύτιμων λίθων και τοποθέτησή τους σε μέρη κοσμημάτων
- Γνώσεις Διοίκησης Επιχειρήσεων (Κοστολόγηση, Προώθηση πωλήσεων, Σύναψη εμπορικών συμφωνιών, Εξαγωγές)

Κίνδυνος Απαξίωσης

- Βασικές γνώσεις φυσικών επιστημών
- Βασικά μαθηματικά
- Γνώση σχεδίου με ηλεκτρονικά μέσα και λογισμικά
- Γνώσεις τεχνικών για την εγχάραξη γραμμάτων, σχεδίων ή διακοσμητικών γραμμών χαρακτηριστικής ή ανάγλυφων σε κοσμήματα και πολύτιμα μεταλλικά είδη

Δεξιότητες με άμεσες ανάγκες κατάρτισης

- Κατανόηση και τήρηση θεσμικού πλαισίου και κανονισμών
- Διασφάλιση της δημόσιας υγείας και προστασία του καταναλωτή
- Συνεργασία, ομαδική εργασία
- Αρχές και πρακτικές επιχειρηματικότητας
- Διαπολιτισμική ευαισθητοποίηση
- Διεπιστημονική – διαθεματική προσέγγιση
- Περιβαλλοντική μέριμνα και προστασία
- Γνώσεις τεχνικών για την εγχάραξη γραμμάτων, σχεδίων ή διακοσμητικών γραμμών χαρακτηριστικής ή ανάγλυφων σε κοσμήματα και πολύτιμα μεταλλικά είδη
- Γνώση σχεδίου με ηλεκτρονικά μέσα και λογισμικά
- Δημιουργία Ταυτότητας/ Branding

5.4 Ψηφιακές δεξιότητες

Στην συγκεκριμένη ενότητα της μελέτης δεξιοτήτων προσδιορίζεται αρχικά το ελάχιστο αναγκαίο επίπεδο των ψηφιακών δεξιοτήτων του επαγγέλματος σε πέντε πεδία που σχετίζονται με την επεξεργασία δεδομένων, επικοινωνία, δημιουργία περιεχομένου, ασφάλεια και επίλυση προβλημάτων.

Ο επαγγελματίας, ανάλογα με τη γνώση και την εμπειρία που πρέπει να κατέχει σε κάθε πεδίο, μπορεί να είναι βασικός, ανεξάρτητος ή έμπειρος χρήστης.

Πεδία δεξιοτήτων	Επίπεδο ψηφιακών δεξιοτήτων (γενικές επαγγελματικές δεξιότητες)		
	Βασικός Χρήστης	Ανεξάρτητος Χρήστης	Έμπειρος Χρήστης
Επεξεργασία δεδομένων		●	
Επικοινωνία		●	
Δημιουργία περιεχομένου		●	
Ασφάλεια	●		
Επίλυση προβλημάτων	●		

Εξειδικεύοντας την ανάλυση, στον επόμενο πίνακα αξιολογείται η απαιτούμενη γνώση και η εμπειρία στις σημαντικότερες ειδικές επαγγελματικές δεξιότητες που σχετίζονται με ψηφιακές δεξιότητες.

Πεδία δεξιοτήτων	Επίπεδο ψηφιακών δεξιοτήτων (ειδικές επαγγελματικές δεξιότητες)		
	Βασικός Χρήστης	Ανεξάρτητος Χρήστης	Έμπειρος Χρήστης
Γνώσεις ηλεκτρονικού εμπορίου		●	
Διαχείριση social media (facebook, Instagram κ.ο.κ.)			●
Digital marketing προώθησης αργυροχρυσοχρυσικών προϊόντων		●	
Χειρισμός εξειδικευμένων λογισμικών (π.χ. τρισδιάστατος σχεδιασμός)			●
Χειρισμός εξειδικευμένων εφαρμογών (π.χ. Computerized Numerical Control – CNC, 3D Printing, Lasering)		●	

Οι σύγχρονοι επαγγελματίες αργυροχρυσοχόοι διαθέτουν ένα ικανοποιητικό επίπεδο γενικών και ειδικών ψηφιακών δεξιοτήτων, επιδιώκοντας να ανταποκριθούν στις εξελίξεις του επαγγέλματός τους. Ειδικότερα, σχετικά με τις γενικές ψηφιακές δεξιότητες ο επαγγελματίας αργυροχρυσοχόος με σκοπό κυρίως την επιχειρηματική του δραστηριότητα θα πρέπει να κατέχει επαρκείς γνώσεις ως προς την επεξεργασία δεδομένων (για τη διαχείριση πελατολογίου, πρώτων υλών και τη διαχείριση προώθησης/διανομής). Ακόμα, ως προς την επικοινωνία & τη δημιουργία περιεχομένου που συνήθως απαιτείται για την προώθηση/διάδοση του δικού τους brand, των προϊόντων τους κ.λπ. Ως προς τις δεξιότητες που σχετίζονται με την ασφάλεια και την επίλυση προβλημάτων, συνήθως καλύπτονται από εξωτερικούς συνεργάτες κι επομένως δεν απαιτούνται ιδιαίτερες γνώσεις. Από την άλλη, ως προς τις ειδικές επαγγελματικές ψηφιακές δεξιότητες θα πρέπει επίσης να είναι ανεξάρτητοι χρήστες εφαρμογών ηλεκτρονικού εμπορίου/digital marketing. Ακόμη, θα πρέπει να κατέχουν σχετικά καλές γνώσεις για τη χρήση εξειδικευμένων ψηφιακών εφαρμογών – όπως για παράδειγμα εφαρμογών CNC ή 3D Printing και Lasering. Στη σημερινή εποχή, θα πρέπει να είναι έμπειροι χρήστες των social media. Τέλος, απαιτούνται γνώσεις και δεξιότητες υψηλού επιπέδου σε ό,τι έχει να κάνει με την παραγωγή σχεδίων μέσω εξειδικευμένων λογισμικών (π.χ. RhinoGold, RhinoJewel, Matrix, 3Design και εφαρμογές Computer-aided design (CAD) π.χ. Firestorm CAD software, Jewelry CAD Dream, JewelCAD κλπ).

5.5

Βασικά σημεία μελέτης δεξιοτήτων

Στην ενότητα αυτή πραγματοποιείται συνοπτική ανάλυση των σημαντικότερων ευρημάτων ανά πεδίο με βάση την ανάλυση δεξιοτήτων όπως προέκυψε στο Κεφάλαιο 5.

Γενικές δεξιότητες

Κρίσιμες δεξιότητες που θα πρέπει να διαθέτουν οι επαγγελματίες αργυροχρυσοχόοι είναι εκείνες που ανήκουν στο διανοητικό επίπεδο, όπως η αισθητική και η δημιουργικότητα, η ανάλυση – σύνθεση και η συμπερασματική ή κριτική σκέψη, οι οποίες αποκτούνται μέσω της βασικής εκπαίδευσης και της επαγγελματικής εμπειρίας. Οι δεξιότητες και γνώσεις αυτές είναι κρίσιμες για τη διεύρυνση του πνεύματος του επαγγελματία, ο οποίος θα πρέπει να είναι πιο δημιουργικός, πιο επινοητικός και καινοτόμος. Θα πρέπει να είναι

ευαισθητοποιημένος πολιτισμικά, να γνωρίζει γεωγραφία, να καλλιεργεί την καλλιτεχνική του αντίληψη, να μπορεί να αναλύει, να συνθέτει και να συμπεραίνει, ώστε να αυξάνεται η έμπνευσή του. Ο προσανατολισμός στην περιβαλλοντική μέριμνα και προστασία και στη γνώση ηθικών πρακτικών παραγωγής και διακίνησης προϊόντων αργυροχρυσοχόας τα επόμενα χρόνια θα ενταθεί. Τέλος, θα πρέπει να είναι προσηλωμένος στη διαρκή εκπαίδευσή του με όλα τα δυνατά μέσα (εκπαίδευση, κατάρτιση, αυτομόρφωση).

Επαγγελματικές δεξιότητες

Οι τεχνικές δεξιότητες όπως για παράδειγμα η επισκευή, η αναδιαμόρφωση παλαιών κοσμημάτων, η δημιουργία νέων σχεδίων κοσμημάτων και η τροποποίηση υφιστάμενων σχεδίων και υποδειγμάτων, με τη χρήση ηλεκτρονικών υπολογιστών και η γνώση, επεξεργασία και τοποθέτηση αλλότριων υλικών είναι αναγκαίες τα επόμενα χρόνια, καθώς ήδη διακρίνονται αλλαγές στα καταναλωτικά πρότυπα (επανάχρηση, κυκλικές διαδικασίες, μοναδικότητα προϊόντος). Ακόμα, οι δεξιότητες που χρήζουν τεχνολογικών εφαρμογών, λογισμικών και μηχανημάτων, όπως η διασφάλιση της συμμόρφωσης των προϊόντων με τις προδιαγραφές μέσω οργάνων, ο σχεδιασμός και η τρισδιάστατη εκτύπωση μοντέλων κοσμήματος και η γνώση σχεδίου με ηλεκτρονικά μέσα και λογισμικά είναι σημαντικές και αναγκαίες. Τέλος, οι δεξιότητες που σχετίζονται με τις παραδοσιακές τεχνικές, όπως η καρφωτική ή η χαρακτηριστική

και κινδυνεύουν να χαθούν, καθώς επίσης και οι ειδικές τεχνικές/τεχνοτροπίες (Mokume, Γιαννιώτικο κ.λπ.) χρήζουν ιδιαίτερης μνείας κι αντιμετώπισης. Επιπλέον, στις επαγγελματικές δεξιότητες ανήκουν και δεξιότητες που έχουν να κάνουν με την άσκηση του επιχειρείν, όπως ο συντονισμός έργων, η ανάλυση και σύνθεση πληροφοριών και δεδομένων, η δημιουργία ταυτότητας, ο σχεδιασμός και η οργάνωση, η διαπραγμάτευση, η διοίκηση επιχειρήσεων (εξαγωγές, σύναψη εμπορικών συμφωνιών) κ.λπ. Αξιολόγηση, ανάλυση και σύνθεση πληροφοριών και δεδομένων είναι επίσης σημαντικές, γιατί το περιβάλλον της αργυροχρυσοχόας διαρκώς διεθνοποιείται και γίνεται ολοένα και πιο ανταγωνιστικό. Συνεπώς, η απόκτηση αυτών των δεξιοτήτων μέσω της εκπαίδευσης και της κατάρτισης κρίνεται απαραίτητη.

Σημαντικότητα

Σημαντικές γνώσεις, δεξιότητες, ικανότητες για το επάγγελμα του αργυροχρυσοχόου είναι οι θεμελιώδεις γενικές γνώσεις, οι γενικές δεξιότητες, οι περισσότερες επαγγελματικές δεξιότητες, οι ευρύτερες κοινωνικές δεξιότητες και αξίες/ συμπεριφορές. Ως προς τις ειδικές επαγγελματικές δεξιότητες, χαμηλής σημασίας είναι οι δεξιότητες που έχουν απαξιωθεί είτε από την αγορά (δηλαδή δεν ζητούνται όπως π.χ. η χρωματολογία, η γεμολογία κ.λπ.) είτε γιατί άλλες ειδικότητες γνωρίζουν/ασκούν κατ' αποκλειστικότητα κάποιες άλλες (χύτευση, σχέδιο, ιδιοκτήτες 3D printers/CNC). Από την άλλη,

σημαντικές ειδικές επαγγελματικές δεξιότητες είναι εκείνες που αφορούν σε ειδικές γνώσεις (ελεύθερο, γραμμικό σχέδιο, μεταλλογνωσία), σε βασικές τεχνικές (Σέγα, Λίμα, Κόλληση) ή σε ειδικές τεχνικές και τεχνοτροπίες (Filigree, Mokume κλπ), είτε σε τεχνικές που χάνονται και είναι δυσεύρετες στην αγορά (αδαμαντοδεσία/ καρφωτική, χαρακτηριστική). Επίσης, σημαντικές είναι οι ειδικές επαγγελματικές δεξιότητες που αφορούν στη γνώση ψηφιακών μέσων σχεδίασης και κατασκευής αλλά και του συνδυασμού τους με τις παραδοσιακές τεχνικές.

Έλλειψη, αιτίες έλλειψης, τρόποι αντιμετώπισης της έλλειψης

Σε γενικές γραμμές οι αργυροχρυσόχοοι διαθέτουν βασικές και επαγγελματικές γνώσεις είτε μέσω της εκπαίδευσης που έχουν λάβει είτε μέσω της επαγγελματικής εμπειρίας. Οι ελλείψεις εντοπίζονται στις γενικές γνώσεις (κοινωνικών και ανθρωπιστικών επιστημών, ελεύθερο, γραμμικό, χρωματολογία, γεμμολογία) στη διά βίου μάθηση, στις γνώσεις τεχνικής και ασφάλειας υποδομών, στις διαδικασίες πιστοποίησης, σε κάποιες πολύ ειδικές ειδικότητες που χάνονται (καρφωτική/ χαρακτηριστική), σε πιο διοικητικά καθήκοντα όπως το branding και τέλος υπάρχει μεγάλη έλλειψη γνώσεων και εφαρμογής περιβαλλοντικών

τεχνολογιών. Για πολλές από τις παραπάνω ελλείψεις επίσης, δεν υπάρχει εύκολη πρόσβαση στην πληροφορία ή δεν διατίθενται εξειδικευμένα προγράμματα εκπαίδευσης και κατάρτισης. Το έλλειμμα που παρατηρείται σχετικά με τις διαδικασίες πιστοποίησης και περιβαλλοντικής τεχνολογίας οφείλεται στο ελλιπές και συγκεχυμένο θεσμικό πλαίσιο. Οι περισσότερες ελλείψεις μπορούν να καλυφθούν πρωτίστως από την απόκτηση επαγγελματικής εμπειρίας και την παροχή κινήτρων εντός των εργαστηρίων. Η κατάρτιση των επαγγελματιών θα μπορούσε να καλύψει επίσης πολλά από τα υπάρχοντα κενά.

Απαξίωση και αιτία απαξίωσης

Εντοπίζονται δεξιότητες, τόσο υφιστάμενες όσο και αναδυόμενες, που απαξιώνονται, όμως αυτό περισσότερο υποδηλώνει μετασχηματισμό των αναγκών δεξιοτήτων του επαγγέλματος παρά υποκατάσταση κι απώλεια θέσεων εργασίας. Πιο συγκεκριμένα, όσες δεξιότητες υποκαθίστανται από μηχανήματα, εργαλεία ή λογισμικά (π.χ. η χύτευση ή ο τρισδιάστατος σχεδιασμός) δημιουργούν νέες ανάγκες απόκτησης δεξιοτήτων για τον χειρισμό των εφαρμογών αυτών. Επίσης, τα αναδυόμενα επιχειρηματικά μοντέλα επιτρέπουν την άσκηση μερικών καθηκόντων από άλλες ειδικότητες (outsourcing) όπως τα καθήκοντα του branding & marketing,

της διαδικασίας πιστοποίησης και της εναρμόνισης με τις περιβαλλοντικές προδιαγραφές. Αυτό είναι ένα θετικό στοιχείο, καθώς δίνεται η δυνατότητα στους επαγγελματίες να ασχοληθούν με τα πιο δημιουργικά κομμάτια της δουλειάς τους και περισσότερο δημιουργεί την ανάγκη για ανώτερες δεξιότητες όπως του συντονισμού και της επιχειρηματικής αντίληψης, δεξιότητες, δηλαδή, πιο διανοητικές. Ο κίνδυνος απαξίωσης και υποκατάστασης δεξιοτήτων είναι μικρός και εντοπίζεται στα πιο τυποποιημένα κι επαναληπτικά καθήκοντα (π.χ. φυσική δύναμη, αναπαραγωγή καλουπιών, εφαρμογή σχεδίων).

Απόκτηση (καταλληλότερος τρόπος, χρόνος απόκτησης κτλ)

Ο βασικός τρόπος απόκτησης δεξιοτήτων στο επάγγελμα του αργυροχρυσόχου είναι η εκπαίδευση και μάλιστα σε οργανωμένες δομές παροχής ποιοτικών υπηρεσιών. Ο μετασχηματισμός των αναγκών των δεξιοτήτων από κατώτερες σε ανώτερες χρήζει εκπαιδευτικής υποστήριξης σε πολλά επίπεδα για αρκετό χρονικό διάστημα (άνω των 2 ετών). Κάποιες εξειδικεύσεις μπορούν να καλυφθούν μέσω της διά βίου μάθησης (που αποτελεί βασική αναδυόμενη δεξιότητα από μόνη της) στο πλαίσιο ειδικών προγραμμάτων κατάρτι-

σης (χειρισμός νέων λογισμικών, μηχανημάτων, δεξιότητες επιχειρηματικότητας/διοίκησης κ.ο.κ.) για σύντομο χρονικό διάστημα – από μερικούς μήνες έως ένα έτος. Επιπλέον, κάποιες δεξιότητες μπορούν να αποκτηθούν κατά την άσκηση των επαγγελματικών καθηκόντων, δηλαδή μέσω της ωριμότητας στο επάγγελμα και της εμπειρίας (ή δημιουργικότητα, τα επιχειρηματικά καθήκοντα, οι προσωπικές αξίες και η προσήλωση στον πελάτη ή στους κανόνες, η επικέντρωση και η αποφυγή λάθους κ.λπ.).

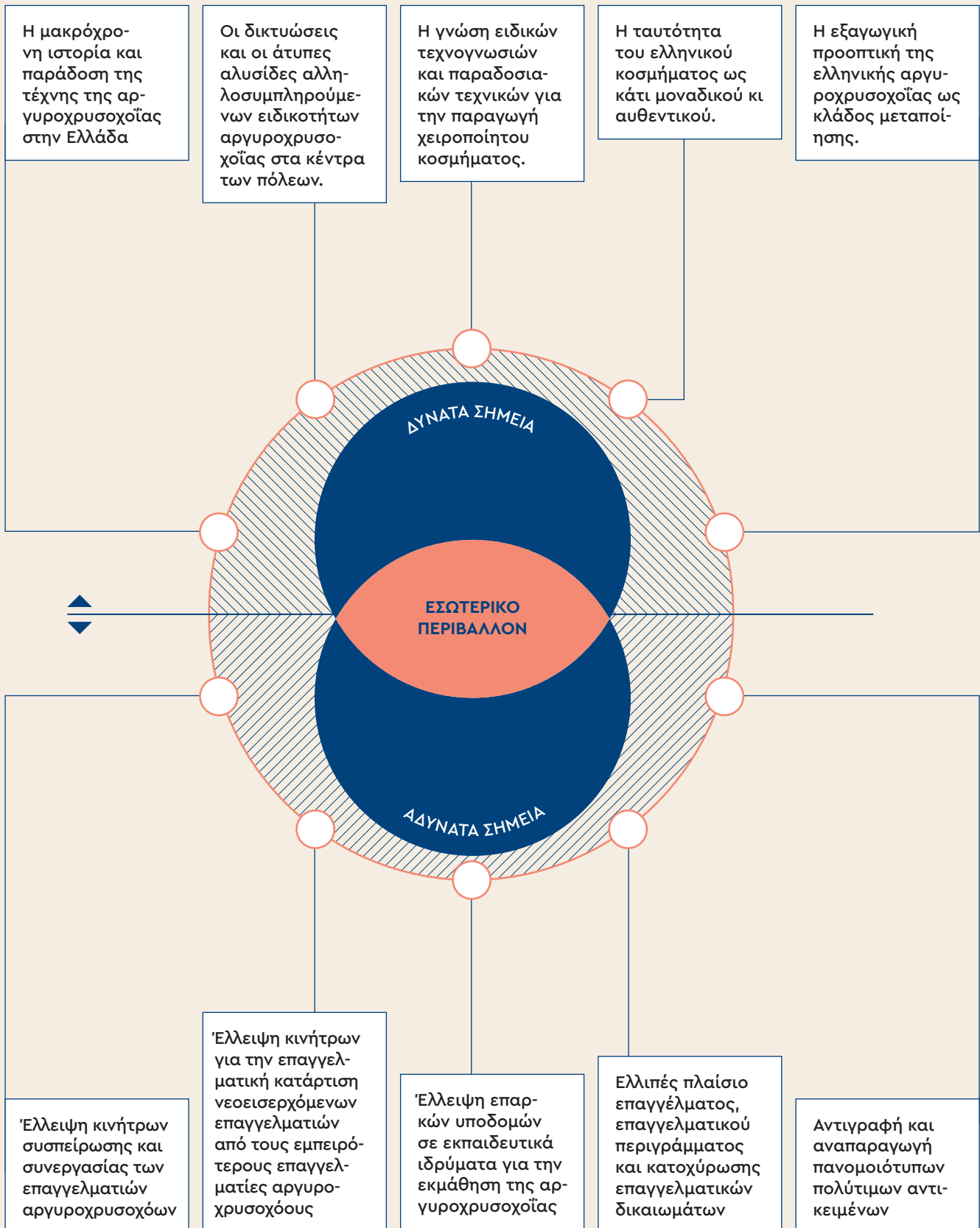
6. Ανάλυση SWOT του επαγγέλματος

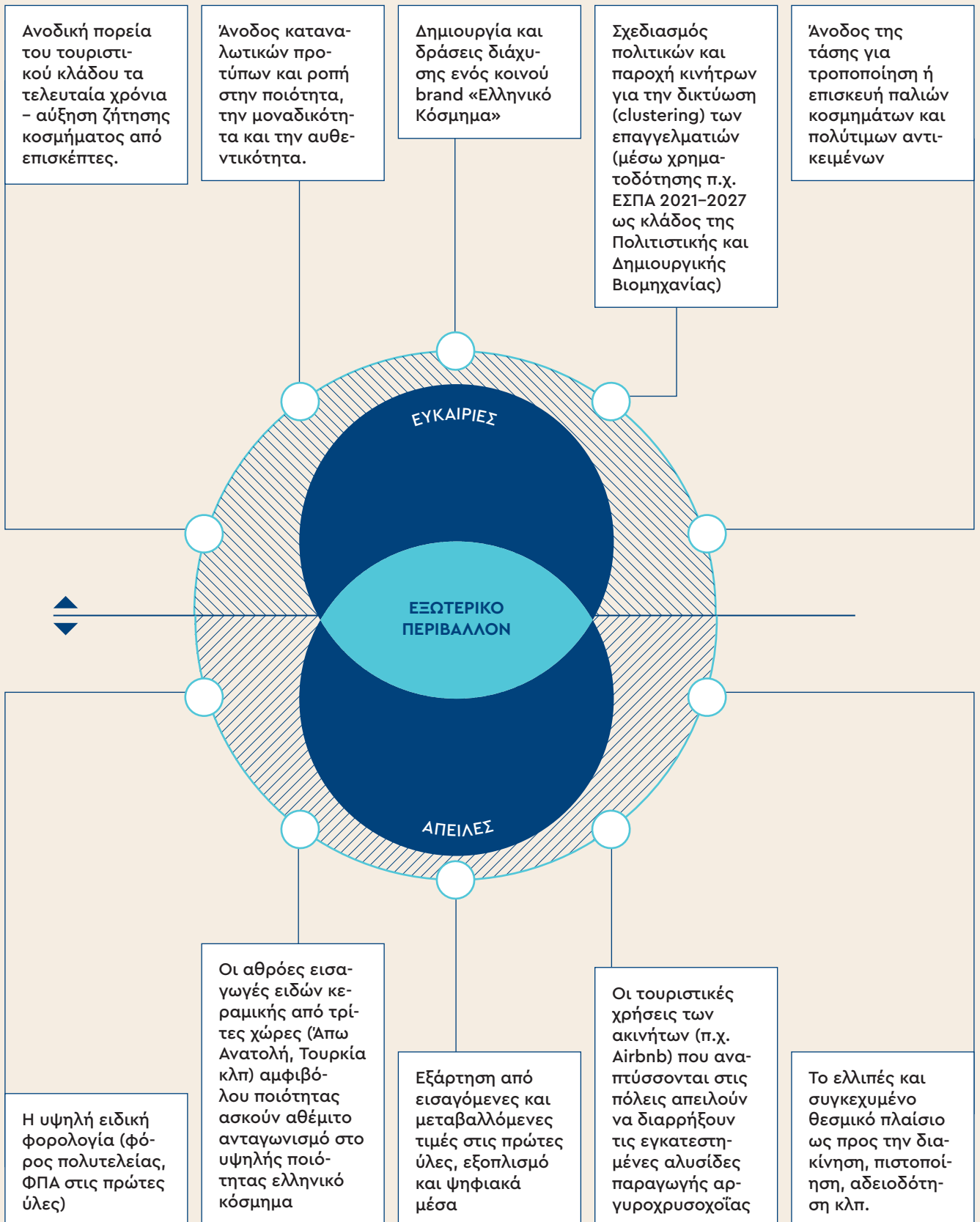
Η ανάλυση **SWOT** αφορά στην καταγραφή των δυνατών και αδύνατων σημείων, των μελλοντικών ευκαιριών και των δυνητικών απειλών, όπως προέκυψαν με βάση το σύνολο της μελέτης του επαγγέλματος.

Τα Δυνατά (**Strengths**) και Αδύνατα σημεία (**Weaknesses**) προκύπτουν από την ανάλυση του εσωτερικού περιβάλλοντος και αφορούν σε βασικά ευρήματα που καταγράφηκαν από την συνολική μελέτη και ανάλυση του επαγγέλματος. Σχετίζονται κυρίως με την υφιστάμενη κατάσταση και χρησιμεύουν στην αναγνώριση κρίσιμων παραμέτρων που επιδρούν θετικά ή αρνητικά στην λειτουργία του επαγγέλματος.

Οι Ευκαιρίες (**Opportunities**) και Απειλές (**Threats**) εντοπίζονται κυρίως στο εξωτερικό περιβάλλον και σχετίζονται με προοπτικές και μελλοντικές τάσεις που αναδείχθηκαν από τη διαδικασία διερεύνησης του επαγγέλματος. Οι μελλοντικές ευκαιρίες μπορούν να αναδείξουν νέα πεδία δραστηριότητας και ανάπτυξης του επαγγέλματος, ενώ οι δυνητικές απειλές λειτουργούν ως σήματα κινδύνου επερχόμενων μεταβολών.

Το επάγγελμα του αργυροχρυσόχου είναι πολύπλευρο και χαρακτηρίζεται από αντίρροπες τάσεις. Από τη μία πλευρά είναι δυναμικό, τόσο αναφορικά με την εστίαση του ενδιαφέροντος στις δημιουργικές βιομηχανίες όσο και από την εξάρτησή του από την άνοδο του τουρισμού. Ωστόσο, υπάρχουν αδυναμίες που δεν γίνεται να παραβλεφθούν, όπως το έλλειμμα στην περιγραφή του επαγγέλματος και ανώτερων εκπαιδευτικών προγραμμάτων καθώς επίσης και η αδυναμία συγκρότησης κοινού branding ελληνικού κοσμήματος. Η ζήτηση των προϊόντων της αργυροχρυσόχου αυξάνεται διεθνώς λόγω ενός γενικότερου κλίματος στροφής στην ποιότητα και την αυθεντικότητα. Ωστόσο, ο διεθνής ανταγωνισμός είναι εξαιρετικά έντονος με αποτέλεσμα ο αργυροχρυσόχος στην Ελλάδα να δυσκολεύεται να ανταποκριθεί. Οι δυνατότητες που παρουσιάζονται τα επόμενα έτη για την ενίσχυση του θεσμικού πλαισίου και την πιστοποίηση των προϊόντων, σε συνδυασμό με τις προοπτικές βελτίωσης της χρηματοδότησης των επιχειρήσεων και αύξησης της εξωστρέφειας, μπορούν να αμβλύνουν τις διαφαινόμενες απειλές. Κάτι τέτοιο, ωστόσο, χρειάζεται συστηματική κατάρτιση νέων στρατηγικών προώθησης και προβολής.

7.

Διαμόρφωση στρατηγικών προτάσεων προσαρμογής

7.1

Προτάσεις σε
επαγγελματικό/
κλαδικό επίπεδο

7.2

Προτάσεις σε
θεσμικό επίπεδο

7.3

Σύνοψη στρατηγικών
προτάσεων –
χρονοδιάγραμμα

Ο Οδικός Χάρτης ολοκληρώνεται με την παρουσίαση στρατηγικών προτάσεων και δράσεων σε σχέση με τις πιο σημαντικές τάσεις και δυναμικές. Οι προτάσεις διακρίνονται σε δύο (2) επίπεδα:

- i. Επαγγελματικό-κλαδικό, το οποίο αφορά σε δράσεις που μπορεί να αναληφθούν σε επίπεδο επαγγελματιών/συλλογικών οντοτήτων
- ii. Θεσμικό, το οποίο αφορά σε δράσεις που θα προωθηθούν σε θεσμικό επίπεδο, σε σχετικούς φορείς και θεσμούς πολιτικής.

Στη βάση αυτή, αποτυπώνονται οι σημαντικότερες προτεινόμενες παρεμβάσεις και στα δύο επίπεδα, επισημαίνοντας παράλληλα εκείνες τις προτάσεις που χρήζουν άμεσης προτεραιότητας.

Περιγραφή πλαισίου στρατηγικής:

Το επάγγελμα της αργυροχρυσοχοΐας στην Ελλάδα βρίσκεται σε ένα κρίσιμο μεταίχιμο, το οποίο καθορίζεται από τον διεθνή ανταγωνισμό, το εγχώριο οικονομικό περιβάλλον, τις διεθνείς τάσεις αναφορικά με καταναλωτικά πρότυπα ή/και branding. Το μεταίχιμο αυτό αφορά στη συνέχεια κι εξέλιξη του επαγγέλματος για την παραγωγή κοσμήματος και αντικειμένων υψηλής ποιότητας, με καλλιτεχνική και πολιτιστική ταυτότητα, μοναδικού ως προς την χειροποίητη κατασκευή του και τη χρήση παραδοσιακών τεχνικών ή στη μετατροπή του σε αξεσουάρ. Οι πιέσεις που ασκούνται από τον διεθνή ανταγωνισμό είναι μεγάλες και αντίρροπες και γι αυτό θα πρέπει να γίνει μια αναδιάρθρωση του κλάδου σε διάφορα επίπεδα όπως φορολογικό, θεσμικό, παροχή κινήτρων εξωστρέφειας, εξειδικευμένης επιμόρφωσης. Δηλαδή, προτείνεται μια δέσμη προτάσεων, που όμως η άμεση εφαρμογή τους καθίσταται επιτακτική, ώστε να δοθεί μια ώθηση στην ελληνική αργυροχρυσοχοΐα για να μπει σε αναπτυξιακή τροχιά και να κατακτήσει την θέση που θα μπορούσε να έχει στο διεθνές στερέωμα. Κάτι τέτοιο δεν θα απέφερε οφέλη μόνο στον ίδιο τον κλάδο, αλλά και στην εθνική οικονομία ευρύτερα, με δεδομένο ότι υπάρχουν δυνατότητες εξαγωγής μεταποιητικών προϊόντων – όπως είναι τα κοσμήματα – αλλά δεν αξιοποιούνται. Επίσης, η σύνδεση του ελληνικού κοσμήματος με τον τουρισμό ως προϊόν μοναδικό κι αυθεντικό που παράγεται στην Ελλάδα θα είχε ευρύτερο θετικό οικονομικό και κοινωνικό αντίκτυπο. Παρακάτω, αναπτύσσονται μια σειρά προτάσεων που στόχο έχουν να λύσουν διαρθρωτικά και μακροχρόνια προβλήματα του επαγγέλματος. Κάποιες από τις προτάσεις είναι πρώτης προτεραιότητας, όπως για παράδειγμα η δημιουργία κοινού brand «Ελληνικό Κόσμημα», η δημιουργία συντονιστικού φορέα χάραξης εθνικής πολιτικής και η δημιουργία ευνοϊκού οικονομικού κλίματος.

7.1

Προτάσεις σε επαγγελματικό/ κλαδικό επίπεδο

Αναλύονται οι σημαντικότερες από τις προτάσεις που αναδείχτηκαν σε επαγγελματικό/κλαδικό επίπεδο και χρήζουν άμεσης προτεραιότητας.

1. Δημιουργία σήματος (brand) «Ελληνικό Κόσμημα»

Η πρόταση αυτή συζητείται εδώ και χρόνια από τους επαγγελματίες και τις ενώσεις τους. Εκτιμάται ότι οι συνθήκες είναι πλέον ώριμες κι από την άλλη καθίστανται επείγουσες με δεδομένη την οικονομική αβεβαιότητα και την ένταση του διεθνούς ανταγωνισμού που είναι διττός: από τη μία οι αθρόες εισαγωγές κοσμημάτων αμφιβόλου ποιότητας από τις χώρες της Ανατολής κι από την άλλη οι εισαγωγές κοσμημάτων από διεθνώς αναγνωρισμένα brands (τα οποία επίσης είναι καθιερωμένα κυρίως στην ένδυση και τώρα εισέρχονται στο κόσμημα). Το brand, η «σφραγίδα», «Ελληνικό Κόσμημα» που θα συνοδεύει τα προϊόντα των αργυροχρυσόχων – σε συνδυασμό με δράσεις προώθησης/προβολής – θα μπορέσει να αντισταθμίσει τις απώλειες από τον ανταγωνισμό αλλά ταυτόχρονα και να ενισχύσει την επιδιωκόμενη εξωστρέφεια του κλάδου.

Προτεινόμενες ενέργειες

- Συνέργεια όσο μεγαλύτερου αριθμού επαγγελματιών: η σηματοδότηση του «Ελληνικού Κοσμήματος» προϋποθέτει τον μεγαλύτερο δυνατό κοινό βηματισμό των αργυροχρυσόχων για την τήρηση κοινών κατευθύνσεων
- Γενναίες επενδύσεις σε δράσεις προώθησης & προβολής στις αγορές του εξωτερικού, τόσο από το κράτος όσο και από τις επαγγελματικές ενώσεις και τους επαγγελματίες
- Δημιουργία οριζόντιων προδιαγραφών που θα τηρεί το «Ελληνικό Κόσμημα» (στα πρότυπα των Π.Ο.Π)
- Δημιουργία καταστημάτων – κόμβων σε συγκεκριμένες πόλεις του εξωτερικού
- Συμμετοχή του «Ελληνικού Κοσμήματος» σε νέα κανάλια διανομής, όπως τα ψηφιακά καταστήματα και τα marketplaces, πέραν των παραδοσιακών (π.χ. εμπορικές εκθέσεις)

Αναμενόμενα αποτελέσματα

- Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής αργυροχρυσοχόιας
- Επίτευξη εξωστρέφειας μέσω της διεξοδικότητας σε νέες αγορές του εξωτερικού
- Δημιουργία οικονομικών κλίμακας που θα υποστηρίζουν τους μικρούς επαγγελματίες (δηλαδή την συντριπτική πλειοψηφία του κλάδου) να βρίσκουν τρόπο προβολής και εμπορίας σε νέες αγορές που δεν θα ήταν δυνατό κατά μόνας.
- Αύξηση εξαγωγών από έναν μεταποιητικό κλάδο με θετικό πρόσημο για την ελληνική οικονομία

2. Δράσεις προσαρμογής στα νέα κανάλια διανομής (ψηφιακές πλατφόρμες)

Οι καταναλωτικές συνήθειες που υιοθετήθηκαν εν μέσω έκτακτων υγειονομικών συνθηκών κατά κοινή ομολογία ήρθαν για να μείνουν. Αλλά και πέραν τούτου, οι αλλαγές στα κανάλια διανομής της αργυροχρυσοχοΐας είχαν αρχίσει να γίνονται εμφανείς και νωρίτερα. Θα πρέπει να υπάρξει μια συντονισμένη προσπάθεια για την ενημέρωση και προσαρμογή των επαγγελματιών στις νέες τάσεις που διαμορφώνονται ως προς τη διανομή των προϊόντων τους, τόσο στο εσωτερικό όσο και στο εξωτερικό. Πέραν από τις εμπορικές εκθέσεις, τα φυσικά καταστήματα κ.λπ., θα πρέπει να εξεταστούν και νέες καινοτόμες λύσεις που ανταποκρίνονται στις μεταβαλλόμενες τάσεις των καταναλωτών. Ψηφιακά καταστήματα (web stores), συμμετοχή σε εμπορικές πλατφόρμες (trade platforms), πολυσυλλεκτικά καταστήματα (multi-brand boutiques), διαδικτυακές πλατφόρμες αγοράς (marketplaces), pop-up stores είναι κάποιες από τις επιλογές που προσφέρονται και δείχνουν να έχουν μεγάλη διεισδυτικότητα ιδιαίτερα στις νεότερες γενιές.

Προτεινόμενες ενέργειες

- Δημιουργία σήματος «Ελληνικό Κόσμημα»
- Παροχή κινήτρων για τη συμμετοχή στο ηλεκτρονικό εμπόριο
- Παροχή κινήτρων για τη συμμετοχή σε εμπορικές εκθέσεις
- Κατάρτιση κι επιμόρφωση των επαγγελματιών στα νέα ψηφιακά εργαλεία διανομής
- Μελέτη βέλτιστων δυνατοτήτων που υπάρχουν ανάλογα με τη γκάμα και το κόστος
- Διασφάλιση των επαγγελματιών για τήρηση μέτρων ασφάλειας και διαφάνειας
- Επενδύσεις (δημόσιες, από επαγγελματίες κι ενώσεις επαγγελματιών) για τη δημιουργία νέων καναλιών διανομής

Αναμενόμενα αποτελέσματα

- Διατήρηση κι ενίσχυση της διεισδυτικότητας της ελληνικής αργυροχρυσοχοΐας στις αγορές
- Ανταπόκριση στις νέες καταναλωτικές τάσεις
- Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής αργυροχρυσοχοΐας
- Επίτευξη εξωστρέφειας μέσω της διεισδυτικότητας σε νέες αγορές του εξωτερικού
- Αύξηση εξαγωγών από έναν μεταποιητικό κλάδο με θετικό πρόσημο για την ελληνική οικονομία

3. Ενίσχυση χωρικών συσπειρώσεων (clusters) αργυροχρυσοχοΐας

Τα οφέλη των clusters έχουν περιγραφεί αναλυτικά από τις αρχές του 1990 (Porter, 1990) και αφορούν στην αύξηση της παραγωγικότητας των επιχειρήσεων που συμμετέχουν, στην προώθηση της καινοτομίας στον κλάδο, και στην ενθάρρυνση νέων επιχειρήσεων. Επίσης, είναι οι χώροι στους οποίους συγκεντρώνονται πόροι και ικανότητες (γνώσεις, δεξιότητες), με αποτέλεσμα να δίνουν μια θέση κλειδί στον κλάδο κι ένα βιώσιμο ανταγωνιστικό πλεονέκτημα συγκριτικά με άλλους κλάδους ή με άλλες γεωγραφικές περιοχές. Στα μεγάλα αστικά κέντρα της Ελλάδας έχει παρατηρηθεί κι έχει μελετηθεί ότι ειδικά οι αργυροχρυσοχοΐοι δημιουργούν «μελίτσια», δηλαδή άτυπες αλυσίδες αλληλοσυμπληρούμενων ειδικοτήτων. Σε μικρές χωρικές ενότητες συνυπάρχουν εργαστήρια διάφορων ειδικοτήτων αργυροχρυσοχοΐας (καρφωτές, χαράκτες, επισμαλτώσεις κ.ο.κ.) μαζί με προμηθευτές, παρόχους εξοπλισμού (3D Printing), σχεδιαστές, τεχνικούς κ.λπ. Οι χωρικές ενότητες θα πρέπει να οριοθετηθούν και να προστατευθούν ως clusters αργυροχρυσοχοΐας και θα πρέπει να συνοδεύονται από κίνητρα εισόδου και μέτρα ενίσχυσης.

Προτεινόμενες ενέργειες

- Μελέτη χαρτογράφησης clusters αργυροχρυσοχοΐας (ή χειροτεχνίας ευρύτερα) στην Ελλάδα
- Πολεοδομική ρύθμιση οριοθέτησης για clusters αργυροχρυσοχοΐας (ή χειροτεχνίας ευρύτερα)
- Παροχή κινήτρων για την είσοδο νέων επαγγελματιών
- Μέτρα στήριξης για την παραμονή των επαγγελματιών στα clusters
- Κίνητρα για την ανάπτυξη και διεύρυνση των συνεργασιών μεταξύ επαγγελματιών

Αναμενόμενα αποτελέσματα

- Αύξηση της παραγωγικότητας των επιχειρήσεων που συμμετέχουν
- Προώθηση της οριζόντιας και κάθετης καινοτομίας στον κλάδο
- Ενθάρρυνση νέων επιχειρήσεων για να εισαχθούν στον κλάδο
- Δημιουργία θέσης κλειδί στον κλάδο
- Προϋποθέσεις κατασκευής βιώσιμου ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος συγκριτικά με άλλους κλάδους ή με άλλες γεωγραφικές περιοχές

4. Αναδιοργάνωση κι ενίσχυση εκπαιδευτικών δομών και βαθμίδων

Οι εκπαιδευτικές δομές που παρέχουν την ειδικότητα του αργυροχρυσόχου σήμερα βρίσκονται σε λυκειακό (ΕΠΑΛ-ΕΠΑΣ) και μεταλυκειακό (δημόσια και ιδιωτικά ΙΕΚ) επίπεδο. Παρότι παρέχουν τις βασικές γνώσεις του επαγγέλματος, υπάρχουν πολλές πλευρές που θα πρέπει να καλυφθούν, ώστε να δύνανται να παράγουν ολοκληρωμένους αποφοίτους. Αυτό συμβαίνει λόγω έλλειψης πόρων και λόγω έλλειψης διαπίστωσης των αναγκών της αγοράς και των νέων τάσεων αλλά και για λόγους γραφειοκρατίας. Είναι κοινώς αποδεκτό στην κοινότητα της αργυροχρυσόχου ότι το υπάρχον εκπαιδευτικό σύστημα είναι δυσκίνητο κι ελλιπές. Η αναδιοργάνωση του εκπαιδευτικού τομέα θα πρέπει να περιλαμβάνει ένα τουλάχιστον διετές πρόγραμμα φοίτησης απόκτησης βασικών γνώσεων και δεξιοτήτων και έπειτα ετήσια προγράμματα κατευθύνσεων όπου θα παρέχεται η δυνατότητα επιλογής (τεχνικής, υλικών, τεχνολογικής εξειδίκευσης). Στο τελικό στάδιο θα πρέπει να υπάρχει διασύνδεση με τις σχολές καλών τεχνών για όσους θέλουν να προσεγγίσουν περαιτέρω το αντικείμενο. Σημαντικό, επίσης, βήμα είναι να ισοτιμηθούν οι ελληνικοί τίτλοι σπουδών με εκείνους της ΕΕ.

Προτεινόμενες ενέργειες

- Μελέτη χαρτογράφησης υφιστάμενων εκπαιδευτικών δομών και συγκριτικής ανάλυσης προσφερόμενων προγραμμάτων σπουδών
- Αναλυτική καταγραφή αναδυόμενων δεξιοτήτων και παραδοσιακών τεχνικών που θα πρέπει να διατηρηθούν, ώστε να καταρτιστούν ολοκληρωμένα και σύγχρονα προγράμματα σπουδών
- Μελέτη διερεύνησης των προσφερόμενων τίτλων σπουδών στην Ευρώπη και κριτήρια ισοτίμησής τους
- Διαβούλευση όλων των κρίσιμων παραγόντων (stakeholders), των δημόσιων φορέων, των εκπαιδευτικών κ.λπ. για τη διάγνωση των αναγκών και τον σχεδιασμό της οργάνωσης της εκπαίδευσης

Αναμενόμενα αποτελέσματα

- Διατήρηση και διάσωση παραδοσιακών τεχνικών (καρφωτική, χαρακτική κ.ο.κ.)
- Εναρμόνιση με τις αναγκαίες σύγχρονες δεξιότητες, γνώσεις κ.λπ., όπως νέες τεχνολογίες, 3D, CNC, λογισμικά σχεδίασης κ.ο.κ.
- Ευέλικτα προγράμματα σπουδών που δίνουν τη δυνατότητα στους νέους επαγγελματίες να μάθουν παραπάνω από μία τεχνική, αξιοποιώντας νέες τεχνολογίες και σύγχρονα πρότυπα
- Αναβάθμιση της ελληνικής αργυροχρυσόχου σε καλλιτεχνικό, πολιτιστικό προϊόν μέσω της γνώσης και της εκπαίδευσης

Άλλες προτάσεις στρατηγικής που προέκυψαν στο πλαίσιο των διαδικασιών διερεύνησης του επαγγέλματος και κρίνεται σκόπιμο να επισημανθούν αφορούν στις ακόλουθες:

Ανάπτυξη συνεργατικών, δημιουργικών κόμβων (hubs) αργυροχρυσοχοΐας

Συμπληρωματικά στις γεωγραφικές συσπειρώσεις (clusters) που συναντώνται σε μεγάλα αστικά κέντρα (Αθήνα, Θεσσαλονίκη, Ιωάννινα, Ηράκλειο), θετικό οικονομικό και κλαδικό αντίκτυπο θα είχε και η δημιουργία συνεργατικών δημιουργικών κόμβων (hubs) αργυροχρυσοχοΐας. Δηλαδή, κτίρια εντός των αστικών ιστών – με ιδιαίτερο αρχιτεκτονικό ενδιαφέρον – που η χρήση τους να επιτρέπει την εγκατάσταση εργαστηρίων αργυροχρυσοχοΐας διαφόρων ειδικοτήτων, μαζί με καταστήματα λιανικής πώλησης, συμπληρωματικές ειδικότητες, όπως σχεδιαστές, ελεγκτές, παρόχους εξοπλισμού (3D printers, CNC κ.λπ.) και θα λειτουργούν όπως τα Fab Labs στο εξωτερικό, με βάση/σύμφωνα με τις αρχές του διαμοιρασμού πόρων (εξοπλισμού, γνώσεων, καινοτομίας). Παράλληλα, θα μπορούσε να λειτουργεί εκθεσιακός-μουσειακός χώρος, αίθουσες εκδηλώσεων αλλά και ανοικτά εργαστήρια, στα πρότυπα των ανοικτών μουσείων, δηλαδή εργαστήρια επισκέψιμα από το κοινό που θα έχει τη δυνατότητα στο πλαίσιο τους να παρακολουθήσει τη διαδικασία κατασκευής κοσμημάτων και άλλων πολύτιμων αντικειμένων.

Ενίσχυση κοσμήματος υψηλής ποιότητας (fine & luxury jewelry) και προσαρμοσμένου κοσμήματος (customized jewelry)

Μια άλλη πρόταση ιδιαίτερης σημασίας θα ήταν η παροχή κινητήρων ή/και παροχή επιμορφωτικών προγραμμάτων προς την κατεύθυνση της ενίσχυσης του κοσμήματος υψηλής ποιότητας καθώς και του προσαρμοσμένου κοσμήματος. Τα κοσμήματα υψηλής ποιότητας και πολυτέλειας αποτελούν το ανταγωνιστικό πλεονέκτημα της ελληνικής αργυροχρυσοχοΐας, καθώς διατηρούν σε υψηλή προτεραιότητα το χειροποίητο κόσμημα που συμπυκνώνει πολύτιμα μέταλλα και λίθους, σχεδιαστική πρωτοτυπία και πολλές ώρες εργασίας. Αυτό προσδίδει στο ελληνικό κόσμημα την προστιθέμενη αξία του μοναδικού καλλιτεχνικού δημιουργήματος και ταυτόχρονα φέρει την πολιτιστική ταυτότητα αλλά και την μακραίωνη παράδοση. Η στροφή των καταναλωτικών τάσεων σε αντικείμενα ποιότητας, αυθεντικά και προσεγμένα από την χειροποίητη εργασία, δείχνει ότι υπάρχουν θετικές προοπτικές για το ελληνικό κόσμημα πολυτελείας.

Μέτρα στήριξης και κατάρτιση των επαγγελματιών για την ψηφιακή προβολή

Στις σύγχρονες συνθήκες, η ψηφιακή προβολή αποτελεί αναγκαιότητα για τη διάθεση των προϊόντων για πολλούς κλάδους. Αυτό συμβαίνει και με την αργυροχρυσοχοΐα. Ωστόσο, υπάρχουν αρκετές ιδιαιτερότητες, καθώς οι επαγγελματίες που συνίστανται σε πολύ μικρές επιχειρήσεις δυσκολεύονται να ανταγωνιστούν τη μαζική ψηφιακή προβολή μεγάλων οίκων κι επιπλέον δημιουργούνται προβλήματα πνευματικών δικαιωμάτων και ασφάλειας. Συνεπώς, οι αργυροχρυσοχόοι θα πρέπει να στηριχθούν με αναπτυξιακά μέτρα και παροχή κινητήρων για την ψηφιακή προβολή τους αλλά και μέσω επιμορφωτικών προγραμμάτων απόκτησης ψηφιακών δεξιοτήτων.

Ανταπόκριση της παραγωγής στις μεταβαλλόμενες τάσεις της ζήτησης

Το ελληνικό κόσμημα απειλείται ολοένα και περισσότερο από διεθνείς οίκους μόδας (ένδυσης και κοσμήματος), καθώς έχουν τους πόρους και τις δυνάμεις να ακολουθούν την λογική του fast-fashion, δηλαδή να αλλάζουν γρήγορα κι ευέλικτα τις συλλογές τους. Το ελληνικό κόσμημα δεν μπορεί να ακολουθήσει αυτούς τους ρυθμούς, με αποτέλεσμα να αποδυναμώνεται το ανταγωνιστικό του πλεονέκτημα (χειροποίητο, υψηλής καλλιτεχνικής και πολιτιστικής αξίας). Συνεπώς, για να διεισδύσει και να επιβιώσει η ελληνική αργυροχρυσοχοΐα στη διεθνή αλλά κι εγχώρια αγορά θα πρέπει να βρει τρόπους ευέλικτης παραγωγής, κυρίως μέσω παραγωγής μικρών σειρών που θα εμπερικλείουν μεγάλο εύρος τεχνικών, ύφους και υλικών.

7.2

Προτάσεις σε θεσμικό επίπεδο

Αναφορικά με τις προτάσεις που αναδείχθηκαν σε θεσμικό επίπεδο, επισημαίνονται καταρχάς οι σημαντικότερες προτάσεις που χρήζουν άμεσης προτεραιότητας και προώθησης:

1. Συγκρότηση Φορέα για την εθνική πολιτική και την προώθηση της αργυροχρυσοχοΐας

Η ελληνική αργυροχρυσοχοΐα (αλλά κι ευρύτερα η χειροτεχνία και η καλλιτεχνική βιοτεχνία), παρά την μακράιωνα παράδοση και τις εξαγωγικές δυνατότητες, βρίσκεται τα τελευταία χρόνια σε φθίνουσα πορεία, ενώ πολλοί πιστεύουν ότι κινδυνεύει να χαθεί για διάφορους λόγους εσωτερικού κι εξωτερικού περιβάλλοντος. Αυτό είναι ένα διαρθρωτικό πρόβλημα που δημιουργείται από την απορρύθμιση του κλάδου και την απουσία εθνικής πολιτικής και στρατηγικής. Η σύσταση και συγκρότηση ενός καθ'ύλην αρμόδιου φορέα (στα πρότυπα του ΕΛΚΑ/ΕΟΜΜΕΧ) κρίνεται απαραίτητη για τη συστηματική μελέτη των επαγγελματιών, τη χάραξη εθνικής πολιτικής, την υποστήριξή τους σε κρίσιμα θέματα (εξαγωγές, εφαρμογή νομοθεσία, διασφάλιση ποιότητας κ.λπ.), για την προβολή των επαγγελματιών στις αγορές του εξωτερικού. Γενικότερα, είναι εμφανής η έλλειψη ενός εποπτικού φορέα που θα καλύπτει μια σειρά από ανάγκες των επαγγελματιών.

Προτεινόμενες ενέργειες

- Μελέτες ωρίμανσης για την κατάρτιση μεθοδολογίας συγκρότησης εποπτικού φορέα εθνικής πολιτικής-στρατηγικής
- Άντληση καλών πρακτικών από αντίστοιχους φορείς του εξωτερικού
- Συγκρότηση οργανογράμματος, επιχειρησιακού σχεδίου (business plan) και σχεδίου δράσης (action plan)
- Διαβούλευση κρίσιμων μερών (stakeholders), όπως αρμόδια υπουργεία και γενικές διευθύνσεις, επαγγελματικές ενώσεις, επιστημονικοί φορείς, επαγγελματίες κ.ο.κ.

Αναμενόμενα αποτελέσματα

- Ανασυγκρότηση, διάσωση επαγγέλματος
- Χάραξη εθνικής πολιτικής και στρατηγικής για την αργυροχρυσοχοΐα
- Εποπτεία και χάραξη πολιτικής για κρίσιμα θέματα όπως: φορολογία, εξαγωγές, νέες τεχνολογικές δυνατότητες, εκπαίδευση, διασφάλιση ποιότητας και ιχνηλάτηση παραγωγής και διανομής, ενίσχυση ανταγωνιστικότητας
- Δημιουργία αναπτυξιακών προγραμμάτων, σχεδιασμός εφαρμογής καινοτόμων προγραμμάτων και ειδικών δράσεων, με στόχο τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος

2. Δημιουργία ευνοϊκού οικονομικού περιβάλλοντος

Οι περισσότεροι επαγγελματίες περιγράφουν το ισχύον φορολογικό και γραφειοκρατικό πλαίσιο ως ασφυκτικό. Η κατάργηση της ειδικής φορολογίας (φόρος πολυτελείας) και η παροχή φορολογικών κινήτρων (κατάργηση ΦΠΑ στις πρώτες ύλες) είναι πλέον επιτακτική και όρος επιβίωσης του επαγγέλματος και διάσωσης της αργυροχρυσοχοΐας που, εκτός των άλλων, αποτελεί και κομμάτι της πολιτιστικής κληρονομιάς. Θα πρέπει άμεσα να διαπιστωθούν οι δυνατότητες που περικλείονται στο ελληνικό κόσμημα, όμως δεν μπορούν να απελευθερωθούν για λόγους φορολογίας, διεθνούς ανταγωνισμού και γραφειοκρατίας. Με δεδομένο ότι στο ελληνικό κόσμημα έχει δοθεί μια διεθνής ταυτότητα και αναγνωρίζεται ως εξαγωγίμο προϊόν μεταποιητικού τομέα θα πρέπει εκτός από την κατάργηση της φορολογίας να καταρτιστεί μια εξειδικευμένη εργαλειοθήκη ενίσχυσης αργυροχρυσοχοΐας στην οποία ενδεικτικά θα προβλέπονται ειδικές περιοδικές προκηρύξεις ΕΣΠΑ, επιδότηση επιτοκίων για μικροδάνεια, απαλλαγή φόρων για αγορά εξοπλισμού, κίνητρα για μεταφορά έδρας στην Ελλάδα κ.λπ. Τα παραπάνω είναι ενδεικτικά, αλλά απολύτως απαραίτητα για τη δημιουργία ενός ευέλικτου κι ανοικτού πλαισίου δραστηριοποίησης των αργυροχρυσοχόων.

Προτεινόμενες ενέργειες

- Κοστολόγηση δράσεων (φοροαπαλλαγές, επιδοτήσεις, κίνητρα) και εκτίμηση εσόδων από την διεύρυνση των παραγωγικών δυνατοτήτων του κλάδου
- Καταγραφή υφιστάμενου φορολογικού πλαισίου σε άλλες ανταγωνίστριες χώρες
- Δημιουργία αναπτυξιακής εργαλειοθήκης για την αργυροχρυσοχοΐα
- Κατάργηση φόρου πολυτελείας και ΦΠΑ στις πρώτες ύλες
- Κατάρτιση ειδικών δράσεων ενίσχυσης της αργυροχρυσοχοΐας

Αναμενόμενα αποτελέσματα

- Διατήρηση κι ενίσχυση της διεξοδικότητας της ελληνικής αργυροχρυσοχοΐας στις αγορές
- Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής αργυροχρυσοχοΐας
- Επίτευξη εξωστρέφειας μέσω της διεξοδικότητας σε νέες αγορές του εξωτερικού
- Αύξηση εξαγωγών από έναν μεταποιητικό κλάδο με θετικό πρόσημο για την ελληνική οικονομία

3. Θέσπιση πλαισίου ρύθμισης της παραγωγής, εισαγωγής, διάθεσης και ελεύθερης διακίνησης τεχνουργημάτων από πολύτιμα μέταλλα

Είναι αναγκαίο για τη ρύθμιση θεμάτων που σχετίζονται με την παραγωγή, την εισαγωγή, τη διάθεση και την ελεύθερη διακίνηση τεχνουργημάτων από πολύτιμα μέταλλα να θεσπιστούν οι απαραίτητες βασικές απαιτήσεις και προϋποθέσεις για τα τεχνουργήματα από πολύτιμα μέταλλα, προκειμένου να επιτευχθεί η οικοδόμηση εμπιστοσύνης στις εμπορικές συναλλαγές, η προστασία των δικαιωμάτων των καταναλωτών και η διασφάλιση των νόμιμων συμφερόντων των επαγγελματιών του κλάδου από τον αθέμιτο ανταγωνισμό. Επίσης, στόχος της τεχνικής νομοθεσίας θα πρέπει να είναι η ιχνηλασιμότητα που οδηγεί στον κατασκευαστή, η πιστοποίηση της παραγωγής, η δυναμική του κλάδου σε εξαγωγικές δραστηριότητες, καθώς και η εφαρμογή διαδικασιών ποιότητας σε όλα τα στάδια παραγωγής (από τον σχεδιασμό έως την προώθηση του προϊόντος) και η κατοχύρωση του κοσμήματος μέσω υφιστάμενων δομών (π.χ. ΟΒΙ). Επίσης, μέσω της υποχρεωτικής (υλικό & εργαστήριο κατασκευής) και εθελοντικής σήμανσης (ελληνικής προέλευσης, παραδοσιακή τεχνική κ.λπ.) θα αναδειχθεί η παραδοσιακή και ιστορική αξία των τεχνουργημάτων που κατασκευάζονται στη χώρα μας.

Προτεινόμενες ενέργειες

- Εκτίμηση κι αξιολόγηση θετικών κι αρνητικών αποτελεσμάτων
- Μελέτη ευρωπαϊκής νομοθεσίας για την κατασκευή, τη σήμανση και τη διάθεση προϊόντων αργυροχρυσοχοΐας
- Μελέτη καλών πρακτικών νομοθεσίας σε άλλες χώρες
- Θέσπιση ενιαίου πλαισίου για την κατασκευή, τη σήμανση, (υποχρεωτική και εθελοντική), τη διάθεση, τις διαδικασίες αξιολόγησης της συμμόρφωσης
- Κατάρτιση επιμορφωτικών προγραμμάτων για τις ισχύουσες διατάξεις
- Παροχή οικονομικών κινήτρων για την κατοχύρωση ιδιοκτησίας, την απόκτηση σήματος, την πιστοποίηση ποιότητας και την ιχνηλασιμότητα των προϊόντων τους
- Κατάρτιση εφαρμοστικών διατάξεων διευκόλυνσης των αργυροχρυσοχόων για τη γρήγορη προσαρμογή τους στο νέο πλαίσιο

Αναμενόμενα αποτελέσματα

- Διασφάλιση υψηλού επιπέδου προστασίας των καταναλωτών
- Εξάλειψη του αθέμιτου ανταγωνισμού στην αγορά
- Παροχή δίκαιων και ισχυρών εργαλείων στους επαγγελματίες για την προστασία και την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των προϊόντων τους.
- Προώθηση κι ανάδειξη της παραδοσιακής και ιστορικής αξίας των τεχνουργημάτων που κατασκευάζονται στη χώρα μας, με απώτερο σκοπό την ενίσχυση της μακροχρόνιας και αδιάλειπτης ιστορίας του ελληνικού κοσμήματος

Άλλες προτάσεις σε θεσμικό επίπεδο όπως προέκυψαν στο πλαίσιο των διαδικασιών διερεύνησης του επαγγέλματος και κρίνεται σκόπιμο να επισημανθούν:

Δημιουργία Οδηγού περιβαλλοντικής διαχείρισης κι εφαρμογών κυκλικής οικονομίας για τα εργαστήρια αργυροχρυσοχοΐας

Θα πρέπει να καταρτιστεί οδηγός περιβαλλοντικής διαχείρισης αποβλήτων εργαστηρίων αργυροχρυσοχοΐας. Παρατηρείται έλλειμμα στις γνώσεις των τεχνιτών, που θα μπορούσαν με απλές μεθόδους να εξουδετερώσουν επικίνδυνα εκλυόμενα αέρια ή να διαχειρίζονται τα (λίγα) τοξικά υγρά απόβλητα που παράγουν. Κάτι τέτοιο θα συνέβαλε, τόσο στη λήψη ατομικών μέτρων προστασίας και ασφάλειας, αλλά και στην προστασία του περιβάλλοντος. Επιπλέον, τα τελευταία χρόνια παρατηρείται η τάση – κυρίως στο εξωτερικό – τα κοσμήματα να κατασκευάζονται με τις αρχές της ηθικής εμπορίας και ιχνηλασιμότητας των υλικών, δίνοντας στον πελάτη την δυνατότητα να γνωρίζει ότι παρήχθησαν χωρίς ανθρώπινη εκμετάλλευση ή κατασπατάληση φυσικών πόρων. Τέλος, αναπτύσσεται τα τελευταία χρόνια η προοπτική δημιουργίας κοσμημάτων στις αρχές της κυκλικής οικονομίας – επανάχρηση κοσμημάτων, επιδιορθώσεις, σχεδιασμός πολλαπλών χρήσεων κ.λπ. Όλες αυτές οι νέες πρακτικές θα πρέπει να καταγραφούν και να διαδοθούν μεταξύ των επαγγελματιών, τόσο για λόγους προστασίας όσο και για λόγους έμπνευσης.

Οδηγός εθνικής κι ευρωπαϊκής νομοθεσίας

Δυστυχώς, μέχρι σήμερα δεν υπάρχει κάποιος συγκεντρωτικός κωδικοποιημένος οδηγός που να κατευθύνει τους επαγγελματίες αργυροχρυσοχόους ως προς την τήρηση της ευρωπαϊκής κι εθνικής νομοθεσίας, με αποτέλεσμα τα μικρής κλίμακας εργαστήρια να «χάνονται» σε δαιδαλώδεις και αλληλεπικαλυπτόμενες διατάξεις. Με ευθύνη των επαγγελματιών φορέων και σε συνεργασία με τις κρατικές αρχές θα πρέπει να καταρτιστεί ένας κωδικοποιημένος οδηγός νομοθεσίας που θα καλύπτει όλα τα κρίσιμα πεδία δραστηριοποίησης του αργυροχρυσοχόου: τεχνική κι ασφάλεια, ασφάλεια υλικών, κανόνες εμπορίας και διακίνησης, κανόνες σήμανσης, πιστοποίησης και ιχνηλασιμότητας, κανόνες αδειοδότησης κ.ο.κ.

Οδηγός εξαγωγών σε ευρωπαϊκές και τρίτες χώρες

Ειδική μνεία θα πρέπει να γίνει στην αναγκαιότητα κατάρτισης ενός σύντομου κι εύληπτου οδηγού εξαγωγών, τόσο σε ευρωπαϊκές όσο και τρίτες χώρες. Οι εξαγωγές πολύτιμων κοσμημάτων και αντικειμένων υπόκεινται σε επιπλέον εξειδικευμένους κανόνες, που συχνά τροποποιούνται από χώρα σε χώρα, με αποτέλεσμα η ελλιπής γνώση τους να αποτελεί αποτρεπτικό παράγοντα για τους μικρής κλίμακας αργυροχρυσοχόους που θα ήθελαν να εξαγάγουν τα προϊόντα τους. Η ενίσχυση των εξαγωγών είναι κρίσιμος παράγοντας, καθώς ο ανταγωνισμός από γειτονικές χώρες (Ιταλία, Τουρκία) εντείνεται διαρκώς τα τελευταία χρόνια.

Πρώτηση ελληνικού κοσμήματος από τον ΕΟΤ, Υπουργείο Πολιτισμού και Υπουργείο Τουρισμού

Δυστυχώς, μέχρι σήμερα η ελληνική αργυροχρυσοχοΐα, παρά την ιστορικότητα και την πολιτιστική ταυτότητα που φέρει, δεν έχει λάβει τη δέουσα προσοχή από τα αρμόδια όργανα της πολιτείας. Οι παραδοσιακές τεχνικές αποτελούν μέρος της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς και ως τέτοιες οφείλουν να προστατευθούν και να αναδειχθούν. Επιπλέον, το ελληνικό κόσμημα θα έπρεπε να προβάλλεται ως μοναδικό πολιτιστικό προϊόν και να συνδεθεί με την εθνική τουριστική στρατηγική από τον ΕΟΤ, όπως συμβαίνει με άλλα πολύτιμα προϊόντα της ελληνικής οικονομίας και παράδοσης, όπως η γαστρονομία ή τα τοπικά προϊόντα. Το ελληνικό κόσμημα είναι άρρηκτα συνδεδεμένο με την παράδοση, τον πολιτισμό και την κουλτούρα. Στα πρότυπα πολιτιστικών, αστικών ή άλλων ειδικών διαδρομών θα πρέπει με τη συνδρομή της πολιτείας να «στηθούν» διαδρομές αργυροχρυσοχοΐας – ειδικά σε σχέση με τον τουρισμό των πόλεων.

7.3 Σύνοψη στρατηγικών προτάσεων – χρονοδιάγραμμα

Στρατηγική πρόταση	Εμπλεκόμενα μέρη	Χρόνος υλοποίησης		
		Βραχυπρόθεσμα (0-1 έτη)	Μεσοπρόθεσμα (1-3 έτη)	Μακροπρόθεσμα (3+ έτη)
Δημιουργία σήματος (brand) «Ελληνικό Κόσμημα»	Θεσμοί πολιτικής, Φορείς εκπροσώπησης επαγγελματών, Επιχειρήσεις	●		
Δράσεις προσαρμογής στα νέα κανάλια διανομής (ψηφιακές πλατφόρμες)	Φορείς εκπαίδευσης/ κατάρτισης, Φορείς εκπροσώπησης επαγγελματών, Επιχειρήσεις, Επαγγελματίες	●		
Ενίσχυση χωρικών συσπειρώσεων (clusters) αργυροχρυσοχόϊας	Φορείς εκπροσώπησης επαγγελματών, Επιχειρήσεις, Επαγγελματίες		●	
Αναδιοργάνωση κι ενίσχυση εκπαιδευτικών δομών και βαθμίδων	Θεσμοί πολιτικής, Ερευνητικοί Οργανισμοί, Φορείς εκπαίδευσης/ κατάρτισης, Φορείς εκπροσώπησης επαγγελματών			●
Ανάπτυξη συνεργατικών, δημιουργικών κόμβων (hubs) αργυροχρυσοχόϊας	Θεσμοί πολιτικής, Ερευνητικοί Οργανισμοί, Φορείς εκπαίδευσης/ κατάρτισης, Φορείς εκπροσώπησης επαγγελματών, Επιχειρήσεις, Επαγγελματίες		●	
Ενίσχυση κοσμήματος υψηλής ποιότητας και προσαρμοσμένου κοσμήματος	Φορείς εκπροσώπησης επαγγελματών, Επιχειρήσεις, Επαγγελματίες	●		
Μέτρα στήριξης και κατάρτιση των επαγγελματιών για την ψηφιακή προβολή	Θεσμοί πολιτικής, Φορείς εκπαίδευσης/κατάρτισης, Φορείς εκπροσώπησης επαγγελματών, Επιχειρήσεις, Επαγγελματίες	●		

Στρατηγική πρόταση	Εμπλεκόμενα μέρη	Χρόνος υλοποίησης		
		Βραχυπρόθεσμα (0-1 έτη)	Μεσοπρόθεσμα (1-3 έτη)	Μακροπρόθεσμα (3+ έτη)
Ανταπόκριση της παραγωγής στις μεταβαλλόμενες τάσεις της ζήτησης	Θεσμοί πολιτικής, Ερευνητικοί Οργανισμοί, Φορείς εκπαίδευσης/κατάρτισης, Φορείς εκπροσώπησης επαγγελματιών			●
Συγκρότηση Φορέα για την εθνική πολιτική και την προώθηση της αργυροχρυσοχοΐας	Θεσμοί πολιτικής, Ερευνητικοί Οργανισμοί, Φορείς εκπαίδευσης/κατάρτισης, Φορείς εκπροσώπησης επαγγελματιών		●	
Δημιουργία ευνοϊκού οικονομικού περιβάλλοντος	Θεσμοί πολιτικής	●	●	
Θέσπιση πλαισίου ρύθμισης της παραγωγής, εισαγωγής, διάθεσης και ελεύθερης διακίνησης τεχνουργημάτων από πολύτιμα μέταλλα	Θεσμοί πολιτικής	●	●	
Δημιουργία Οδηγού περιβαλλοντικής διαχείρισης κι εφαρμογών κυκλικής οικονομίας για τα εργαστήρια αργυροχρυσοχοΐας	Θεσμοί πολιτικής, Ερευνητικοί Οργανισμοί, Φορείς εκπαίδευσης/κατάρτισης	●		
Οδηγός εθνικής κι ευρωπαϊκής νομοθεσίας	Θεσμοί πολιτικής, Ερευνητικοί Οργανισμοί, Φορείς εκπαίδευσης/κατάρτισης	●		
Οδηγός εξαγωγών σε ευρωπαϊκές και τρίτες χώρες	Θεσμοί πολιτικής, Ερευνητικοί Οργανισμοί, Φορείς εκπαίδευσης/κατάρτισης, Φορείς εκπροσώπησης επαγγελματιών	●		
Προώθηση ελληνικού κοσμήματος από τον ΕΟΤ, Υπουργείο Πολιτισμού και Υπουργείο Τουρισμού	Θεσμοί πολιτικής Φορείς εκπροσώπησης επαγγελματιών		●	

Βιβλιογραφία

Ελληνόγλωσση

Ανδριανού Αικ. (2018), *Το Επώνυμο Κόσμημα στην Ελλάδα (20ός - 21ος Αιώνας)-Τα Χρυσά Έργα του Ηλία Λαλαούνη*, Διδακτορική Διατριβή, Παν. Ιωαννίνων: <https://thesis.ekt.gr/thesisBookReader/id/44487#page/1/mode/2up> (τελευταία πρόσβαση: Ιανουάριος 2021)

Δεμερτζή Α., Κούτσαρη Μ., Αυγερινού - Κολώνια Σ. (2019) «Δίκτυα Γνώσης & Δημιουργικότητας. Παράγοντες κλειδιά για την Αστική Βιωσιμότητα: Η ενσωμάτωση των κυκλικών διαδικασιών στα δημιουργικά αστικά οικοσυστήματα», 4ο Συνέδριο «Πολιτιστικές και Δημιουργικές Βιομηχανίες: τάσεις και εξελίξεις στην έρευνα και στις πολιτικές». Μέγαρο Μουσικής Θεσσαλονίκης (Μ2), 29-30 Μαρτίου 2019.

ΕΛΚΑ & ΕΜΠ, (2005), *Επισκόπηση των Συνθηκών Παράγωγης, Διάθεσης - Εμπορίας Προϊόντων Αργυροχρυσοχοΐας. Επιπτώσεις στο Χώρο και Εναλλακτικές Προτάσεις Ανάπτυξης*, (Σχ. Αρχιτεκτόνων, Τομέας Πολεοδομίας & Χωροταξίας, Επ. Υπεύθυνη Σ. Αυγερινού - Κολώνια)

Ερευνητικό πρόγραμμα MEDNETA. ΕΜΠ, 2013-2015 - *Mediterranean Cultural Network to Promote Creativity in The Arts, Crafts and Design for Communities' Regeneration in Historical Cities* (Σχ. Αρχιτεκτόνων, Τομέας Πολεοδομίας & Χωροταξίας, Επ. Υπεύθυνη Σ. Αυγερινού - Κολώνια): <http://www.enpicbmed.eu/sites/default/files/medneta.pdf> (τελευταία πρόσβαση: Ιανουάριος 2021)

Μίκου-Καραχάλιου, Κ. (1997), *Το σύγχρονο κόσμημα. Το Ελληνικό Κόσμημα: 6000 χρόνια παράδοση*. Κατάλογος έκθεσης. Θεσσαλονίκη: Villa Bianca 21-12. Αθήνα. Τ.Α.Π.Α.

ΠΟΒΑΚΩ (2014), Μελέτη «Πόλος Ανταγωνιστικότητας για το Ελληνικό Κόσμημα»

Σιδερά Φ. (2006), *Συμβολή στη μελέτη του σύγχρονου ελληνικού κοσμήματος*, Διδακτορική Διατριβή, ΑΠΘ: <https://thesis.ekt.gr/thesisBookReader/id/14138#page/1/mode/2up> (τελευταία πρόσβαση: Ιανουάριος 2021)

Ξενόγλωσση

Birmingham's Jewellery Quarter: <https://www.birmingham-jewellery-quarter.net/> (τελευταία πρόσβαση: Ιανουάριος 2021)

CBI (2016), *Centre for the Promotion of Imports from developing countries, Ministry of Foreign Affairs*, "Through what channels can you get jewellery onto the European market?", Netherlands: <https://www.cbi.eu/market-information/jewellery/channels-segments> (τελευταία πρόσβαση: Ιανουάριος 2021)

CBI (2016), *Centre for the Promotion of Imports from developing countries, Ministry of Foreign Affairs*, "Which trends present opportunities on the European jewellery market?", Netherlands: <https://www.cbi.eu/market-information/jewellery/channels-segments> (τελευταία πρόσβαση: Ιανουάριος 2021)

Chichester O., Davis P. J., Momaya H. (2018), "Women in the Jewelry Supply Chain" White Paper (BSR, San Francisco) https://www.bsr.org/reports/BSR_Women_in_the_Jewelry_Supply_Chain.pdf (τελευταία πρόσβαση: Ιανουάριος 2021)

Dauriz L., Remy N., Tochtermann Th. (2014), "A multifaceted future: The jewelry industry in 2020 (McKinsey & company) <https://www.mckinsey.com/industries/retail/our-insights/a-multifaceted-future-the-jewelry-industry-in-2020#> (τελευταία πρόσβαση: Ιανουάριος 2021)

DCMS, (1998), *Department for Digital, Culture, Media, and Sport: Creative Industries Mapping Documents 2001 es Mapping Documents* <https://www.gov.uk/government/publications/creative-industries-mapping-documents-2001> (τελευταία πρόσβαση: Ιανουάριος 2021)

Demertzi A., Koutsari M., Petrakos K., Avgerinou-Kolonias S., (2018), "The collective cultural capital of Athens in the light of sharing economy", στο Συνέδριο ECHOPOLIS INTERNATIONAL 2018 «Nature and culture-based strategies and solutions for cities and territories: an idea whose time has come» που πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα 26-28 Νοεμβρίου 2018

De Propriis L. & Wei P. (2009) Creativity and Space: the opportunity of an urban creative jewellery cluster, *Creative Industries Journal*, 2(1), pp. 37-56 doi: 10.1386/cij.2.1.37/1

Köroğlu B.A. et. Al (2009), The Story of a Jewelry Cluster in Istanbul Metropolitan Area: Grand Bazaar (Kapalıçarşı), *G.U. Journal of Science*, 22(4), pp. 383-394

Koutsari M., Demertzi A., (2019) «New shapes of work and networking: The role of creative clusters in the Athenian public space», στο Special Issue του Greek Review of Social Research, με τίτλο "Work in the aftermath of the global economic crisis: new spaces and types of work emerging in cities of recession" με editors τους: Dr Alex Afouxenidis (EKKE) και Dr Maria Tsampra (University of Patras). Το άρθρο βρίσκεται στο στάδιο της αξιολόγησης (υποβολή: Μάιος 2019, δημοσίευση: αναμένεται)

Koutsari M., Demertzi A., (2018), "The Globalization of Culture and Creativity. The Traditional Creative Activities and their Resilience in the Case of Athens" στο "Intangible Heritage - Scenes of Urban Innovation V που διοργανώθηκε από το "Culture of Cities Centre" και πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα 10-13 Ιουλίου 2018

Levin-Nally E. & Keller Aviram D. (2019, July 17), "Sustainable Design Is The Key To Circular Jewellery" *Levin Sources* <https://www.levinsources.com/knowledge-centre/insights/sustainable-design-key-circular-jewellery> (τελευταία πρόσβαση: Ιανουάριος 2021)

Levin-Nally E. & Keller Aviram D. (2019, July 30), "Circular Jewellery: An Approach To Doing Better Business " *Levin Sources* <https://www.levinsources.com/knowledge-centre/insights/circular-jewel->

lery-approach-better-business (τελευταία πρόσβαση: Ιανουάριος 2021)

Levin-Nally E. & Keller Aviram D. (2019, June 27), "How Can Jewellery Be Circular? " *Levin Sources* <https://www.levinsources.com/knowledge-centre/insights/how-can-jewellery-be-circular> (τελευταία πρόσβαση: Ιανουάριος 2021)

Mc Kinsey & Company (2013), Number 2, "*Perspectives on retail and consumer goods*", USA: https://www.mckinsey.com/~media/mckinsey/industries/consumer%20packaged%20goods/our%20insights/get%20the%20strategy%20and%20the%20team%20right%20an%20interview%20with%20the%20ceo%20of%20henkel/perspectives_on_retail_and_consumer_goods_number%202.ashx (τελευταία πρόσβαση: Ιανουάριος 2021)

Mc Kinsey & Company (2020), "*The State of Fashion 2020*", USA: <https://www.mckinsey.com/~media/McKinsey/Industries/Retail/Our%20Insights/The%20state%20of%20fashion%202020%20Navigating%20uncertainty/The-State-of-Fashion-2020-final.ashx> (τελευταία πρόσβαση: Ιανουάριος 2021)

Mc Kinsey & Company (2020), "*The State of Fashion 2020 The State of Fashion 2021: In search of promise in perilous times*", USA: <https://www.mckinsey.com/~media/McKinsey/Industries/Retail/Our%20Insights/State%20of%20fashion/2021/The-State-of-Fashion-2021-vF.pdf> (τελευταία πρόσβαση: Ιανουάριος 2021)

Merkel J., (2018), 'Freelance isn't free.' Co-working as a critical urban practice to cope with informality in creative labour markets, *Urban Studies*, 56 (3), pp. 526–547 doi: <https://doi.org/10.1177/0042098018782374>

MOF TEAM (2020, February 18), "*The Future of the Jewellery Industry: Trends & Insights*", Matter of Forms <https://matterofform.com/news/articles/jewellery-industry-trends>

Porter, M.E. (1990), *The Competitive Advantage of Nations*. New York: The Free Press. 1–857 pgs.

Savanović A. & Orel M., (2018) "The Role Of Creative Hubs In The Freelance Labour Market", *Policy Paper*, (European Creative Hubs Network), pp.30

Rysman L, (2018, September 22). "*Vicenza, Italy's Capital of Gold*", *New York Times*, <https://www.nytimes.com/2018/09/22/style/jewelry-vicenza-italy-roberto-coin.html> (τελευταία πρόσβαση: Ιανουάριος 2021)

TDAP& EU (2016), *Trade Development Authority of Pakistan & European Union*, Austria: Publication United Nations Industrial Development Organisation <https://open.unido.org/api/documents/5176208/download/Sectoral%20Competitiveness%20and%20Value%20Chain%20Analysis%20-%20Gems%20%26%20Jewelry%20Value%20Chain%20Analysis%20in%20Pakistan> (τελευταία πρόσβαση: Ιανουάριος 2021)

UN, 2014 "*Traceability in Global Supply Chains Minerals and Diamonds*" https://www.responsible-jewellery.com/files/Traceability_Minerals_Diamonds_10Sep14.pdf (τελευταία πρόσβαση: Ιανουάριος 2021)

WWF (2018), *Worldwide Fund for Nature Report about a precious transition: Demanding more transparency and responsibility in the watch and jewellery sector*, Austria: https://www.wwf.ch/sites/default/files/doc-2018-12/2018_12_07_WWF%20Watch%20and%20Jewellery%20Report%202018_final_e_0.pdf (τελευταία πρόσβαση: Ιανουάριος 2021)

Ομάδα εμπειρογνομόνων και πληροφορητές

Ομάδα εμπειρογνομόνων:

- Τεζαψίδου Ελένη, Αργυροχρυσοχόος, Μέλος Δ.Σ. ΓΣΕΒΕΕ, Μέλος Δ.Σ. ΠΟΒΑΚΩ, Πρόεδρος της Συντεχνίας Χρυσοχόων Αργυροχόων Θεσσαλονίκης
- Μπουκογιάννη Ντόλυ, Αργυροχρυσοχόος, Μέλος Δ.Σ. Συλλόγου Αργυροχρυσοχόων Αθήνας
- Αυγερινού – Κολώνια Σοφία, Ομ. Καθ. Αρχιτεκτονικής Σχολής ΕΜΠ, Διευθύντρια Εργαστηρίου Χωροταξίας και Οικιστικής Ανάπτυξης, Πρόεδρος Συλλόγου Ελλήνων Πολεοδόμων & Χωροτακτών

Σύνολο πληροφορητών:

- Χρήστος Μαϊκίδης, Αρχιτέκτονας, Καθηγητής Κοσμήματος στην Σχολή Τέχνης ΜΟΚΥΜΕ (συνέντευξη, 10/01/2020)
- Αντώνης Πατέρας, Αργυροχρυσοχόος, Α' Αντιπρόεδρος ΠΟΒΑΚΩ & Α' Αντιπρόεδρος Συλλόγου Αργυροχρυσοχόων Αθηνών (συνέντευξη, 13/01/2020)
- Πέτρος Καλπακίδης, Ιδιοκτήτης καταστήματος κοσμημάτων, Πρόεδρος ΠΟΒΑΚΩ (συνέντευξη, 25/01/2020)
- Τριαντάφυλλος Παπαθανασίου, Ιδιοκτήτης καταστήματος κοσμημάτων, Γεν. Γραμματέας ΠΟΒΑΚΩ (συνέντευξη, 25/01/2020)
- Μιχάλης Κανδαράκης, Αργυροχρυσοχόος, Μέλος Δ.Σ. ΕΒΕΑ (συνέντευξη, 25/01/2020)

Ομάδες εστιασμένης συζήτησης

1η Ομάδα εστιασμένης συζήτησης – Παράγοντες αλλαγής επαγγέλματος (Αθήνα, 06/05/2020)

- Αυγερινού – Κολώνια Σοφία, Ομ. Καθ. Αρχιτεκτονικής Σχολής ΕΜΠ, Διευθύντρια Εργαστηρίου Χωροταξίας και Οικιστικής Ανάπτυξης, Πρόεδρος Συλλόγου Ελλήνων Πολεοδόμων & Χωροτακτών
- Γιαμπουράς Βασίλης, Αργυροχρυσοχόος, Μέλος Δ.Σ. Συλλόγου Αργυροχρυσοχόων Αθήνας
- Δρίνης Ιωάννης, Προϊστάμενος Τμ. Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς και Διαπολιτισμικών Θεμάτων, Υπ. Πολιτισμού & Αθλητισμού
- Κανδαράκης Μιχάλης, Αργυροχρυσοχόος, Μέλος Δ.Σ. Εμπορικού & Βιομηχανικού Επιμελητηρίου
- Κνούνη Αγκόπ, Έφορος Μητρώου Συλλόγου Αργυροχρυσοχόων Αθήνας
- Κολανιάν Κεβόρκ, Γενικός Γραμματέας Συλλόγου Αργυροχρυσοχόων Αθήνας
- Κορυφίδης Γιάννης, Αναπλ. Ταμίας Συλλόγου Αργυροχρυσοχόων Αθήνας
- Κουζούπης Κωνσταντίνος, Πρόεδρος Συλλόγου Αργυροχρυσοχόων Αθήνας
- Μπουκογιάννη Ντόλυ, Αργυροχρυσοχόος, Μέλος Δ.Σ. Συλλόγου Αργυροχρυσοχόων Αθήνας
- Πατέρας Αντώνης, Αργυροχρυσοχόος, Α' Αντιπρόεδρος ΠΟΒΑΚΩ, Α' Αντιπρόεδρος Συλλόγου Αργυροχρυσοχόων Αθήνας
- Τεζαψίδου Ελένη, Αργυροχρυσοχόος, Μέλος Δ.Σ. ΓΣΕΒΕΕ, Μέλος Δ.Σ. ΠΟΒΑΚΩ, Πρόεδρος της Συντεχνίας Χρυσοχόων Αργυροχόων Θεσσαλονίκης
- Τριβέλη Αικατερίνη, Χημικός, Στέλεχος στο Τμήμα Πολιτικών Ποιότητας & Επιχειρηματικής Αριστείας & Μετρολογικής Πολιτικής, ΓΓΒ, Υπ. Ανάπτυξης & Επενδύσεων
- Φρουσαλάκης Γεώργιος, Προϊστάμενος Διεύθυνσης Πολιτικής Ποιότητας, ΓΓΒ, Υπ. Ανάπτυξης & Επενδύσεων

2η Ομάδα εστιασμένης συζήτησης -Δεξιότητες επαγγέλματος (τηλεδιάσκεψη, 07/07/2020)

- Φίλιππος Καλαμάρας, Επίκ. Καθηγητής με γνωστικό αντικείμενο "Εικαστικό – Χρηστικό Αντικείμενο" στο Τμήμα Εικαστικών & Εφαρμοσμένων Τεχνών, Σχολή Καλών Τεχνών του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας
- Όλγα Παπαδοπούλου, Εικαστικός, Πρ. Διευθύντρια και Καθηγήτρια στην Σχολή Αργυροχρυσοχοΐας Στεμνίτσας
- Περικλής Σταυρίδης, Τεχνίτης Αργυροχρυσοχοΐας, Εκπαιδευτής στην Σχολή ΜΟΚΥΜΕ Θεσσαλονίκης

Συντονισμός

Δεμερτζή Αγγελική, επιστημονικός συνεργάτης ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ

Βιογραφικό σημείωμα επιστημονικού συνεργάτη

Η Αγγελική Δεμερτζή είναι απόφοιτη Δημόσιας Διοίκησης – με κατεύθυνση Δημόσιας Οικονομικής - από την Σχολή Οικονομίας & Δημόσιας Διοίκησης του Παντείου Πανεπιστημίου Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών και κάτοχος μεταπτυχιακών τίτλων σπουδών από το Πάντειο Πανεπιστήμιο («Οικονομικά της Παραγωγής & των Διακλαδικών Σχέσεων») και από το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο («Πολοδομία & Χωροταξία»). Η υπό εκπόνηση διδακτορική της διατριβή- στον Τομέα Πολοδομίας & Χωροταξίας της Σχολής Αρχιτεκτόνων Μηχανικών – του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου είναι επικεντρωμένη στην μελέτη του κλάδου της αργυροχρυσοχόας στο Ιστορικό Κέντρο της Αθήνας. Κύρια ερευνητικά ενδιαφέροντα της αποτελούν η δημιουργική οικονομία και οι πολιτιστικές-δημιουργικές βιομηχανίες, η συμβολική οικονομία των πόλεων, οι στρατηγικές πολιτιστικής ανάπτυξης μετά την αποβιομηχάνιση και η οικονομική γεωγραφία της παγκοσμιοποίησης.

Είναι συνιδρύτρια της μελετητικής και συμβουλευτικής εταιρίας σε θέματα πολιτιστικού και αναπτυξιακού προγραμματισμού Symbolo GP. Έχει συμμετάσχει σε ερευνητικά έργα ως εξωτερική συνεργάτης του Εθνικού Κέντρου Φυσικών Επιστημών (ΕΚΕΦΕ) Δημόκριτος για θέματα κοινωνικοοικονομικών επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής και του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου για θέματα δημιουργικής οικονομίας, κυκλικής οικονομίας, αστικής ανάπτυξης και οικονομικής γεωγραφίας. Επίσης, κατέχει δεκαπενταετή συμβουλευτική εμπειρία σε μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις για ζητήματα χρηματοδότησης επιχειρήσεων (ΕΣΠΑ, Ευρωπαϊκά προγράμματα συνοχής, συμμετοχή σε ευρωπαϊκά και περιφερειακά δίκτυα).

<https://www.linkedin.com/in/aggeliki-demertzi/>

Σύντομα βιογραφικά σημειώματα ομάδας έργου ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ

Παρασκευάς Λιντζέρης

Εκτελεστικός Διευθυντής του Ινστιτούτου από την ίδρυσή του (2007), με βασική αρμοδιότητα και ευθύνη τον συντονισμό και την εποπτεία των επιχειρησιακών δράσεων του ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ.

Στο πλαίσιο του Εργαστηρίου πρόγνωσης και παρακολούθησης αλλαγών στα επαγγέλματα, ήταν υπεύθυνος του προγραμματισμού, σχεδιασμού και αξιολόγησης της δράσης, με έμφαση στην διαμόρφωση και εξειδίκευση του υποδείγματος της διάγνωσης και ανάλυσης δεξιοτήτων του επαγγέλματος.

Πέτρος Πρωτοπαπαδάκης

Επιστημονικό στέλεχος στο Ινστιτούτο από το 2011, συμμετέχει στον σχεδιασμό και την υποστήριξη ερευνητικών, μελετητικών και επιστημονικών δράσεων του ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ με έμφαση στα πεδία της επιχειρηματικότητας.

Στο πλαίσιο του Εργαστηρίου, συμμετείχε στον σχεδιασμό της μεθοδολογίας, την προτυποποίηση κάθε σταδίου και την παρακολούθηση της υλοποίησης των Οδικών χαρτών, συντονίζοντας τους επιστημονικούς συνεργάτες του Ινστιτούτου με βάση τους στόχους της δράσης.

Ελένη Μόκα

Επιστημονικό στέλεχος του Ινστιτούτου από το 2009, ασχολείται με τον σχεδιασμό, την οργάνωση, την υλοποίηση και την παρακολούθηση έργων και μελετών, καθώς και με θέματα προβολής και οπτικοποίησης δεδομένων του ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ.

Στο πλαίσιο του Εργαστηρίου, συμμετείχε στην διαμόρφωση της μεθοδολογικής και οπτικής προσέγγισης της δράσης.

Αναστασία Αυλωνίτου

Διευθύντρια Διοικητικών Υπηρεσιών του Ινστιτούτου από το 2007, συντονίζει και οργανώνει τις διοικητικές διαδικασίες του φορέα, καθώς και όλες τις δράσεις που σχετίζονται με την υλοποίηση συγχρηματοδοτούμενων έργων.

Στο πλαίσιο του Εργαστηρίου πρόγνωσης και παρακολούθησης αλλαγών στα επαγγέλματα, συμμετείχε στον συντονισμό και επιστημονική παρακολούθηση του συνόλου της υλοποίησης της δράσης.

Αντώνης Αγγελάκης

Επιστημονικό στέλεχος του Ινστιτούτου από το 2013, με κύρια δραστηριότητα στα πεδία διαχείρισης καινοτομίας, τεχνολογικών πολιτικών, ψηφιακού μετασχηματισμού και υποστήριξης συνεργατικών σχηματισμών.

Στο πλαίσιο της δράσης, συμμετείχε στο σχεδιασμό της μεθοδολογίας με έμφαση στη διαμόρφωση και εξειδίκευση του υποδείγματος της ανάλυσης των παραγόντων αλλαγής που επιδρούν στα επαγγέλματα.

Ιωάννα Προφύρη

Επιστημονικό στέλεχος του Ινστιτούτου από το 2012, ασχολείται ερευνητικά κυρίως με τα θέματα των έμφυλων ανισοτήτων και γενικότερα των διακρίσεων στον τομέα της απασχόλησης και της κοινωνικής πολιτικής.

Στο πλαίσιο της δράσης, συμμετείχε στην τυπογραφική επιμέλεια του παρόντος Οδικού Χάρτη.

Η παρούσα μελέτη υλοποιήθηκε στο πλαίσιο του Υποέργου 2 «Εργαστήριο πρόγνωσης και παρακολούθησης παραγόντων αλλαγής του παραγωγικού περιβάλλοντος κλάδων και επαγγελμάτων» του έργου «Παρεμβάσεις της ΓΣΕΒΕΕ για τη συστηματική παρακολούθηση και πρόγνωση αλλαγών του παραγωγικού και επιχειρηματικού περιβάλλοντος των μικρομεσαίων επιχειρήσεων» με κωδικό ΟΠΣ 5003864. Το έργο συγχρηματοδοτείται από την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) μέσω του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα & Καινοτομία 2014-2020».

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης